

ELTE
BOLYAI JÁNOS GYAKORLÓ
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAM

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS.....	4
ISKOLÁNK BEMUTATÁSA.....	5
1. ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA	16
1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	16
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	24
1.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	26
1.4. Kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelése, oktatása	38
1.5 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	45
1.6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	49
1.7. A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei	50
1.8. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	53
1.9 A közösségi szolgálat megvalósításának alapelvei.....	54
1.10. Határon túli magyar kapcsolatok, testvérkapcsolatok	56
1.11. Bázisintézményi működésünk	57
1.12. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai	59
2. ISKOLÁNK EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA	61
2.1 Az iskolai egészségfejlesztés.....	61
2.2 A mindennapos testedzés megvalósításának lehetőségei	67
3. ISKOLÁNK KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA	69
3.1 A környezeti nevelés céljai, feladatai	69
3.2 A megvalósítás munkaformái, módszerei	72
3.3 Környezeti nevelés tantárgyi vonatkozásai	75
4. ISKOLÁNK HELYI TANTERVE	79
4.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható foglalkozások és azok óraszámai	79
4.2 Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	86
4.3 A választható érettségi tantárgyak és a középszintű érettségi vizsgájának témakörei	87
4.4 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.	88
4.5 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	89
4.6 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, és formái; továbbá a tanulók teljesítményének értékelésének és minősítésének formái.....	90
4.7. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	100
4.8 A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, és formái	100
4.9. Szöveges értékelés.....	104
4.10. Az egyéni felkészülést szolgáló, előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	105
4.11. A tanulók fizikai állapotának mérésére használt módszerek	106
4.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata.....	106
4.13. Egyéni foglalkozások, tanórán kívüli foglalkozások lehetőségei	108
4.14. Pedagógiai munka értékelésével kapcsolatos intézkedések.....	108

PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK	110
MELLÉKLETEK.....	112
A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata	112
Az elsősegélynyújtás szinterei iskolánkban.....	117
Gépírástanítás	123
A tantárgyak részletes tanterve	126
IKT stratégia.....	128
A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA	140

BEVEZETÉS

Hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatoknak megfelelően iskolánk Pedagógiai programjának újabb felülvizsgálata és átdolgozása az alábbi törvényi változások miatt vált szükségessé:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A Kormány 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

Az új oktatáspolitikai koncepció a köznevelés feladatát alapvetően a *nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg*. További feladatként határozza meg a tanúláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztését, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzését, a közjóra való törekvés megalapozását, a nemzeti és társadalmi összetartozás megerősítését.

Elvárják tehát az iskolától, hogy a gyerekekben társadalmilag hasznos képességeket alakítson ki.

Az iskolának alkalmazkodnia kell ezekhez az igényekhez, folyamatos megújulásra készen. Ehhez állandóan figyelni és értékelni kell az iskola legfontosabb partnereinek (szülők, tanulók, fenntartó) igényeit és elvárásait.

Az ELTE Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium, értékes hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

ISKOLÁNK BEMUTATÁSA

Küldetésnyilatkozat

Olyan iskolát szeretnénk:

- ahol a tudás tiszteletet ébreszt,
- ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahová a szülők szívesen hozzák gyermekeiket,
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért, és alkotói szabadsága kibontakozhat,
- amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők és a fenntartó igényeihez,
- ahol a pedagógusjelölteket támogató légkör fogadja, mely segíti őket a szakma elsajátításában.

A társadalom elvárása iskolánktól

„Az egynyelvű és egyszokású ország gyenge és esendő. Ennélfogva megparancsolom Neked, Fiam, hogy a jövevényeket Jóakarattal gyámolítsad, és becsben tartsad, hogy nálad szívesebben tartózkodjanak, Mintsem másutt lakjanak.”

(Szent István intelme fiához)

Tanulóink elvárása iskolánktól

„Amit az iskolának el kell végeznie, elsősorban az, hogy megtanítsa nekünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa arra, hogy szeressük azt, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretnénk csinálni.”

(Szentgyörgyi Albert)

A tantestület elvárása önmagától

„Ha mindig ugyanazt csinálsz, mint eddig, akkor annyit is érsz el, mint eddig, de ha valami újat, mást, izgalmasat szeretnél, gondoldj arra, mi állhat még előtted!”

(Ismeretlen szerző)

Az iskola arculata, felépítése

A '80-as évek végén, az országosan érzékelhető iskolafejlesztési tendenciákkal összhangban, Szombathelyen is igény mutatkozott a központosított, monolitikus tantervektől eltérő oktatási-nevelési programok kidolgozására, illetve alkalmazására. A rendszerváltás szerencsésen megerősítette e tendenciákat, és az alternatív programok mellett megjelentek az eltérő, vagy kísérleti tantervű iskolák tervezetei, illetve első gyakorlati évfolyamai (nyolc évfolyamos gimnázium, Rogers-szellemű) szellemű iskola, az Apáczai Alapítvány tizenkét évfolyamos iskolaszervezete, püspöki iskola). Az új típusú iskolákkal együtt szerencsésen bővült, színesedett a fenntartók, alapítók palettája is; az önkormányzat és a tanárképző főiskola mellett az egyházmegye, a tanító szerzetesrendek, illetve alapítványok hoztak létre iskolákat.

A tanárképző főiskola 1958-ban alapított gyakorlóiskolája (jelenleg az ELTE Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium) megfelelő előkészítő munka után minisztériumi engedéllyel – 1992 szeptemberében indította a nyolc évfolyamos gimnázium első osztályát. A főiskola egyetemi terveivel összhangban az intézmény vezetése – felismerve az egy felmenő osztályos gimnáziumi belterjesség veszélyeit – négy évfolyamos gimnáziumi osztályokat is tervezett a teljes középfokú vertikum kialakításának meggyorsítására (de alapvetően átmeneti jelleggel, más gimnáziummal együttműködve), s 2001 szeptemberében az 1992-ben elfogadott irányelvek alapján, tekintettel az iskola iránti nagy érdeklődésre és a BDF egyetemi szakjaira, beindult egy tanulócsoporttal – önállóan – a négy évfolyamos gimnáziumi képzés is. 1993-tól az iskola két párhuzamos nyolc évfolyamos osztályával a megye legnagyobb gimnáziumi tagozata lett.

A nyolc évfolyamos gimnázium működtetése, az iskola hagyományai, valamint a közoktatás átalakulásának tendenciái szükségessé tették, hogy a nyolc évfolyamos koncepciót újragondolva 1993-tól – minisztériumi engedéllyel – tizenkét évfolyamos keretben működjön; hatéves kortól felmenő rendszerben.

Alapvető kérdés, hogy az iskola – a közoktatás fejlesztésének előre becsülhető tendenciái, a nemzetközi tapasztalatok és várható igények, kihívások tükrében – mikor tudja megfelelően szolgálni a város (s egyben az egyetem) érdekeit?

Akkor, ha:

1. Az intézmény szervezete és szellemisége a különböző iskolatípusok pozitívumait egyesítve – a színvonal vizsgákhoz is kötött garanciái mellett – megfelelő rugalmasságot biztosít a város közoktatási intézményei között, s eredményes működtetésével támogatója, gyorsítója lehet egy változatosabb, de reálisan megtervezett iskolaszervezet kialakításának;

2. Az iskolában többségében a szakmájukat szerető, a tanulókért szeretettel és felelősséget vállaló erkölcsi és szellemi értéket egyaránt közvetíteni tudó, professzionális pedagógusok tanítanak, és munkájukat szellemi függetlenségben, a lehető legnagyobb tanári szabadság mellett végezhetik;
3. Az iskola szellemiségében meghatározó humanista értékrend, s a tanulók, tanárok – eltérő meggyőződés és vallás szabad gyakorlása mellett – nyitottak a nemzeti kultúrán túl más kultúrák befogadására is;
4. Az iskola belső életét – az előzőekből következően – a személyiséget, a tehetséget, a tudást egyaránt tisztelő demokratikus légkör, s a benne tanítók, tanulók természetes együttműködése jellemzi;
5. Az intézmény a lehető legnagyobb belső autonómiával él, de a benne folyó munka a nyitottság és a vizsgák alapján a fenntartók, valamint a szülők számára a szükséges mértékben kontrollálható, illetve biztosítottak az országos standardokkal való összevetés lehetőségei;
6. Végül, de nem utolsósorban a fenntartói magatartás, a többszoros (alapítványt is feltételező) finanszírozás megbízható működést, a vállalt munka mértékének megfelelő támogatást és kiszámítható fejlesztési feltételeket biztosít.
7. Iskolánk megfelel az egyetem által megfogalmazott gyakorlóiskolai elvárásoknak.

A tizenkét évfolyamos összetett iskolaszervezet kiépítése, az érintett iskolafokok egyesítésének racionális érvei nem jelenthetnek olyan mechanikus összevonást, amelybe mindkét iskolatípus beviszi az előző rendszerből örökölt egyoldalúságait (hiányosságait). Pl. a több ponton adódó túlterhelést, a túlzott tananyag-központúságot, bizonyos területek (pl. művészeti tárgyak) indokolatlan elhanyagolását néhány évfolyamon, vagy az érzelmi-, erkölcsi-, etikai nevelés folytonosságainak hiányát. Ugyanakkor nem képzelhető el olyan uniformizálás sem, amely az egységes nyolcosztályos általános iskola bevezetésének hibáit ültetné át egy átfogóbb iskolaszervezetre, s ezzel együtt nem venné figyelembe az iskola, a tantestület jelenlegi kondíciójából, az irányultságából adódó átmenetek szükségességét, egyben a jelenleg jól működő városi közoktatási intézményekkel való együttműködés nélkülözhetetlen formáit. Így a 12 évfolyamos szerkezet kialakításában olyan tagoltságot és viszonylag rugalmas tantárgyi rendszert kellett tervezni a NAT-hoz igazítva, amely:

- figyelembe veszi a tanulók biológiai érését, a személyiségfejlődés statisztikusan meghatározó pontjait, de átmenetekkel esélyegyenlőséget ad a lassabban érőknek is;
- felhasználja a fejlettebb országok – már régebben differenciáltabb oktatási rendszerben működő iskoláinak és a hazai nyolcosztályos gimnáziumoknak (korábbi és jelenlegi tapasztalatit);
- a középfokú szerkezet (5-12. évfolyamok) kiépülésében olyan fokozatosságot valósít meg, amelyben együtt működnek hagyományos négy évfolyamos és nyolc évfolyamos gimnáziumi

osztályok is az általános iskolával, figyelembe véve a beiskolázási igényeket, és az érintett tanárok jelentős szemléletváltozást is igénylő átállását egy átfogóbb pedagógiai-módszertani kultúrára.

Iskolánk tagozatainak szerveződése és alapvető nevelési-oktatási elvei

Alsó tagozat

Az első négy évfolyam (a jelenlegi alsó tagozat) a nevelési elvek egységessége mellett viszonylagos önállóságban működik. Ezen alapozó szakasz legfontosabb feladata az erkölcsi szokások, együttműködési normák kialakítása, az egyéni adottságok és képességek feltárása, a jelentősebb különbségek kezelése. Az alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése, a kommunikáció, a művészeti kifejezés képességének, s a mozgáskultúra életkornak megfelelő kibontakoztatása, továbbá az alapvető tantárgyi ismeretek megtanítása. Az alsó tagozatban az idegen nyelvet 1. évfolyamtól, a tízujjas vakírást 4. évfolyamtól tanítjuk.

A beiskolázás a körzeti elv alkalmazása nélkül történik. A szülők szabad választás alapján írásthatják gyermekeiket az iskolába, vállalva a – középfokú osztályokba való belépéshez szükséges – vizsga feltételét - a negyedik évfolyam végén. (Ezt a vizsgát természetesen azoknak is teljesíteni kell, akik más iskolából kívánnak átlépni a gimnáziumi osztályba.) A megfelelő szintet elért tanulók képességeik és irányultságuk alapján nyolc évfolyamos gimnáziumi keretben, vagy átmeneti jelleggel a felzárkózás lehetőségét biztosító középiskolára előkészítő osztályban (általános iskolai tagozat) is folytathatják tanulmányaikat.

Általános iskolai felső tagozat

Ezek az általános iskolai osztályok nem különülnek el élesen a gimnáziumi osztályoktól. Több tárgyból – elsősorban művészeti tárgyak, testnevelés– közös órakinálattól választhatnak kiscsoportos foglalkozások közül érdeklődés és képességek alapján. Így megmarad a természetes együttműködés a különböző típusú osztályokba járó tanulók között, egyben gazdaságosabban működtethetők, pl. a tánc, a rajz és vizuális kultúra, a mozgókép-kultúra és médiaismeret valamint a tanulásmódszertan foglalkozásai. Ugyanakkor a későbbi felzárkózás realitása megköveteli, hogy különböző ingyenes tanfolyamokat lehetőségét biztosítsunk az általános iskolás tanulóknak elsősorban matematikából, magyarból. Ezeket kis létszámmal eredményesen működtetjük.

Nyolc évfolyamos gimnáziumi tagozat

A nyolc évfolyamos középfokú szervezetben az alábbi alapelvek érvényesítése látszik szükségesnek:

- a) Az egyes szaktárgyak tantervi anyagának felépítésében az adott tudomány struktúrája mellett legalább ugyanilyen hangsúllyal kell érvényesíteni a tanulók életkori sajátosságait, s a tantárgyak közötti szintézissel felépülő korszerű általános műveltség szempontjait;
- b) A tantárgyak évfolyamonkénti oktatási anyagának felépítésében alapvetően a NAT által képviselt linearitás elvének kell érvényesülnie, megszüntetve ezzel az első nyolc évfolyam (általános iskola) tananyagának viszonylagos zártságát, s a spirális felépítésből adódó jelenlegi újratanításokat, illetve az ily módon igen eltérően értelmezhető követelményszinteket;
- c) A teljesítményelv mellett (illetve talán korábbi, többé-kevésbé érvényesülő kizárólagossága helyett) meghatározónak kell lenni az iskola szellemiségéből adódó nevelő hatásnak. Ebben döntő szerepe lehet a tanárok személyiségének és együttműködésüknek, illetve az ebből adódó példának, közvetett ráhatásnak. Ez utóbbi tényezők minősége hitelesítheti igazán az iskola szakmai-pedagógiai törekvéseit a legfőbb mérce: a diák, a szakmai-társadalmi közvélemény előtt, s egyben garantálhatja a kívánatos tudás és erkölcsi tartás egységét, mellyel a végzettek eredményesen sáfárkodhatnak nehéz körülmények között is. (Ezt a megfontolást egyébként természetesnek és általános érvényűnek kell tekinteni, de a rendszerváltás előtti ismeretközpontú iskoláiban talán nem hangsúlyozódott eléggé. Ám hosszú távon biztos, hogy meghatározó szempont lesz a tanulók és a szülők döntéseiben már csak pl. a változó felsőoktatási felvételi rendszer miatt is.)
- d) A középfokú, - a klasszikus humán tárgyak és a praktikus természettudományos ismeretek egyensúlyára építő – nyolc évfolyamos gimnáziumi osztályok szerkezete az előzőekre is tekintettel 2-4-2 éves tagozódást mutat. Az első kétéves szakasz előkészítő jellegű. Fő cél a képességek további kibontakoztatása az anyanyelvi nevelés meghatározó szerepével a középpontban.

Ugyanakkor megindul a második nyelv kötelező tanulása a hetedik évfolyamtól. Megkezdődik az elkülönülő tantárgyak iránti érdeklődés felkeltése és a tanulók fokozatos bevezetése az egyes tárgyak tanulási (megismerési) módszereibe. Egyben képességfejlesztési és általános nevelési szempontok miatt a jelenleginél nagyobb jelentőségűek a művészeti tárgyak és a tanulás-módszertani foglalkozások.

A kétéves előkészítő szakasz után – bizonyos felzárkóztatási lehetőségek fakultatív biztosítása mellett – esetleg lehet csatlakozni a nyolc évfolyamos gimnáziumi osztályokhoz, illetve a tanárok, szülők, diákok konszenzusa alapján a nehézségekkel küszködők – a tájékoztató jellegű vizsga eredménye alapján – visszatérhetnek más jellegű osztályokba. Természetesen ők is bekapcsolódhatnak a felzárkóztató biztosító tanfolyami programokba

A négyéves szakasz jellemzője a színvonalas, lineárisan felépített szaktárgyi oktatás. A tanulók többféle szakkör közül választhatnak a specializálódás előkészítéseként. Ez azért nagyon fontos, mert ezek a foglalkozások a tehetséggondozás legfontosabb színterei. Közülük a művészetiek, a gyakorlati orientáltságúak; és a sportfoglalkozások változatlanul mind a gimnazisták, mind az általános iskolások előtt egyformán nyitottak. Nem téveszthetjük szem elől, hogy ez a legérzékenyebb korszak a tanulók életében. A szeretetelvű, személyiségközpontú nevelőmunka igazi próbaköve a tanárok részéről, hisz az életkorra jellemző kritikai szellem itt indokolja talán a legjobban a pedagógus emberi, szakmai példaadását. Itt élheti meg igazán a diák tanárai vezetésével, hogy az iskola egyszerre tudományos és művészeti, gyakorlati ismeretek közvetítője, és egyben emberi kapcsolatok színtere, ahol egyszerre tanulhat meg a teljesítményelvűből adódóan küzdeni, győzni vagy kudarcot elviselni a követelmények teljesítésében éppúgy, mind adni, szolgálni, együttműködni egy közösség érdekében. Éppen ezért e szakaszban még meghatározóbb az osztályfőnök szerepe, a tanárok együttműködése és a testület viszonylagos állandósága.

Az utolsó kétéves szakasz meghatározója a választott pályára való továbbtanulás előkészítése és a – felvételi vizsgát is jelentő – kétszintű érettségire való felkészülés. A fakultatív tárgyak arányát és számát (beleértve a tanfolyamokat is), az igények és a lehetőségek szerint alakítja az iskola, de legalább ilyen szerepe van (különösen az utolsó évben) az eddig tanultak szintetizálásának.

Négy évfolyamos gimnázium

A 4 évfolyamos gimnáziumi osztály az általános iskolát befejező, érdeklődő, jó tanulmányi eredményű diákok számára kínál lehetőséget a széleskörű műveltség megszerzésére, s előkészít a felsőfokú tanulmányokra.

A tagozaton lehetőség nyílik humán (történelem és idegen nyelv) vagy természettudomány (biológia és

kémia) és matematika - informatika specializáció választására is (egy osztályon belül kiscsoportos keretben). A specializációra szánt emelt óraszámot az indokolja, hogy az említett tantárgyak a leggyakrabban előírt felvételi tárgyak közép és emelt szinten is.

A diákok a 11. évfolyamtól a tanári szakképesítésnek és a diákok érdeklődésének megfelelően harmadik idegen nyelvként olaszt, orosz, stb. választhatnak.

A 11. évfolyamtól a nyolc évfolyamos gimnáziumi osztályokkal együtt szerveződnek csoportok a továbbtanulás, és a kétszintű érettségi előkészítésére: magyarból, matematikából, történelemből, természettudományokból, informatikából, idegen nyelvekből, művészeti tárgyakból és testnevelésből.

A négy évfolyamos gimnáziumban is érvényesül az iskola általános nevelési irányultsága. Nagyon fontos a 9. évfolyam első félévében az iskolai erkölcsrendbe való beilleszkedés segítése, s a későbbiekben a tanárokkal és a diákok együttműködése, amely során pozitív értékrendet, tartalmas életvitelt is ismernek meg, és gyakorolnak.

A 4 évfolyamos gimnáziumi tagozatra is felvételi vizsgával lehet bekerülni. Ezt ingyenes előkészítő tanfolyam segíti minden évben.

Iskolánk legfontosabb jellemzői, adottságai

- Iskolánk Szombathelyen a Derkovits Gyula-lakótelepen épült.
- Tanulóink létszáma 1020 körül mozog. 32 osztályunk van. A negatív demográfiai változások ellenére a hozzánk beadott felvételi kérelmek száma magas, a létszám telítettsége miatt több jelentkező felvételét vissza kell utasítani.
- Iskolánk egy 12 évfolyamos szerkezetben működő, a Köznevelési törvény 20. §-a értelmében többcélú intézmény, összetett iskola, ahol általános iskolai, valamint nyolc és négy évfolyamos gimnáziumi tagozat működik.
- Alsó tagozatunk kiscsoportos rendszerben működik, a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva egész napos nevelés formájában valósítja meg. Valamennyi tanulónk számára biztosítjuk az étkezést.
- Az iskola diákjainknak szinte 100 %-a továbbtanul.
- Iskolánk épülete modern, korszerű, az esztétikus környezet a gyerekek számára nevelő értékű.
- Nagy udvarunk, sportpályánk, két tornatermünk, uszodánk biztosítja a gyerekek számára a szabad mozgást. Az udvart pályázatok útján újítjuk fel, így a diákoknak nagy, szabad mozgásteret, kiváló sportolási lehetőségeket és egészséges körülményeket tudunk biztosítani.
- Iskolánkban a környezettudatos nevelés mindennapjaink része.

- Iskolánkat a Schneller István Alapítvány támogatja, anyagilag is hozzájárul a nevelő-oktató munka színvonalának emeléséhez, tevékenységeink bővítéséhez, illetve a tárgyi feltételeink javításához.

Az iskola hivatalos elnevezése: ELTE Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

Rövid elnevezése: Bolyai Gimnázium

Az iskola fenntartója és felügyeleti szerve: Eötvös Lóránd Tudományegyetem

Budapest

Egyetem tér 1-3.

Az iskola alapításának éve: 1958.

OM azonosító száma: 036733

Törzsszáma: /PIR 760346

Az intézmény jogállása:

Önálló jogi személy, mely részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv.

Tagozataink:

- általános iskola
 - 1-4. alsó tagozat
 - 5-8. felső tagozat
- gimnázium
 - 8 évfolyamos gimnáziumi tagozat (5-12. évfolyam)
 - 4 évfolyamos gimnáziumi tagozat (9-12. évfolyam)

Osztályaink száma: 32

Az intézmény fő tevékenységei:

1. Közoktatási funkciója

Nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai nevelés és oktatás.

Általános iskola és gimnázium, amely a közép- és felsőfokú tanulmányokra készít fel.

2. Felsőoktatási funkciója

Az ELTE gyakorlóiskolája is egyben, ebből adódik a tanító és tanárképzésben betöltött szerepe.

Az intézmény illetékességi és működési köre

Az iskola feladat-ellátási kötelezettsége a Szombathely város és környéke területén lakó, vagy tartózkodó tanköteles gyermekek nevelésére és oktatására terjed ki. Továbbá ellátja – mint az ELTE gyakorlóiskolája – a pedagógusképzésben vállalt kötelezettségeit.

Iskolánk személyi feltételei

Tantestület

Iskolánk tantestülete szakmailag képzett, munkájuk iránt elkötelezett emberekből áll, akik folyamatosan továbbképzik magukat.

Szakos ellátottságunk teljes.

Pedagógus álláshelyeink betöltöttek, gyermekeiket gondozó (GYES-GYED) kollégáinkat szakszerűen helyettesítjük.

Tantestületünk jól összeszokott, fontos törekvése, hogy egységes pedagógiai értékeket közvetítő nevelői közösséget alkosson.

Az oktató-nevelő munkát segítők

Iskolánkban az oktató-nevelő munkát segítőknek nagy szerepe van eredményeink elérésében.

Az egyénre szabott fejlesztés abban segít, hogy a tanulók az osztályközösségbe jobban beilleszkedjenek, sikerebben teljesítsenek.

Az iskolapszichológus, a fejlesztő pedagógus, a gyógypedagógus és a pedagógiai asszisztensi munkát végző kollégáink folyamatosan, kiscsoportos keretben foglalkozva segítik a különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztését. Az egyéni tanulási problémákra tanulás-módszertani foglalkozásokon találunk megoldást.

Kollégáink szoros kapcsolatban állnak a szülőkkel és a nevelési és gyermekjóléti intézményekkel, szükség esetén szakvizsgálatot kezdeményeznek a gyermek érdekében. Segítik a gyermekvédelmi tevékenységet is.

Könyvtáros kolléganőink jó hangulatot, környezetet alakítottak ki iskolánk könyvtárában. Folyamatosan felkészítik a gyerekeket a versenyekre, és segítik a gyermekek olvasóvá nevelésében. Könyvtárunk jól felszerelt, alkalmas olvasásra, kölcsönzésre és kutatómunkára.

Technikai dolgozóink

Az iskolában folyó oktató-nevelő munkához a rendkívül fontos háttérrel technikai dolgozóink biztosítják. Megteremtik a zavartalan működés feltételeit, ők tárgyi feltételeink gondozói és mindennapjaink segítői.

Iskolai elismerések:

- A 12. évfolyam végén osztályonként egy-egy kiemelkedő tanulmányi eredményű és példaértékű magatartású tanuló elnyeri a Bolyai-érmet.
- Az iskola érdekében végzett munkát – a pedagógusok körében – a Bolyais Szülők Egyesülete által alapított Bolyai Katedra Díjjal ismerik el.

1. ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA

1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek:

A nevelési program átdolgozása előtt – az alapelvek meghatározásához – tantestületünk összegyűjtötte azokat a legfontosabb emberi és erkölcsi értékeket, amelyeket közösen a legfontosabbnak tartunk. Ezek mentén fogalmaztuk meg alapelveinket, amelyek nevelő munkánkat meghatározzák.

Közösen elfogadott legfontosabb értékek:

- tolerancia, egymás tisztelete, megbecsülése,
- humanizmus, szeretet, elfogadás,
- becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom,
- a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára,
- önfegyelem, önismeret, példamutatás,
- pontosság, igényesség és kitartás a munkában,
- a tudás, a munka, az értékteremtés megbecsülése,
- önállóság, szabadság, mások szabadságának tisztelete,
- esztétikai, művészeti értékek, a nemzeti és az egyetemes kultúra tisztelete,
- derű, humor, mely átsegít a gondokon.

Pedagógiai nevelő-oktató munkánk során az előbbieken felsorolt értékek közvetítését alapfeladatnak tekintjük, nevelő-oktató munkánkat ezek szerint végezzük.

Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban:

- a gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése középpontba állítása,
- teremtsünk lehetőséget arra, hogy minden gyermek megtalálja azt, amiben tehetséges,
- sajátíttassuk el tanulóinkkal a mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltség szilárd alapjait, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat, utat mutatva, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket, felhasználva az írott ismerettárak és a kommunikációs eszközök lehetőségeit,
- széleskörű tevékenységkínálattal minél több területen képezzük diákjainkat, megadva a lehetőséget a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak!
- nagy figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra, az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:
 - az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában,
 - környezetünket, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek

csökkentésének fontosságát,

- személyes élményeken keresztül erősítjük diákjaink a nemzeti identitás- és összetartozás-tudatát.

Céljaink és feladataink:

Az iskolában folyó nevelés, oktatás célja az iskola arculatából, „köznevelési filozófiájából” adódóan a tanulók körében:

- a széles körű műveltség életkorhoz igazodó folyamatos kialakítása, a felsőfokú tanulmányokra való előkészítés. (amelyhez olyan értékek kapcsolódnak, mint a szorgalom, a tudás, a teljesítmény tisztelete, a pozitív, az erkölcsi szabályokkal összeegyeztethető versenyszellem elfogadása és gyakorlása, az önálló tanulás fokozatos kialakítása, a munkához való pozitív viszony),
- a magas érzelmi intelligenciával rendelkező, a harmonikus, a társas kapcsolatok értékeit tiszteletben tartó személyiség alakítása, amelyhez kapcsolódóan az élet tisztelete, az egészséges életvitel, az önismeret, a természeti környezet megbecsülése, a mások iránti tisztelet, a szeretet, a tolerancia, az együttműködés, az iskolai és más értékadó közösségek szabályainak tudatos betartása, a hazaszeretet a meghatározóak.

A két alapvető cél és az értékrendszer szintézise a személyiségközpontú, szeretetelvű nevelőmunka és a színvonalas oktatás egységében a pedagógusok és diákok együttműködésében valósulhat meg. Ez a személyiségközpontúság – a minőségi iskolában nélkülözhetetlen teljesítményelvvel együtt – olyan légkört, szellemiséget feltételez; amelyben a fent felsorolt értékek mindegyike tiszteletet élvez, és az együttműködés az iskolai élet minden szereplője számára alapvető norma. Ez a szellemiség tehát nem a személyiség-kibontakoztatás öntörvényűségét, korlátlan szabadságát jelenti, de nem is azt, hogy a nevelés az iskolai munka rendjének biztosítása csupán korlátok felállítását és betartatását jelenti. Sokkal inkább olyan irányultságot feltételez, amelyben az iskola értékeit mutat fel, és ezeket az értékeket képviselő pedagógusok s legkiválóbb diákok személyes példája nyomán válik mindez meghatározó mintává, a gondolkodás és az életvitel részévé szinte minden tanítvány számára. (Értékközpontú, személyiségközpontú irányultság.) Ez sokkal nehezebb és bonyolultabb folyamat, kifinomultabb pedagógiai kultúrát igényel, mint a nagyon sok tiltó szabály szabállyal történő nevelés. De hatása sokkal mélyebb, hosszán tartóbb, és reményeink szerint az egész életre szól.

Ez kell, hogy áthassa az iskolai élet egészét, a szabályzatokat, a diákönkormányzat működését, amelynek nagy szerepe van az értékekhez kapcsolódó demokratikus normák kialakításában, a jó állampolgárrá nevelés segítésében.

A fentiekhez igazodva készült el a diákok-tanárok együttműködését feltételező tanórán kívüli

tevékenységrendszer, amely a tehetséggondozást is szolgálja, s ehhez kapcsolódik az értékelési rendszer, az óratervi háló, a helyi tantervek és végül az iskola munkarendje.

A diákok érdekében tudatosan és kezdeményezően együttműködünk a kollégákkal, hallgatókkal, a felsőoktatásban dolgozó oktatókkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.

Alsó tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszában (1-4. évfolyam)

Céljaink:

- óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését,
- vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe,
- az első évfolyamon különös tekintettel figyeljünk terhelésük fokozatos növelésére, kihasználva a 30 perces tanórák bevezetését,
- a játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során,
- tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt,
- a mindennapos testnevelés keretein kívül is adjon teret és lehetőséget iskolánk a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére, alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt,
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket!

Feladataink:

- a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában,
- alakítsuk, fejlesszük tanulóink értékrendjét, normarendszerüket, gondolkodás- és viselkedésmódjukat,
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmviláguk gazdagodását,
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- alapozzuk meg tanulási szokásaikat,
- támogassuk az egyéni képességeiket, azonosítsuk és segítsük tehetségük kibontakozását,
- megfelelő tartalmak közvetítésével, nagyobb mértékű differenciálással, speciális eljárások és foglalkozások alkalmazásával segítsük a különleges bánásmódot igénylő tanulóinkat,

- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak,
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket,
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat,
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését!

5-8. évfolyamunkon az alapfokú nevelés-oktatás alapozó (5-6. évfolyam) és fejlesztő (7-8. évfolyam) szakaszában

Céljaink:

- folytassuk és erősítsük az első szakasz (alsó évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését,
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik,
 - o a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz
 - o 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás,
- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket,
- tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítsük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre,
- ismertessünk meg és alakítsunk hatékony tanulási szokásokat,
- készítsük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására!

Feladataink:

- fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek,
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját,
- teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét,
- tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában,

- terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra,
- fejlesszük tanulóinkban a nemzeti, népi kultúránk, hagyományaink és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket; erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát!

Gimnázium tagozatunkon (9-12. évfolyam)

Céljaink:

- Tanulási szokások alakítása
- Érettségire, továbbtanulásra való felkészítés
- Emelt óraszámú képzések működtetése
- Specializációk indítása
- Nyelvvizsgára való felkészítés az 1. idegen nyelv esetén

Feladataink:

- A 9. évfolyamon a nagyobb absztrakciót feltételező tanítás-tanulás folyamatának segítéséhez, a korosztály nevelési problémáinak jobb kezelése érdekében:
 - A 8. évfolyamos gimnáziumi osztályfőnököknek kiemelt nevelési és tanulás-módszertani kérdésnek kell tekinteni a 9. évfolyamra való felkészítést, és a hozzá kapcsolódó tájékoztatást. (Osztályfőnöki órák, 2. félévi szülői értekezlet.)
 - A 9. évfolyamon tanító kollégáknak a tanév elején világos cél- és feladat meghatározással kell a diákokat orientálni a változó tanulási stílus irányába. Egyben a fokozatosság elvének figyelembevételével (2-3 hónapos átmenettel) a tanítási órákon is modellezni kell a kívánatos tanulási technikákat, és bemutatni az elvárt teljesítményszinteket. A magasabb követelmények teljesítéséhez szaktanári, osztályfőnöki javaslatra, szülői kérésre a tanulók tanulás-módszertani segítséget kaphatnak.
 - A munkaközösségek szakmai megbeszélésekkel, közös felmérésekkel segíthetik a megfelelő teljesítmények kialakítását, a reális tanulói terhelések arányának alakítását.
 - Az osztályfőnökök egyéni bánásmóddal, a szülőkkel való kapcsolattartással, és óralátogatások tapasztalataival segítik a diákok átállását, és az osztályban tanító tanárok közötti pedagógiai koordinációt.
- A tantárgyi specializációkat a 2022-2023-as tanévben a nyolcévfolyamos gimnáziumi tagozatunkon vezettük be, s a 9-10. évfolyamok diákjait érintik. A választható tantárgyak: biológia, idegen nyelv, matematika és történelem. Maga a forma elsősorban tehetséggondozást jelent, és egy önként választott lehetőség a diákok számára egy tantárgy jobb megismerésére, az

érdeklődésük „kipróbálására” s elmélyítésére, a „kutatva, kísérletezve” tanulás megismerésére, kisebb dolgozatok, önálló alkotások tanári irányítás melletti létrehozására. Nem előrehozott fakultáció sem tartalmában, sem formájában, sem követelményeiben. Egyben más, tanórán kívüli formákkal együtt nevelési eszköz is értékek közvetítésére a vállalkozó, és az erre felkészült tanárok szakmai-pedagógiai munkáján keresztül. Általános tájékoztatást a specializációkról (más, tanórán kívüli formákkal együtt) a 8. évfolyamok osztályfőnökei már a II. félévben adnak diákoknak, szülőknek; részletes programot pedig az év végéig tesznek közzé a vállalkozó szaktanárok a munkaközösségben történt szakmai megállapodások alapján.

- Természetesen továbbra is működnek a tehetséggondozás bevált formái, a szakkörök (pl. matematikából, informatikából, képzőművészetből, idegen nyelvekből, de ide sorolható az énekkar, és esetleges más diákköri formák is).
- Ezekre jelentkezni a szokott formában a tanév első két hetében lehet, egyeztetve az igényeket és a vállalkozó tanárok időbeosztását. Természetesen a tehetséggondozás specializáció formájában történő működtetéséről – kellő előkészítés után – bármely érdekelt munkaközösség és az iskolavezetés együtt dönthet. (Általában a tehetséggondozás, a szakkörök, specializációk meghirdetése a tanári szabadság fontos része, és jó működtetésük a tanárok, diákok által való választhatóságát is részben előkészítheti hosszú távon a 11-12. évfolyamokon.)
- Az emelt szintű érettségire felkészítő csoportok (fakultációk) működtetését lásd a Választható tantárgyak, foglalkozás c. fejezetben.

Az iskolaváltás, a felvétel és átvétel helyi szabályai

a) Az 1. osztályba való bekerülés feltétele:

A játékos iskolaérettségi foglalkozást követően az igazgató tesz javaslatot a szülőknek az iskolába való jelentkezésre.

b) A 8 évfolyamos gimnáziumba (5. évfolyam) való felvétel feltételei:

Iskolánk nyolc évfolyamos gimnáziumi osztályaiba a tanulmányi eredményekkel és a központosan kiadott egységes feladatlapokkal (magyarból és matematikából) megszervezett írásbeli felvételi vizsgával lehet bejutni.

A felvételi tantárgyakból 30-30 pontot, a magyarból és matematikából elért 3. év végi és 4. félévi osztályzatokból 40 pontot lehet hozni. Az így elérhető maximális pontszám 100 pont.

c) A 4 osztályos gimnáziumi tagozatra (9. évfolyam) való bejutás feltételei

A gimnáziumi osztályba való bejutás feltétele: jó tanulmányi előmenetel és eredményes felvételi vizsga.

A központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga matematikából és magyarból, valamint szóbeli elbeszélgetés történelemből (humán specializáció), vagy biológiából (természettudományi specializáció), melyet a központi felvételi vizsga után tartunk. A felvételi tantárgyakból 30-30 pontot, a szóbeli elbeszélgetésen, újabb 20 pontot lehet elérni (matematikából a 20 pont a szóbeli helyett a teljes központi írásbeli pontszám beszámításával érhető el). Az általános iskolából 40 pontot lehet hozni (magyar irodalom, magyar nyelvtan, matematika, egy idegen nyelv, történelem, illetve három természettudományos tantárgy (biológia, fizika, kémia, földrajz közül a három legjobb eredményű) 7. év végi és 8. félévi osztályzatainak átlagából).

Az így elérhető maximális pontszám 120 pont.

d) A 8 osztályos gimnáziumi tagozatra (9. évfolyam) való bejutás feltételei

A 8 évfolyamos gimnáziumunk 9. évfolyamára jelentkezők számára a felvételi eljárás megegyezik a 4 évfolyamos gimnázium 9. évfolyamára jelentkezőkével, szóbeli elbeszélgetés és a matematika írásbeli dolgozat eredményének 100%-os beszámítása nélkül (maximális pontszám 100 pont).

Az érdeklődő tanulók ingyenes tehetséggondozó előkészítő tanfolyamon vehetnek részt. A sajátos nevelési igényű tanulóknak egyéni megbeszélés alapján további segítséget nyújtunk a felkészülésben.

e) Külső iskolából érkező tanulók felvétele

Külső iskolából érkező tanulók különbözeti vizsgával kerülhetnek be iskolánkba. A vizsga szervezését külön szabályzat rögzíti (lásd: 1. sz. melléklet)

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka munkaeszköz- és eljárásrendszere:

A nevelési eszköz olyan tényező, eljárás vagy tárgyi technikai kellék, amelynek felhasználásával nevelő hatást fejtünk ki.

Tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre készíteni, gyengítve a negatív hatásokat.

A következő nevelési eljárásokat alkalmazzuk céljaink elérése érdekében:

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

- az oktatásban alkalmazott módszerek;
- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
- bírálat, önbírálat;
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
- előadás, vita, beszámoló.

Ösztönző módszerek:

- helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
- gyakorlás, követelés;
- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás;
- játékos módszerek;

A pozitív magatartásra ható módszereink:

- helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
- osztályozás;
- felszólítás;
- követelés.

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek:

- felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás;
- büntetés.

Az oktató-nevelő munka pedagógiai módszertani eszközei:

A tanulás szervezésének módszerei

- differenciált tanulásszervezés
- a kooperatív tanulás
- projekt módszer
- tömbösítés
- egyéni fejlesztés
- fejlesztő értékelés
- játék, szerepjáték
- csoportmunka
- pármunka-tanulópár kialakítása
- részben egyénre szabott önálló munka
- önálló munka

Alkalmazásra szánt feladatok:

- problémamegoldó csoportfeladatok
- alkotó feladatok
- felfedező, kutató feladatok
- érvelésre, vitára alkalmas feladatok

Digitális tartalmak:

- tanulást segítő tananyagok
- a belső hálózaton tárolt oktatási anyagok
- az iskola honlapja, diákoknak, szülőknek, tanároknak szóló információkkal
- IKT

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az átdolgozott **Nemzeti Alaptantervben** és a **Kerettantervben** leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal,
- eltérő mértékű fejlődésükkel,
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,

- spontán tapasztalataikkal összhangban,
minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink:

- **A tanulók erkölcsi nevelése**

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk.

Feladataink: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása tanulóink körében (szociális kompetenciák).

- **A tanulók értelmi nevelése**

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése). Ennek érdekében együttműködést, kommunikációt elősegítő online közösségek tagjaként értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutatunk a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén (pl. Google Classroom –rendszer működtetésével).

- **A tanulók érzelmi nevelése**

A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása (énkép, önismeret fejlesztése). Ehhez az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére törekszünk, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok, normák megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel.

- **A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra történő) nevelése**

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével (szociális kompetencia).

Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmazunk mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.

A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása (anyanyelvi kommunikáció).

- **A tanulók esztétikai nevelése**

Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása. Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben (esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség).

- **A tanulók akarati nevelése**

Az önismeret kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása (énkép, önismeret fejlesztése).

- **A tanulók nemzeti nevelése**

A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet és összetartozás érzésének felébresztése és ápolása (szociális és állampolgári kompetencia).

- **A tanulók állampolgári nevelése**

Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Uniók jogok és kötelességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt (állampolgári kompetencia).

- **A tanulók munkára nevelése**

A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása (kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia).

- **A tanulók egészséges életmódra nevelése**

A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem tudatosítása.

- **A tanulók környezeti nevelése**

A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása (természettudományos kompetencia).

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ezáltal alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, valamint tudatosan adjon példát szakmai felkészültségéből, korrektségéből, emberségéből. Ennek fejében mindezt jogosan várhatják el tanítványaiktól.

1.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. A közösségben való nevelés egyben tanulási szintér az érintettek számára.

Az iskola pedagógiai programja – az előzőekből következően – alapvetően a személyiség tiszteletére, a közösség fejlesztésére s a minőségi oktatásra épül.

Az iskola belső életét – a humanista értékrendből következően – a személyiséget, a tehetséget, a tudást egyaránt tisztelő demokratikus légkör, s a benne tanítók, tanulók természetes együttműködése jellemzi.

A szeretetelvű, személyiségközpontú nevelés a család és az iskola közös felelőssége. Szem előtt kell

azonban tartanunk a kortárscsoport erős befolyását. Törekednünk kell tehát egy, az iskola közösségét átható szolidaritás, jó hangulat, kölcsönös megértés és elfogadás légkörének megteremtésére. Továbbá az osztályközösségek, az azonos érdeklődési körű diákokat tömörítő szakkörök, önképzőkörök, tehetségsávok, fakultációs- és sportcsoportok szerepének erősítésére, hogy az itt kialakult pozitív légkör legyen döntő befolyással az egész diákság életére, hisz ezek a közvetlen emberi kapcsolatok legfőbb színterei.

Itt egyszerre tanulhatják meg a teljesítményelvből adódó következetes és kitartó munkavégzést, a siker örömét és a kudarc elviselését, a követelmények teljesítését éppúgy, mint a közösség érdekében végzett önzetlen együttműködést. Azt is látnunk kell, hogy napjaink legáltalánosabban megfogalmazott nevelési célja a tanulók felkészítés a konstruktív életvezetésre, az egyénileg sikeres, boldog és a társadalmilag hasznos egyéniséggé válásra. A személyiség fejlesztése a közösség fejlesztésétől elválaszthatatlan egy iskola életében.

a) A közösségi nevelés területei:

- család
- iskola
- iskolán kívüli közösségek
- társadalom

A gyerekek szempontjából meghatározó a család és az iskola, mert az alapvető viselkedési formákat itt sajátítják el.

Család és iskola:

- A család és az iskola kapcsolattartásának legfontosabb személye az osztályfőnök.
- A szülői értekezleteken és fogadóórákon a szülő és a tanár - ha szükséges a diákkal - közösen beszél meg a felmerülő gondokat, de az örömeiket is.
- Az iskola a szülőkkel többször közösen rendez tanítási időn kívüli programokat, hogy közös élményeket szerezzen, és betekintést nyújtson a diákok kortárscsoportbeli viselkedésébe. A kapcsolattartásban és szervezésben szerepet vállalhat a Bolyais Szülők Egyesülete.
- Az iskola nyílt napok szervezésével segíti a szülők számára gyermekeik jobb megismerését.
- A jó osztályközösség kialakításának elősegítésére osztálykirándulásokat, táborokat szervezünk.
- Az új osztályközösségek számára már a tanév elején lehetőség nyílik egy többnapos csapatépítő kirándulásra.
- A pedagógiai programban szereplő szaktáborokban, túrákon lehetőség szerint az osztályfőnökök is részt vesznek.

- Nem becsülhető le a baráti kör, sportegyesület és egyéb közösségek hatása sem, de ezek csak később kezdenek előtérbe kerülni. A társadalom egészének hatása elsősorban a médián keresztül közvetítődik. A média hatása különösen erős a gyerekekre. Ezt az iskolának figyelembe kell venni, és szükséges megfelelően értelmeznie (digitális kompetencia).

b) Az iskolában folyó közösségfejlesztés szinterei:

Tanórák

- osztályfőnöki órák

Tanórákon kívüli, felnőttek által szervezett, iskolai foglalkozások:

- egész napos nevelés kereteiben szervezett egyéb foglalkozások a délutáni időszakban
- szakkörök
- sportkörök

Tanórákon kívüli, diákok által (tanári segítőkkal) szervezett iskolai foglalkozások

- diákönkormányzat (DÖK)
- iskolai ünnepélyek

Szabadidős tevékenységek

- osztálykirándulások
- klubdélutánok
- tanulmányi kirándulások
- családi nap

c) A tanulók közössége:

Diákönkormányzat

A 2011. évi Köznevelési törvény értelmében a diákok a nevelési-oktatási tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében diákönkormányzatot hozhatnak létre.

Az iskola egyes alapidokumentumai a Diákönkormányzattal való egyeztetési vagy véleményezési folyamaton keresztül lépnek életbe, illetve ezeken keresztül változtathatók meg.

A Diákjogi Charta előírásait, a jogokat, a kötelességeket tanulóinkkal folyamatosan betartatjuk. Ebben a Diákönkormányzatnak nagy a felelőssége. A házirend elkészítésében és minden, a diákokat érintő kérdésben véleményt nyilváníthatnak. A felvállalt feladatok elvégzéséért felelősséggel tartoznak.

A Diákönkormányzat önálló működési szabályzattal rendelkezik, aktívan részt vesz az egész iskolát érintő közös programok szervezésében.

A diákközgyűléseken feltett kérdéseivel, előforduló problémák felvetésével és a diákok kéréseinek továbbításával segíti az iskola vezetésének munkáját. A diákönkormányzat működése gyakorlóterepe a

közügyekben való hatékony együttműködésnek, így az állampolgári kompetenciák fejlesztésének.

A diákok legfőbb képviseleti fóruma a Diákönkormányzat (továbbiakban DÖK):

A DÖK SZMSZ-nek megfelelően a DÖK segítő tanárok segítségével rendszeresen ülésezik. Tagjai az osztályok által választott DÖK-felelősök, vezetője a választott DÖK-elnök. Ő közvetíti a diákok kéréseit, problémáit az iskola vezetősége felé.

A DÖK delegáltakat küld az Iskolaszékbe, és a kerületi diákparlamentre.

Segítséget nyújt a diákprogramok szervezésében.

A tanuló és pedagógus együttműködésének további lehetőségei:

- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a tanári értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten.
- Iskolai diákfórum megszervezése az Országos diákparlamentek előtt.
- A DÖK-öt segítő tanárok folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetőségével, a diákok kéréseinek továbbítása
- Diákrendezvényeken pedagógusok aktív részvétele (farsang, diáknap, osztályrendezvény, kirándulás)
- Diákok bevonása a pedagógiai értékelésbe. (Önértékelési Program alapján)

Iskolai Diákönkormányzatunk dönt:

- saját működéséről;
- a működéséhez biztosított pénzeszközök felhasználásáról;
- hatáskörei gyakorlásáról;
- egy tanítás nélküli munkanap (diáknap) programjáról;
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről;

A Diákönkormányzat belső működését külön szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.

d) Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:

Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai szintén is megtapasztalják a gyerekek a kollektív gondolkodást.

e) A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Szociális és állampolgári kompetenciák**
Közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás
Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért való felelősségvállalás

- **Anyanyelvi kommunikáció**

Saját és közérdek képviseléséhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőkészség

Ennek érdekében az iskola feladatai:

Neveljen:

- felelősségvállalásra
- saját képességek maximális kifejlesztésére
- szabálykövetésre
- önfegyelemre
- becsületességre
- mások sikerének elfogadására
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására
- helyes értékítélet, önértékelés képességének kialakítására
- környezetünk, iskolánk megóvására
- környezettudatos szellemben szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat, erdei iskolákat
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel
- hon-, és népismeretre
- hazaszeretetre

Alakítsa ki a tanulóinkban:

- a másság elfogadását (vallás, életmód, fogyatékoság, más népek kultúrája) (szociális kompetencia),
- az empátikus kapcsolatteremtés képességét,
- a türelem és megértés képességét,
- önálló véleményformálás képességét (anyanyelvi kommunikáció),
- érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség),
- az új információs környezetben való eligazodás képességét. (digitális kompetencia).

Mutassa meg:

- hogy sokféle vélemény létezik,
- véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni.

A tananyag elsajátíttatásakor minden pedagógus:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- segítse a közvetlen tapasztalatszerzést (önálló és hatékony tanulás),

- biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához,
- alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép,
- adjon átfogó képet a munka világáról,
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését (kezdemenyezőképesség és vállalkozói kompetencia).

Mérések a személyiség- és közösségfejlesztés érdekében

Iskolánkban a mérések az egyes diákok, az osztályközösség és az egész iskola érdekében diagnosztikai céllal történnek, és elsősorban az osztályfőnökök pedagógiai tervezőmunkájának segítségét szolgálják. Áttételesen az iskola egész munkájához adnak segítséget. A kisebbeknél elsősorban a lelki fejlődés jellemzőit, a tanulási képességet, stratégiát és stílust, az idősebbeknél a neveltséget, az együttműködést, a közösségben elfoglalt szerepet, az intellektuális képességeket és teljesítményt, illetve a pályaelképzeléseket mérjük. A méréseket az osztályfőnökök végzik.

Az iskola közösségfejlesztést szolgáló céljai, tanórán kívüli és tantárgyközi programok célja:

- A különböző tantárgyakban tanult ismeretek szintetizálása, a komplex műveltség középpontba állítása,
- Ökológiai szemlélet kialakítása,
- A pedagógusok és a tanulók természetes együttműködésének elősegítése,
- Az esélyegyenlőség segítése, az érdeklődés kibontakoztatásának elősegítése, a tehetséggondozás szolgálata,
- Tantárgyakban megismert különböző technikák alkalmazása, tantárgyként nem tanított ismeretek, technikák megismerése,
- Élményközpontúság.

Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés formái, eszközei, feladatai:

A tantárgyközi területek egyes alkalmainak szervezése, összefogása egy-egy munkaközösség feladata. (A munkaközösségen belül lehet személyekre kiosztani egyes rendezvényeket.) Az iskolai ünnepélyek, és több munkaközösség együttműködését feltételező projektek, élménynapok. Ezek szervezése alkalmanként külön felkért team feladata. Az osztályfőnöki tevékenységet, az osztálykirándulások rendszerét az osztályfőnöki munkaközösség koordinálja az illetékes igazgatóhelyettes felügyelete mellett.

Bolyai Galéria célja, feladatai:

- a tanulók környezetükkel szembeni igényességének fejlesztése
- a diákok, tanárok alkotó tevékenységének bemutatása
- aktuális ünnepi alkalmakhoz kötődő kiállítás szervezése
- az iskolához, a városhoz, a régióhoz kötődő alkotó művészek, közösségek, témák bemutatása
- a közös érdeklődésűek egymásra találásának elősegítése
- egy-egy téma összetettségének bemutatása

Szervezője: a művészeti nevelés munkaközösség

Résztvevői: a téma által indokolt lehetséges, legszélesebb körű tanár, diákcsoportok iskolán belülről és kívülről alkalmanként szerveződve

Helye: az iskola aulája, folyosója és közvetlen környezete

Ideje: a tanév során folyamatosan

Túrák, táborok célja:

- a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeit megismertetni, különös tekintettel az egészséges életmódra
- a természet megfigyelése
- a környezetvédelem fontosságának felismertetése a sportolással összhangban
- a tanulók önismeretének, fizikai és lelki „állóképességének” fejlesztése
- más emberek környezetének, kultúrájának megismerése, elfogadása

Sítáborok célja:

- a téli sportok megszerettetése
- a síelés alapszintű elsajátítása
- az idegen nyelv szükségességének felismertetése a gyakorlatban, német, angol nyelv gyakorlása
- egy más ország kultúrájának, szokásainak megismerése, elfogadása
- közösség- és személyiségfejlesztés

Szervezője: testnevelők, szakos tanárok

Kezdő (sportági alapozó) sítábor:

Résztvevői: a mindenkori 6. évfolyam diákjai (fakultatív, önköltséges) a diákok létszámának függvényében iskolánk síoktatói, lehetőség szerint egy osztályfőnök

Ideje: évente a mindenkori tanév programjába illesztve

Helye: Ausztria

Semmeringi síelési lehetőség:

Jellege: naponta történő oda- és visszautazással
Résztevői: a mindenkori 7-12. évfolyamok tanulói (fakultatív, önköltséges), a diákok létszámának függvényében iskolánk síoktatói
Ideje: minden évben a 2. félév első heteinek egyikében
Helye: Semmering, Steiermark

Haladó sítábor a gimnáziumi korosztályok részére:

Résztevői: a mindenkori 9-12. évfolyamok tanulói számára, (lehetőség szerint a 7-8. évfolyamoknak is)
síoktatók a diákok létszámától függően (fakultatív, önköltséges)
Ideje: évente a mindenkori tanév programjába illesztve
Helye: a szervezési lehetőségeknek megfelelően

Felsőcsatári tábor célja:

A szabadidő hasznos eltöltése szervezett formában az osztálytanítók irányításával.

Résztevői: alsó tagozatos diákok (2-4. évfolyamok, fakultatív, önköltséges)
Ideje: nyári szünet idején
Helye: Felsőcsatár

Vakáció tábor

Résztevői: alsó tagozatos diákok
Ideje: június utolsó két hete (fakultatív)
Helye: iskolánk épülete és környéke, városi intézmények
A tábor céljai: - a szabadidő tartalmas hasznosítása

- az egészséges testmozgás biztosítása
- az érzelmi intelligencia és az esztétikai érzékenység fejlesztése
- a nyelvi, idegen nyelvi kompetencia fejlesztése
- közösségfejlesztés

A szőcei tábor célja:

• az egészséges és természetes életmód megismerése és gyakorlása művészeti tevékenységekkel
Szervezője: az alsó tagozaton tanító nevelők
Ideje: nyári szünet alatt.

Kerékpáros-vízitúrák célja:

- az evezősportok megismertetése, alapszintű elsajátítása
- a vízi világ, a természet környezetformáló hatásainak megfigyelése
- a természet közeli életmód megismertetése, szépségeinek észrevétele
- a kerékpártúra módszerének elsajátítása

Szervezője: testnevelés munkaközösség

Résztvevői: a megfelelő felkészültséggel rendelkező, mindenkori 9. évfolyam diákjai (fakultatív, önköltséges)

Helye: Mosonmagyaróvár, az egyetem vízitelepe

Ideje: minden év június vége, július első fele (vagy megegyezés szerint)

Turisztika tábor célja:

- a túrázás szépségeinek megismertetése
- történelmi, kulturális emlékeink megismertetése
- a nomád életmód romantikájának felfedeztetése
- egy tájegység flórájának, agglomerációjának megismerése

Szervezője: testnevelők, esetleges környezetvédelemmel foglalkozó kolléga

Résztvevők: a mindenkori 10-12. évfolyam (fakultatív, önköltséges)

Helye: Magas-Bakony és környéke, Balaton-felvidék

Ideje: június második fele

A természetismereti táborok, túrák célja:

- a természeti környezet megismerése
- a védett növények, állatok megismerése
- az élettelen környezeti tényezők élővilágra gyakorolt hatásának megismerése
- a megye természetvédelmi értékeinek megismerése
- az ország természeti értékei iránti érdeklődés felkeltése

Szervezője: természettudományi munkaközösség

Résztvevői: 5-12. évfolyamok diákjai, tanárok (fakultatív, önköltséges)

Helye: Vas megye és az ország természetvédelmi területeinek közelében

Ideje: táborok (szünetekben)

túrák (hétvégeken)

Tanulmányi osztálykirándulások célja:

- az osztályok kötetlen együttléte, elsősorban az ország kulturális és természeti értékeinek megismerése

Szervezője: osztályfőnök

Ideje: az iskola éves munkarendjében meghatározottan

A helyi tantervhez kapcsolódó pedagógiai-szakmai célú kirándulás:

A tanév során egy tanítási napon *osztálynak* vagy *csoportnak* igazgatói döntés alapján, indokolt esetben szervezhető.

Szervezője: osztályfőnök vagy szaktanár

Iskolák közötti kapcsolat:

Iskolánk kapcsolatot ápol a magyarországi és a határon túli Bolyai nevet viselő középiskolákkal, valamint testvériskolákkal (a testvériskolai kapcsolatokat megállapodás rögzíti), gyakorlóiskolákkal.

A kapcsolat céljai:

- névadónk emlékének ápolása, szellemiségének őrzése
- együttműködés különböző tanulmányi és közösségi tevékenységekben
- a Kárpát-medence kulturális emlékeinek közös megismerése
- a nemzeti azonosságtudat és az empátia erősítése diákjainkban
- más nemzetek kultúrájának megismerése

Résztvevők: 5-12. évfolyamos tanulók és iskolánk tanárai.

Projekt-, vagy élménynapok

Ideje:

1. Tehetségnap-Tehetségbankett és Bolyai-nap: a naptári év utolsó két tanítási napján.
2. Tavaszi projekt/élménynapok: az érettségi írásbeli vizsga első három napján.
3. Sport- és egészségnap: a tanév utolsó előtti tanítási napján.

Céljai:

- Olyan időigényes, összefüggő tevékenységek végrehajtása, melyekre a tanév során nincs lehetőség
- A tanulói kulcskompetenciák fejlesztése
- Kilépés a hagyományos tanórai keretektől

- A pedagógus-diák együttműködés újabb lehetőségeinek biztosítása
- A tantestületen belüli szakmai-emberi kapcsolatok gazdagítása
- Szülők, külső partnerek bevonása a programokba
- A tehetségkeresés és a tehetség megnyilvánulási lehetőségnek biztosítása (Tehetségnap)
- Iskolánk legkiválóbb tanulmányi, művészeti és sport eredményeit elért tanítványainak ünnepélyes köszöntése
- Bolyai János emlékének felidézése (Bolyai-nap)

Résztvevői: az iskola minden tanulója.

Diáknap:

A hagyományoknak megfelelően az alsó tagozat a tanítók irányításával, az 5-8. évfolyamok a diákönkormányzat koordinálásával, felkért tanárok segítségével szervez az iskolai szellemet erősítő játékos programokat.

A felső gimnázium 9-12. évfolyamok diákjai, a diákönkormányzat által javasolt módon külön programokat szerveznek önmaguknak. A részletes programot a tanárok és diákok közösen állítják össze; a diákönkormányzatot segítő pedagógusok és az osztályfőnökök vezetésével, amelyben helyet kaphatnak a diákok érdeklődését, továbbtanulási irányát meghatározó szakkörök, specializációk, egész iskolát érintő projektek bemutatkozásai, a diákok kutatási lehetőségeinek megismertetései, valamint az osztályok bemutatkozásai.

Ideje: a diákönkormányzat által javasolt időpontban

Szervezője: diákönkormányzat és a segítő tanárok

Bolyai-bál:

Ideje: február hónap

Szervezője az éves hagyományok figyelembevételével a 10. évfolyam osztályai az osztályfőnökök vezetésével.

A karácsonyi ünnepvárás célja:

Az első nagy tanítási szakasz végén és az ünnepi előkészületek kezdetén egy bensőséges, közös ünnepi együttlét megteremtése diákjaink, szüleik, jelenlegi és egykori tanáraink számára.

Szervezője: a művészeti nevelés munkaközösség

Résztvevői: iskolánk diákjai, tanárai, kórusai, művészeti együttesei, szülők, vendégek

Ideje: december utolsó tanítási napjainak egyikén

Könyvtárhasználati tanórák célja:

a könyvtárhasználatához szükséges ismeretek megszerzése

Szervezője: könyvtárosok

Résztvevői: 2-4., 5., 6. évfolyamok (az 5. és 6. évfolyamokon a projekt napokon; a 8 évfolyamos gimnáziumi tagozaton a történelem, társadalomismeret és gazdasági ismeretek tantárgyon belül, az általános iskolai tagozaton szaktanárokkal egyeztetve)

Ideje: a helyi tanterv által meghatározott

Iskolai ünnepélyek, évfordulók:

Felelőse: illetékes igazgatóhelyettes, szabadidő-szervező

Tanévnyitó:

Felelőse: tagozatvezetők első osztályfőnökök, diákönkormányzat, a 12. évfolyam osztályfőnökei, diákjai, illetékes igazgatóhelyettes, szabadidő-szervező

Október 6. :

Felelőse: 9. c osztály és az osztályfőnök, illetékes igazgatóhelyettes

Október 23. :

Felelőse: 8. és a 11. évfolyamok és osztályfőnökeik, illetékes igazgatóhelyettes

Március 15. :

Felelőse: 7. és 9. évfolyamok és osztályfőnökeik, illetékes igazgatóhelyettes

Tavaszi Bolyai Táncbál**Június 4. Nemzeti összetartozás napja:**

Felelőse: a Határtalanul! programban résztvevő 7. évfolyamos osztályfőnökök, illetékes igazgatóhelyettes

Szalagavató:

Felelőse: 11. évfolyam és az osztályfőnökök, illetékes igazgatóhelyettes, tagozatvezető

Ballagás:

Felelőse: a 11. évfolyamok és osztályfőnökeik, az illetékes igazgatóhelyettes, tagozatvezető irányításával. Az épület díszítésében valamennyi gimnáziumi osztály közreműködik.

Tanévzáró:

Felelőse: illetékes igazgatóhelyettes, tagozatvezető

Évfordulók:

Felelőse: illetékes igazgatóhelyettes által felkért tanárok, illetékes igazgatóhelyettes

Hitoktatás:

A hit- és erkölcstan oktatását a Köznevelési törvény 35. § alapján szervezzük meg. A hitoktatási időpontok koordinációján túl együttműködésre törekszünk a hitoktatókkal, az egyházakkal, hogy azok is segíthessék iskolánk nevelési célkitűzéseit.

Felelős: illetékes igazgatóhelyettes, hitoktatók

1.4. Kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelése, oktatása

Az a gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás--szabályozási zavarral) küzd, különleges bánásmódot igényel. Iskolánkban a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása integráltan folyik.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Az SNI tanulókat fejlesztő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanárok kompetenciája:

- a programok, programcsomagok összeállítása,
- a habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztése,
- közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára:

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény foglalja össze.

Így intézményünkben biztosítjuk:

- a speciális tanulási segédleteket,
- a speciális tanulást, életvitelt segítő technikai eszközöket.

Az intézményben megvalósuló integrált nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk.

Az együttnevelést sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását tekintjük, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják.

- A pedagógusoknak, a szülők közösségének sikeres felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken érvényesül a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoporthoz igényeiktől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását jelenti.
- Az iskola támogatja pedagógusainak részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, továbbképzéseken.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében résztvevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkeznek pedagógusaink, akik:

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait, szükség esetén a gyógypedagógus által készített egyéni fejlesztési terv alapján egyéni haladási ütemet biztosítanak, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaznak,
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - eljárásaikat megváltoztatják, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak,
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek,
- alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,

- együttműködnek különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba.
- a tanuló fejlődését a szakvéleményben leírtakat követve értékelik
- évente legalább egy alkalommal rögzítik a fejlesztés eredményét, és azt a központilag kiadott fejlődési lapon dokumentálják.

Iskolánk integrált nevelését-oktatását segítő szakszolgálati intézmények

Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szombathelyi Tagintézménye,

Nevelési Tanácsadó,

ARANYHÍD Nevelési - Oktatási Integrációs Központ Egységes Gyógypedagógiai, Konduktív pedagógiai Módszertani Intézmény

Az iskola szakember ellátottsága

Iskolánkban az integráció eredményes megvalósulását, az SNI tanulók ellátását fejlesztőpedagógus, logopédus, és az ARANYHÍD Nevelési - Oktatási Integrációs Központ gyógypedagógus végzettségű szakemberei segítik.

A gyógypedagógus a szülővel, a fejlesztő pedagógussal és az SNI tanuló tanítóival szorosan együttműködik, a kapcsolattartás, az információáramlás folyamatos.

Az iskola tárgyi feltételei

Az iskola a fejlesztés különböző területeihez szükséges fejlesztő eszközökkel rendelkezik. Változatos fejlesztő játékok és szoftverek, könyvek és egyéb fejlesztő kiadványok állnak rendelkezésre.

Az integráció megvalósulása

A tanító a gyermek tanulási tevékenysége során tapasztalt eltérő fejlődés alapján a szülőkkel egyeztetve kezdeményezi a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság vizsgálatát. A szakértői vélemény megérkezése és megismerése után felveszi a kapcsolatot az iskola fejlesztőpedagógusával, a gyógypedagógussal és a szülőkkel. A szakvélemény tükrében a fejlesztőpedagógus vagy a gyógypedagógus elkészíti a tanuló egyéni fejlesztési tervét, meghatározza a fejlesztés rendjét, idejét, majd elkezdi fejlesztő tevékenységét. A tanító/tanítók a fejlesztési terv és a javaslatok figyelembe vételével biztosítják az egyéni haladás ütemét és a differenciált oktatást-nevelést. A fejlesztésben részt vevők közösen, szövegesen értékelik a tanuló fejlődését, haladását, érvényesítve a szakértői véleményben meghatározott számonkérési és értékelési formákat. A tanuló teljesítménye önmagához mérten és előremutatóan kerül értékelésre, megőrizve a tanulási kedvet. A szülőkkel való kapcsolattartás az integráció teljes időszaka alatt folyamatos és rendszeres.

A szakértői bizottság szakértői véleménye alapján iskolánk megszervezi tanulóink heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére a differenciált fejlesztést biztosító egyéni foglalkozásokat.

A sajátos nevelési igényű tanulót érintő tananyaggal kapcsolatos tervezési szempontok:

- mit tanítunk, mi a célunk vele, milyen módszereket és tanulásszervezési technikákat alkalmazunk (pl.: külön bemutatás, cselekvő rávezetés; differenciálás; stb.), mi a követelmény, az adott tanórán elérni kívánt eredmény, mit tekintünk optimumnak, milyen készségeket és képességeket szeretnénk fejleszteni, és ebben mi az elvárt szint.

Pedagógiai programunkban szerepelnek az SNI tanuló nevelésének és oktatásának sajátos elvei mellett a tanulást, fejlődést nehezítő körülmények is. Meghatározzuk és biztosítjuk azokat segítő eljárásokat, amelyek az eredményes integráció feltételei lehetnek. A fejlesztéshez, rehabilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához a szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár együttműködését vesszük igénybe. Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (pl. szomatopedagógus, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is bevonunk a fejlesztő munkába.

Az integrált keretek között nevelt pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Diszlexiás, diszgráfiás tanuló oktatása-nevelése

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkoros osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás-írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

Diszkalkuliás tanuló oktatása-nevelése

A fejlesztés célja:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkoros osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a

matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarpítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.

Hiperaktivitás és figyelemhiány (zavar)

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek.

A fejlesztés célja:

A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

Integrált keretek között nevelt ép értelmű mozgásfogyatékos fejlesztése

A fejlesztés célja:

A gyors, cselekvőképes alkalmazkodás és az élethosszig tartó tanulásra való felkészülés elősegítése a digitális kompetencia, az idegen nyelvi kommunikáció, a hatékony önálló tanulás, a kezdeményezőképes és vállalkozói kompetencia hangsúlyos fejlesztésével.

Az integrált keretek között nevelt ép értelmű látássérült oktatása-nevelése

A fejlesztés célja:

Esélyegyenlőség biztosítása a látássérülésből adódó hátrányok leküzdésével. Az ép érzékszervek és a személyiség fejlesztésével az ismeretszerzés segítése, valamint a pszichés terhelés csökkentése. Pozitív énkép megalapozása.

Az integrált keretek között nevelt ép értelmű hallássérült oktatása-nevelése

A fejlesztés célja:

A megismerő tevékenység, a gondolkodás, a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd) intenzív fejlesztése, kompenzáló csatornák kialakítása.

A beilleszkedési, tanulási zavarral, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók

Az a tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek, speciális igényeinek figyelembevételével fejlődése elősegítése érdekében kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igényel. Iskolánkban a beilleszkedési, tanulási zavarral, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók a többi tanulóval együtt vesznek részt az iskolai nevelésben és oktatásban. Az együttnevelés által intézményünk sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, tanulási esélyegyenlőségének biztosítását, a többi tanulóval

való együtt haladását tekinti.

Feltáró munka, korrekció, fejlesztés

Az iskolaérettség szakszerű megállapításával megelőzhető a későbbi tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézség, zavar, mely az iskola és a szülő felelőssége. A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül.

A problémák korai feltárása érdekében az osztálytanító és a fejlesztő pedagógus minden év decemberéig elvégzi a DIFER felmérést azon elsős tanulóinkkal, akiknél az átlagostól eltérő fejlődést tapasztal.

Ezt a munkát segíti a gyógypedagógus, aki tanulóink hangképzésének felmérése után, folyamatosan foglalkozik – folytatva az óvodában elkezdett terápiát - az arra rászoruló tanulók beszédhibáinak korrekciójával.

Amennyiben az átlagostól eltérő fejlődés a tanuló magasabb osztályfokának végzése közben mutatkozik, az iskola a szülővel történő egyeztetés után szakvizsgálatot kezdeményez, s annak eredménye tükrében szervezi meg a tanuló együttnevelését.

Az ilyen problémával küzdő tanulóink integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében pedagógusaink magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkeznek, akik:

- a szakvélemény alapján egyéni bánásmódot biztosítanak tanulóinknak,
- együttműködnek fejlesztő pedagógussal, iránymutatásait, javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba,
- a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat, alkalmaznak (kooperatív technikák, projekt módszer stb.)
- alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek,
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek,
- tanulás-módszertani órán fejlesztik az önálló tanulás képességét,
- nagy hangsúlyt fektetnek az egész napos nevelésre,
- naprakész kapcsolatot ápolnak a szülőkkel
- tantestületi értekezleteken folyamatosan értékelik, elemzik e nehézségekkel küzdő gyermekek helyzetét.

Speciális feladataink e területen:

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- tantárgyi képességfejlesztő programok
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- mentálhigiénés programok

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- együttműködés civil programmal

Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
- kooperatív tanulásszervezés

Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

- értékelő esetmegbeszélések
- problémamegoldó fórumok
- hospitálásra épülő együttműködés

Multikulturális tartalmak

- Multikulturális tartalmak projektekben feldolgozva

A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

- pályaorientáció

A fejlesztés megvalósulása:

Abban a kérdésben, hogy a tanuló tanulási, beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd, a Pedagógiai Szakszolgálat dönt. Ennek érdekében az iskola együttműködik a tanuló rehabilitációs célú – szakszolgálati tevékenység keretében végzett – foglalkoztatását biztosító intézménnyel. A szakértői bizottság szakértői véleménye alapján iskolánk megszervezi tanulóink heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret különböző terhére a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára a differenciált fejlesztést biztosító egyéni foglalkozásokat.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló pedagógiai értékelését, felvételi vizsgáját a szakvéleményben megfogalmazott határozat és javaslatok figyelembe vételével szervezzük meg.

1.5 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

„...az út, amelyen mentem, csaknem

bizonyosan ígérte a cél elérését.”

(Bolyai János)

Iskolánk tehetséggondozó programja a Nemzeti Tehetség Program irányelvei mentén szerveződik.

Tehettségkoncepciónk:

- „Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,” *Köznevelési tv. 4.§ (13)*.
- „A tehetség olyan valami, amit feltalálunk, és nem felfedezünk. Az, aminek egyik vagy másik társadalom akarja, hogy legyen, és ezért az egyes társadalmak igénye szerint időről időre változik a fogalom. Ha a tehetség definíciója használható, akkor az kedvező következményekkel jár mind a társadalom, mind az egyén számára. Ha a definíció nem eléggé hasznavehető, akkor értékes tehetségek vesznek el, és kevésbé értékeseknek jut a támogatás, bátorítás. Ezért fontos megértenünk, hogy mit jelent számunkra és mások számára a tehetség fogalma.” (Sternberg & Davidson, 1990).

Tehetségazonosításunk módszerei, eszközei

- Iskolaérettségi foglalkozás
- Központi felvételi
- Tehetséggondozó felkészítők feladatai
- Belső vizsgák
- Kompetenciovizsgálatok
- Versenyfelkészítők
- Szakkörök/ specializációk
- Tehetősávok (a nyolcosztályos gimnáziumokban felmenő rendszerben bevezetve)
 - Iskolánk *komplex* tehetséggondozó programot alkalmaz 9. osztálytól, annak érdekében, hogy az általános intellektuális képességek és a speciális képességek párhuzamos fejlesztését biztosítsa. Cél a programunkban a tanulók képességeinek feltárása és intenzív (akár egyéni) fejlesztése - a hatékony pedagógiai eszközökkel.
 - A tervezett program módszere az aktív (pl. a problémaalapú és a kutatásalapú) tanulás, mely elősegíti a diákok magasabb szintű gondolkodását, a feldolgozási készségeket és a tantárgyakon átívelő megközelítéseket.
 - A program témaköreihez kapcsolt feladatok, problémák és projektek megoldásai elősegíti a tehetségek azonosítását és fejlesztését, bekapcsolását tehetségálózatokba, kutatási

lehetőségekbe.

Tehetséggondozás módjai:

- Differenciált (egyéni és csoportos) fejlesztés
- Facilitátori szolgáltatások
- Gazdagítás, dúsítás
- Gyorsítás
- Mentorálás

Tanácsadás lehetőségei:

- Tehetség-tanácsadó szakember / szaktanár / pszichológus

Kiváló Akkreditált Tehetségpontként abban segítünk, hogy:

- Az intézményi, helyi, térségi és regionális tehetséggondozó kezdeményezések minél intenzívebb kapcsolatrendszer tudjanak kiépíteni egymással, a tehetséges fiatalokkal, a tehetséges fiatalok környezetével (szüleivel, tanáraival stb.), a tehetséggondozásban jártas szakemberekkel, és a tehetséggondozást segítő önkormányzati, egyházi, civil szervezetekkel, vállalkozásokkal és magánszemélyekkel, a tehetséggondozó kezdeményezések minél több emberi és anyagi erőforrást tudjanak bevonni a tehetségsegítés folyamatába.

Jó gyakorlatok

- A tehetségdiagnosztika, - gondozás, tanácsadás, hálózati együttműködés terén hatásvizsgálatokkal alátámasztott, s eredményesnek tekinthető egyedi eljárás / módszer, vagy programszerű tevékenységeink:
 - Tehetséggondozás terepen – természettudományos tábor;
 - Idegen nyelv és ének zene élményszerű tanítása az alsó tagozaton.

Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni a tehetségeket, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

A tehetséggondozás integratív szemléletű megközelítése a teljes személyiség fejlesztését jelenti, és ehhez a folyamathoz minden pedagógus, illetve minden tantárgy értékközvetítése hozzá kell, hogy járuljon.

A tanulmányi, sport és művészeti versenyeken szereplő diákjaink (akik az iskolánkat képviselhetik) lehetőséget és segítséget kapnak a felkészülésben és felzárkózásban.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával, a korszerű tevékenységformák bevezetésével lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására. A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: projektmunkák egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, megyei és országos tantárgyi

versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai, illetve a felsőoktatási beiskolázásnál a megfelelő továbbtanulási irány megtalálását.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

- **Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:**
Egyéni tervekészítés, megméretés, kockázat felvállalása (versenyek),
- **Digitális kompetencia területén:**
Önálló információkeresés interneten (előadások készítése, újságszerkesztés)
- **Szociális és állampolgári kompetenciák területén:**
Közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség
- **Önálló tanulás**
Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben,
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építkező jellegű legyen,
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása;
- a versenyzés etikájának megtanítása;
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együttérző, támogató szerepköre;
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak;
- biztató értékelés;
- differenciált feladatok adása;
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók;
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padosorok – kör, félkör alakban)
- a házi feladatok differenciálása;
- órai gyakorlaskor más-más feladatkörök (pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemelés)
- a differenciált tanulásszervezés (individuális tanulás, kooperatív projekt módszer), tanulásmódszertani egyéni tanácsadás (az önálló tanulás képességének fejlesztése).

A tehetség, képesség kibontakoztatásának fejlesztése

Tárgyi feltételeink:

- iskolai könyvtár, digitális tananyaggyűjtemény,
- számítógép, mint fejlesztőeszköz,
- megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal)

Személyi feltételek:

- A tanárok gyermekkel szembeni beállítódása
Hatékony tanulási, megismerési technikák alkalmazása
- A tanárok együttműködő nevelési stílusa
- A tanárok szaktudása és önművelése, önképzésre, innovációra való igényük
- A tanárok IKT eszközhasználatban és web alapú tanulásirányításban való jártassága.

A könyvtári tevékenység fontos színtere e területnek is:

- könyvkölcsönzés szabad érdeklődés alapján délutánonként, kutatómunkák
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel
- önálló kezdeményezés támogatása (kezdeményezőkézség és vállalkozási kompetencia)
- a könyvtár egyéb lehetőségeinek kihasználása – zenehallgatás, lexikon-szótár használata,
- „csendes” olvasó órák egy-egy osztály számára – főleg olvasótermi könyvekkel
- újságírás, újságszerkesztés, riportkészítés – írott formában (magnófelvétellel), videóval, (digitális kompetencia)
- műsorok összeállítása a források felhasználásával
- egyéni illetve kiscsoportos beszélgetések (anyanyelvi kommunikáció)
- internet-használat kutatómunkához, iskolaújság készítéséhez. (digitális kompetencia)

1.6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Tanulóink között egyaránt megtalálható a jól szituált és a középosztályhoz tartozó, de egyre több a csonka család és az idős szülők, valamint az egykeresős család gyermeke.

- Az iskola összes nevelője figyelemmel kíséri az érintett gyermekek és családok sorsát, tapasztalataikról rendszeresen tájékoztatják az osztályfőnököt, aki szükség esetén szakmai segítséget kér gyermek és ifjúságvédelmi felelősön keresztül a szakszolgálatoktól.

Elsősorban a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt:

- nevelési eljárásainkkal mérsékelni kívánjuk egymáshoz, az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét;
- törekszünk a „másság” integrálására; (szociális kompetencia)
- szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal;
- a rászorulókat a segítség elfogadására;
- gondos felderítőmunkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más
- iskolából érkezettek – között, valamint a felsőbb évesek változó körülményeinek megismerésére
- felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, bekapcsolódtunk a dohányzás, alkohol, drog,
- AIDS elleni programokba;
- a szakértői vélemény alapján, szakemberek irányításával a különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást,
- a deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére egyénre szabott nevelést,
- a fejlesztésre szorulóknak egyénre szabott követelményrendszert alkalmazunk;
- a határtalan és a szülői, felnőtt kontroll nélküli televíziózás és számítógép-használat ártalmairól rendszeresen szólnak a szülői értekezleteken és fogadóórákon;
- az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban
- szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségnyújtási formában,
- tanácsadásban részesítsük;
- az étkezési, a tankönyvtámogatások és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai
- programok, kirándulások stb.) odaítélésekor a az osztályfőnökkel
- együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására az érvényes jogszabályoknak megfelelően.

Igyekszünk (fokozott) figyelmet fordítani a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, tanulóira.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat fejlődésükben, folyamatosan nyomon követjük.

A már kialakult hátrányos helyzet, vagy ha előfordul, veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt.

Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki társintézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal,
- védőnővel,
- családgondozóval,
- fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal,
- a rendőrség és
- a gyámhatóság munkatársaival.

Lehetőségeinkhez képest próbálunk enyhíteni az anyagi gondokon:

- étkezési kedvezmények kiadása a jogszabályok szerint
- tankönyvtámogatás biztosítása a jogszabályok szerint
- segélyek kiadása a költségvetési keretek figyelembevételével.
- iskolai alapítványunk bevonása a hátrányos helyzetű gyermekek anyagi segítésébe.

Az osztályfőnökök bevonásával, javaslataikkal végezzük munkánkat.

Választékos szakköri kínálatunk, ahová célzatosan irányítjuk a gyermekeket a szabadidő hasznos eltöltése, és saját fejlődésük végett.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat, egyéni foglalkozások keretében és az egész napos nevelés lehetőségeit kihasználva támogatjuk.

Tanítványaink szüleivel állandó a kapcsolatunk.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítő Központtal, a Gyermejjóléti Szolgálattal, Szakszolgálatokkal.

Tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről.

A krízishelyzetekkel küzdő gyermekeknek és családoknak segítséget nyújtunk segélyek formájában, illetve a megfelelő segítő szervezet bevonásával.

1.7. A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség;
- megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység
- feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

Elvárásaink a szülőkkel felé:

A szülők részéről – a sikerebb nevelőmunka segítéséhez – az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,
- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
- véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan,
- szponzori, szervező segítségnyújtást.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett szülői értekezletek
- rendkívüli szülői értekezletek
- fogadóórák
- előadások szervezése igényelt téma szerint
- pályaválasztási tanácsadás
- családlátogatás (ha szükséges)
- a gyermekvédelmi felelős szociális és nevelési problémákban nyújtott támogatása
- Iskolaszék (évente legalább 2 alkalommal)

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével; (iskolai programok (pl. családi nap, koncertek, kirándulások)
- alapítványunk és a Bolyais Szülők Egyesületének bevonása a közös rendezvények támogatásába (pl. élménynapok, farsang, diáknapi)

A szülő kérheti:

- Gyermeke egész napos nevelésből alkalmankénti vagy időszakos felmentését
- Gyermeke számára a magántanulói jogviszonyt, illetve megfelelő ok esetén a tanuló felmentését

egyres tantárgyakból, vagy a mindennapi iskolába járás alól a törvényi kereteknek megfelelően.

- Gyermek számára a kollégiumi elhelyezés koordinálását (középiskolás tanulóink számára)
- Felmerülő problémáinak megoldásához segítséget kérhet
 - szaktanártól,
 - osztályfőnöktől,
 - fejlesztő pedagógustól,
 - iskolapszichológustól,
 - titkárságvezetőtől,
 - az iskola vezetőitől.

Kapcsolattartás az iskola oktató-nevelő munkáját segítő szervezetekkel, szülőkkel:

Kapcsolattartás a szülőkkel:

A szülőkkel fenntartott kapcsolat különösen jó. Kölcsönös a bizalom. Igyekszünk egymás elvárásainak megfelelni. Mindkét fél ismeri a jogait és a kötelességeit. Rendszeres kapcsolatban vagyunk, probléma esetén azonnali megbeszélést tartunk.

A kapcsolattartás formái:

- alkalmi beszélgetés
- közös kirándulások
- előadások szervezése
- rendezvények
- fogadóórák (minimum 4 alkalommal évente)
- szülői értekezletek (évi 2 alkalommal)
- telefonos megbeszélések szükség szerint
- e-naplón keresztül

Kapcsolattartás a Schneller István Alapítvánnyal:

Az alapítvány legfontosabb célja megalakulása óta az iskola oktató-nevelő munkájának segítése.

A iskolavezetés az iskola éves programjához igazodva év elején egyeztet, miben vár az iskola segítséget a tanév folyamán az alapítványtól.

Kapcsolattartás az Iskolaszékkal:

Az iskolaszék a pedagógusok, szülők és a diákok együttes képviselőjét látja el. Kikérjük véleményét az iskola nevelő-oktató munkáját érintő fontos változásokban.

Az Iskolaszék vezetőjével az iskola igazgatója folyamatos kapcsolatot tart fenn.

A diákok legfőbb képviselői fóruma a DÖK

A DÖK működéséről és a kapcsolattartás módjáról a Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok c. fejezetben szóltunk.

Kapcsolattartás a kollégiumok vezetőivel:

A 14-18 éves vidéki tanulóink számára lehetőség van kollégiumi elhelyezésre a város középiskolai kollégiumaiban.

Az iskolába való jelentkezéskor a szülők kérésére az iskola felkeresi a kollégiumok vezetőit, és továbbítja a szülők igényeit.

A tanév folyamán a két intézmény között folyamatos a kapcsolattartás a tanulókat érintő kérdésekben.

1.8. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 161-162. §-a és 2. sz. melléklete határozza meg azoknak a minimálisan kötelező eszközöknek és felszereléseknek a jegyzékét, amelyekkel iskolánknak rendelkeznie kell. Ennek alapján folyamatosan ellenőrizzük, hogy rendelkezünk-e a szükséges eszközökkel, a hiányok pótlásáról gondoskodunk.

Mivel a törvény megadja az alapvető eszközök jegyzékét, itt csak a mi iskolánk Pedagógiai Programjában szereplő speciális területek végrehajtásához szükséges alapvető eszközöket és felszereléseket soroljuk fel.

(A szaktárgyak tanításához szükséges eszközöket a tantárgyak tantervei egyenként tartalmazzák.)

Idegen nyelvek oktatásához

- A nyelvi bontáshoz szükséges kistermek adottak
- Nyelvi szemléltető eszközök, videó- és hanganyag
- Interaktív táblák
- WIFI

Művészeti neveléshez

- Tárgyi eszközök széles választéka: festékek, anyagok, fellépő ruhák stb.
- Nagytermünkben zongora, hangosítás, kivetítési lehetőség
- Bontott foglalkozásokhoz kis helyiségek (Részletezés a művészeti tárgyak tantervénel)
- Fotólabor, fényképezőgépek, kamrák, projektor, számítógép

Informatika oktatásához

- Korszerűen felszerelt informatika terem, internet hozzáférés
- Könyvtárban számítógép, internet hozzáférés

1.9 A közösségi szolgálat megvalósításának alapelvei

Iskolánk a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján 2012/13-as tanévben bevezette a közösségi szolgálatot, mivel a 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet alapján, ha a tanuló az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik az Ntk. 6. § (4) bekezdésében a közösségi szolgálat teljesítésére meghatározott feltétellel – 50 órát igazoló tanúsítvány –, akkor 2016 májusától érettségi vizsgáit nem kezdheti meg.

Általános rendelkezések:

- **A Köznevelési törvény (2011/CXC.)** szerint „*a közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdekektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása*”.
- **A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 04.) Kormányrendelet** értelmében különös gondot fordítunk a szociális kompetenciák fejlesztésére; fő hangsúlyt fektetve a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítására a tanulóknál, valamint az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás képességének fejlesztésére.
- **A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 133. §-a** alapján figyelembe vesszük, hogy a közösségi szolgálat területei lehetnek pl.
 - egészségügyi
 - szociális és jótékonyági
 - oktatási
 - kulturális és közösségi
 - környezet- és természetvédelmi
 - katasztrófavédelmi
 - SNI-s tanulókkal, ill. idős emberekkel közös sport - és szabadidős tevékenységek

Szintén e rendelet alapján szervezve munkánkat, figyelünk arra, hogy a közösségi szolgálat

- a 9 - 12. évfolyamon arányosan legyen elosztva – indokolt esetben szülői kérésre el lehet térni ettől
- tekintetbe vesszük a tanulók érdeklődési körét, továbbtanulási szándékát, s a lehető legszélesebb körben igyekszünk nekik munkalehetőséget kínálni
- szoros együttműködést folytatunk a Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ Vasi Diák Közösségi Szolgálat Irodával az iskolavezetés által kijelölt kapcsolattartó tanár

koordinálásával, hiszen az iroda azért jött létre, hogy tanulóink közösségi szolgálatát megszervezze és dokumentálja.

Iskolánk a közösségi szolgálat szervezésében az ELTE Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ Vasi Diák Közösségi Szolgálatával kötött szerződést a következő szolgáltatásokra:

A Vasi Diák Közösségi Szolgálat:

- Összegyűjti, regisztrálja a fogadó szervezeteket.
- Együttműködési Megállapodást köt a fogadó intézményekkel.
- Elvégzi az iskolai koordinátorok és a fogadó intézmények koordinátorainak, munkahelyi mentorainak felkészítését.
- Kidolgozza és rendelkezésre bocsátja a nyilvántartás dokumentumait.
- Felkészíti a diákokat, koordinálja a tanulók és a fogadó szervezetek egymásra találását.
- Fórumokat, kerekasztal-beszélgetéseket szervez a tanulóknak, a tanároknak, a szülők számára.
- Folyamatosan kapcsolatot tart a tanulókkal, az iskolai koordinátorokkal és a fogadó intézményekkel.
- Elkészíti a fenntartók számára a statisztikákat.
- Problémák esetén segítséget nyújt az érintetteknek.

A tanulók közösségi szolgálatot saját intézményünkben is végezhetnek.

Lehetőségek az iskolán és a kollégiumon belül a Vasi Diák Közösségi Szolgálat ajánlásával:

- Szereplés iskolai, kollégiumi rendezvényeken
- Iskolai és kollégiumi rendezvények szervezési feladatainak ellátása
- Az iskola közvetlen környezetének rendbetétele
- Hostess-feladatok ellátása iskolai rendezvényeken

Az intézményben iskolai kapcsolattartó kolléga koordinálja az KSZ-t. Az iskolai koordinátort az intézményvezető jelöli ki, aki munkaköri feladatuként látja el a tevékenységet és felelős:

- a tanulók felkészítéséért, mentorálásáért, pedagógiai feldolgozásáért,
- a Vasi Diák Közösségi Szolgálatval való kapcsolattartásért,
- adminisztrálásért, dokumentálásért, igazolásért (együttműködve a VDKSZ-szel)
- az aktuális közösségi feladatok tanulóhoz való eljuttatásáért,
- a tanulók tevékenységének elismeréséért
- egyes közösségek, osztályok közösségi feladatra való mozgósításáért
- az új tanulók regisztrálásáért
- az iskolaváltók lejelentéséért az iskolatitkár segítségével

- a tanulmányaikat abbahagyók lejelentéséért
- a statisztikák elkészítéséért együttműködve a VDKSZ-szel
- az osztályfőnökökkel való együttműködésért
- Naponta kezeli levelezését a VDKSZ-szel, és a szükséges információkat eljuttatja az iroda számára.
- A VDKSZ felhívására felkeres fogadó intézményeket, ahol joga van ellenőrizni a diákok jogszerű tevékenységét.
- A szülőket tájékoztatja a közösségi szolgálatról.
- Az iskola dokumentumaiban az iskolavezetésnek segítve rögzíti a közösségi szolgálatra vonatkozó szabályokat.

Az osztályfőnök feladatai:

- Rendszeres kapcsolatban van az iskolai koordinátorral, és a tőle kapott feladatokat határidőre elvégzi.
- A VDKSZ összesítése alapján a naplóban, törzslapon és a bizonyítványban rögzíti a teljesített órák számát,
- Kapcsolatot tart, támogatást nyújt a diákoknak, feldolgozza velük az élményeket (osztályfőnöki órai beszélgetés, értékelő lap, posztterek, stb).
- Rendszeresen érdeklődik a diákoktól az elvégzett közösségi szolgálatról.
- Lehetőség szerint részt vesz a VDKSZ 10 kredites képzésén.

1.10. Határon túli magyar kapcsolatok, testvérkapcsolatok

A **Köznevelési törvény** 9§(4) alapján az általános és középfokú iskolák az iskolai Nemzeti összetartozás napja bevezetéséről, a magyarországi és a külhoni magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat alapján a hét-tizenkettedik évfolyamok valamelyikén szervezik meg a határon túli kirándulásokat. A határon túli kirándulásokat a központi költségvetés támogatja.

Így állami támogatással mehet osztálykirándulásra legalább egyszer minden közoktatásban tanuló diák határon túli magyarlakta területekre. A program célja, hogy a fiatalok személyes tapasztalatot szerezzenek, illetve kapcsolatokat alakítsanak ki határon túl élő társaikkal, testvérintézményekkel.

Iskolánk több mint két évtizede szoros és intenzív kapcsolatot ápol külhoni magyar iskolákkal. Testvériskolánk az alsóbodoki Magyar Tannyelvű Magán-szakközépiskola, az aknaszlatinai Bolyai János Középiskola, valamint a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum. Évente részt veszünk a

Bolyai Nevet Viselő Iskolák Nemzetközi Találkozóján, osztályaink többször kirándultak Erdélyben és Felvidéken cserekapcsolat formájában. Legsokoldalúbb kapcsolatunk az alsóbodoki iskolával szövődött, a rendszeres felvidéki és nyugat-dunántúli többnapos kirándulásokon kívül évről évre együtt emlékezünk meg Zoboralján március 15-éről és Esterházy Jánosról, Szombathelyen pedig az 1956-os forradalomról és szabadságharcról.

A külhoni testvériskolai kapcsolataink célja: a kárpát-medencei magyarság összetartozásának személyes megélése. Tanulóink szerezzék meg azokat az ismereteket, és gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, melyek a tágabb haza megismeréséhez és megbecsüléséhez vezet! Tudják értékelni, tisztelni nemzetünk kulturális javait, ugyanakkor váljanak nyitottabbá más kultúrák megbecsülésére, befogadására! Ezáltal fejlődhet nemzeti öntudatuk és a közös tevékenység révén empátiájuk, valamint közösségi érzületük.

2014-ben létesült a leccói Istituto d'Istruzione Superiore Statale "G. Parini" intézménnyel partneriskolai kaptunk. Az együttműködés során a bolyais és leccói diákoknak lehetőségük nyílik arra, hogy családjaik segítségével megismerjék egymás kultúráját, és közös programokat bonyolítsanak le tanévenként Magyarországon és Olaszországban.

1.11. Bázisintézményi működésünk

Iskolánk- a *TÁMOP-3.1.7/11/2-2011-0417 „Referencia-intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése”* című pályázat keretében megvalósított - *Régi és új referenciák a Bolyai János Gyakorló Általános Iskolában és Gimnáziumban*” című *projektjének referencia-teamje* 2011-től kiépülő rendszerben kidolgozta és gondozta a referencia-intézményi működés kereteit, szabályozását (SZMSZ), és folyamatosan támogatta a „jó gyakorlatok” felkutatását, kidolgozását, publikálását, átadását (mintaközvetítés), továbbá szervezte a tanárképzésben résztvevő hallgatók, a pedagógus életpálya-modell szerinti gyakorló pedagógusok és a gyakorlóiskolai működés mentorálását, az iskola pedagógusainak a referencia-intézményi működésbe való bekapcsolódását (belső továbbképzések, tanulmányutak szervezése, a mentorálásban való tevékeny részvétel). Bázisintézményi szerepkörünkben építünk korábbi referenciaintézményi tapasztalatainkra, fejlesztéseinkre.

Célunk és feladatunk, hogy más intézmények számára példaértékű, működésében koherens, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlatot kövessünk, és szervezeti innovációnk kialakításával olyan szolgáltatásokat tudjunk nyújtani, amelyek publikálásra is alkalmasak, más intézmények számára adaptálható módszertani újításokat tartalmaznak. Hosszú távon a tehetséggondozás és a mentorálás mintaközvetítő intézményévé szeretnénk válni.

Céljaink eléréséhez rendelt feladataink:

- befogadó, egyéni fejlődést biztosító oktatás-nevelés eljárásait érvényesítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- kompetencia alapú nevelés-oktatás tartalmainak és módszerinek alkalmazása;
- nyitott nevelési környezet a munkakultúránkban – partnerkapcsolataink erősítése;
- vezetői és tantestületi elkötelezettség a bázisintézménnyé válás folyamataiban és a szolgáltatás feladataiban;
- folyamatos önképzési, önértékelési rendszer működtetése;
- belső és külső szakmai kapcsolati formák alkalmazása;
- a pedagógusok közötti team-munka, aktív együttműködés erősítése a szerepkörből adódóan;
- jó gyakorlataink, szolgáltatásaink bővítése;
- új tanulási utak, eljárások multiplikálása;
- rövid távú (egyéves) és hosszú távú (hároméves) fejlesztési tervek készítése.

A bázisintézményi feladatok megvalósításának feltételrendszere

Humán erőforrás:

- Az intézményünk vezetője és vezetőtársai a szakmai-módszertani fejlesztések melletti elkötelezettséggel az arra irányuló folyamatokat támogatják.
- Az operatív igazgatóhelyettes a területileg illetékes POK-kal együttműködésében szervezi, koordinálja a bázisintézményi feladatok ellátását.

Tárgyi és egyéb források:

- Az intézményünk (referenciaintézményként, Akkreditált Kiváló Tehetségpontként, BME által elismert Tehetségforrás Iskolaként) a megye adott intézménytípusában több éve eredményesen működtetett és dokumentált pedagógiai innovációkkal és jó gyakorlatokkal rendelkezik.
- Iskolánk rendelkezik a szakmai feladat ellátásához szükséges infrastruktúrával (helyiségek, tantermek, taneszközök és IKT-eszközök), és épülete jól megközelíthető.

Bázisintézményi feladatok:

1. Bázisintézményi csoport működtetése: Ez a csoport dolgozza ki és gondozza a működés kereteit, tartalmi szabályozását (SZMSZ), s segíti további *jó gyakorlatok* felkutatását, kidolgozását, s a már rendelkezésre álló gyakorlatok publikálását, átadását (mintaközvetítés).
2. Intézményünk helyet és lehetőséget biztosít műhelymunkák, bemutató órák számára. Ebben a tevékenységünkben építünk szaktanácsadóink korábbi, intézményünkben biztosított szolgáltatási tapasztalataira, valamint a felsőoktatási feladatainkból következő, eddig is jól működő gyakorlatunkra. Dísztermünk és egyéb termeink alkalmassá tesznek bennünket tanévnyitó tanácskozások, értekezletek lebonyolítására.

3. Infrastruktúránkra támaszkodva vállalunk szerepet a területi hatókörű versenyek szervezésében.
4. A hallgatói gyakorlatok és az általunk lebonyolított pedagógus-továbbképzések szervezésében szerzett tapasztalatunkra támaszkodva továbbképzési programokat bonyolítunk le.
5. A már működő jó gyakorlatainkat megosztjuk és az adaptációt közvetlenül segítjük az érdeklődő intézmények körében. Jó gyakorlataink a Tehetséggondozás terepen – természettudományos tábor, valamint a Gépírástanítás. Ezekhez kapcsolódóan az alábbi szolgáltatásokat kínáljuk:

Tehetséggondozás terepen – természettudományos tábor

- a) A műhelymunka során a résztvevők megismerkedhetnek a tábor szakmai koncepciójával, amelyet nyomtatott formában is rendelkezésre bocsátunk.
- b) A terepgyakorlatok elvégzéséhez közvetlen módszertani ajánlásokat, a programok hatékony szervezéséhez kisebb információs adatbázist biztosítunk.
- c) A helyszíni hospitálást lehetővé tesszük a tábor ideje alatt az érdeklődők számára.

Gépírástanítás

- a) A műhelymunka során a résztvevők megismerkedhetnek a program szakmai struktúrájával, ezt és a dokumentummintákat nyomtatott formában is rendelkezésre bocsátjuk.
- b) A helyszíni hospitálást (óralátogatást) lehetővé tesszük az érdeklődők számára.
- c) A megbeszélések során módszertani megoldásokat mutatunk meg a résztvevőknek.

1.12. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

A pedagógusok és az osztályfőnökök helyi intézményi feladatait részletesebben az iskolai Szervezeti és Működési Szabályzat 4. melléklete és a pedagógusok munkaköri leírása tartalmazza. A **pedagógusok legfontosabb feladatait** az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,

- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg legkésőbb minden tanév júniusában.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

2. ISKOLÁNK EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA

„Az egészség nem minden, de egészség nélkül minden semmi.” (kínai mondás)

2.1 Az iskolai egészségfejlesztés

A mindenkori felnővekvő nemzedék egészség-magatartásának formálása, a jövő egészséges felnőtt társadalmának nevelése stratégiai fontosságú feladat. Az egészséges életmódra történő nevelést már iskoláskorban el kell kezdeni, hiszen csak a folyamatos ismeretbővítéssel tudjuk felnőttkorra elérni az egészségtudatos gondolkodást.

Az egészség megköveteli az alapvető érzelmi, táplálkozási, egészségügyi, nevelési és társadalmi szükségleteinek kielégítését, másrészt a szüntelenül felmerülő alkalmazkodást az állandó változásban lévő környezethez. Az egészség tehát elérendő és megtartandó állapot. Az egészség jó hangulat, testi-lelki egyensúly, harmónia, magabiztosság és biztonság is egyben, a siker és a boldogság záloga.

Az egészséges fiatal generáció felnevelése közös érdekünk. Minél korábban találkoznak a diákok az egészséges életmód alapjaival, annál egészségesebben kerülhetnek ki az iskolapadból. Nagyon fontos tehát, hogy a tanulóiifjúság időben ismerje fel az egészség értékjellegét, hiszen ebben az életkorban még érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre. Ez pedig nagyban meghatározza az életmódjukat, szokásaikat – végső soron az életideálokat, a preferenciák kialakulását.

Az egészség fejlesztésében a legnagyobb szerepe a szemléletváltásnak van. A fiatalok egészségi állapotának megőrzésére, gondozására és a felnőttkori betegségek megelőzésére az egészségfejlesztés eszközrendszerét hatékonyan lehet felhasználni. Az egészség megvédéséhez, megedzéséhez, visszaszerzéséhez megfelelő ismeretek megszerzésére és helyes, egészségvédő magatartás kialakítására van tehát szükség. Ezt segíti elő az egészségnevelés.

Az iskola-egészségügy és a pedagógusok egymás munkáját kiegészítve, végezzük szemléletformáló munkánkat a jövő generáció egészségesebb életéért. Meg kell tanítani a fiatalokat arra, hogy az egészség választható érték: nemcsak a betegség hiánya, hanem teljes testi-lelki és szociális jólét, biztonság.

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, hiszen egyaránt irányul a pedagógusok és a tanulók egészségismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a

fizikai és pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Az iskola a legnagyobb hatású mentálhigiénés intézmény:

- az iskolával mindenkinek van kapcsolata
- gyermekkor fogékony évei a legalkalmasabbak a személyiség formálására
- gyerekek kortárs csoportokban elérhetők

Mindezek megvalósítása csak úgy lehetséges, ha az egészséges életmódra nevelés része az iskolai élet minden területének.

- Biztosítjuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket nyújtunk. Megóvására magatartási alternatívákat ajánlunk.
- Példamutatással alakítjuk ki az egészségvédelmi szokásrendszert, a helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására.
- Segítséget nyújtunk az egészségvédő öntevékenységben és az egészséges életmód kialakításában.
- A délelőttök és a napközis tevékenységek során biztosítunk lehetőséget arra, hogy a kisdíjak a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőn tölthessék szabadidejük nagy részét. (Legalább napi két óra.) Mindezek figyelembevételével alakítjuk helyesen a napi és heti rendet.

Az iskolai egészségfejlesztéssel célkitűzései, feladatai

Az egészséges életmódra nevelés az iskola programjában kiemelt terület, és a gyakorló iskolai szerepkör felelősségét e területen is vállalva, a pedagógusjelölteknek is mintegy mintát adva, követhető gyakorlatként eredményesen működik.

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt!
- Az egészség képviseljen értéket!
- Tanulóink ismerjék meg – életkoruknak megfelelően – saját egészségi állapotukat!
- Ismerjék meg az egészséges életmód legfontosabb szabályait!
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit!

- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, illetve helyes döntéseket hozni életmódjukra vonatkozóan!
- Legyenek tisztában az egészséges táplálkozás fontosságával!
- Alakítsunk ki az igényt az egészséges és tiszta környezet iránt!
- Tudatosítsuk a testmozgás fontosságát! Ismerjék a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatását!
- Tartsák szem előtt a testi higiéniájukat!
- Legyenek képesek a problémákat, konfliktusokat megfelelően kezelni!
- Érjék el személyiségük fejlettségének lehetséges felső határát!

Az egészségnevelés legfontosabb megvalósulási területei

Mivel tanulóink hosszú időt töltenek az iskolában (akár 12 évet), az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színterévé az iskola vált.

- tanórák (biológia, természetismeret, technika, életvitel és gyakorlat, osztályfőnöki
- mindennapos testnevelés)
- szabadidős foglalkozások

Az egészséges táplálkozásra nevelés feladatai

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása.
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
- Tanulóink számára háromszori étkezést biztosítunk.
- Az étrend összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekélelmezési normákat.
- Esetenként, orvosi javaslatra biztosítani kell az eltérő táplálkozást igénylő gyerekek étkeztetését.
- El kell érnünk, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.

Személyi higiéne kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása. Váltócipő használata.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.

- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele.

Mentálhigiéné feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára.
- Észszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése. Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulóknak. A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására!
- Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége!
- Törekedjünk a kíváncsú családmódel iránti igény felkeltésére és kialakítására!
- A családi életre nevelés egyik fontos területe legyen a szexuális nevelés.
- Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.
- Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről! Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről!

Viselkedési függőségek, addikciók megelőzése:

- Fontos a szülő-gyermek, iskola-gyermek kapcsolat, szükség van a kötődésre, a stabil érzelmi háttér biztosítása csökkenti a gyermekek droghasználatának kockázatát.
- Kommunikáció, beszélni kell a gyerekeknek a kábítószer használat veszélyeiről.
- Ismertetni kell velük, hogy kerüljék a magas kockázatú helyzeteket: azokat a helyeket és embereket, amelyek (és akik) a droghasználathoz kapcsolódnak.

A mindennapos testedzés (lásd: a Mindennapos testnevelésnél)

Az egészségnevelési program segítői:

- **Iskolaorvos**

Heti rendszerességgel végzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket. Folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetésével, jelzi az egészségügyi problémákat.

- **Iskolapszichológus**

Segítséget nyújt abban, hogy a tanulók saját személyiségükhöz legközelebb álló módon kapjanak segítséget, hogy életük kiegyensúlyozottabb legyen. Iskolai, családi életbeli problémákkal, kudarcokkal, konfliktusokkal, pályaválasztási tanácsokban kérhetik a tanulók a segítségét.

- **Védőnő**

A hét minden napján segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyet a gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít. Figyelemmel kíséri az oktatási intézményben tanulók testi, szellemi fejlődését. Előadásokat tart az iskola vezetésével egyeztetett témákban (egészségügyi felvilágosítások).

- **Fogorvos**

Évente egy alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban. Ha szükséges, visszarendeli a gyerekeket kezelésre, vagy fogszabályozásra.

- **Családsegítő szolgálat vezetője**

A rászoruló családok segítséget kaphatnak. Kapcsolattartók az illetékes igazgatóhelyettes.

- **Családi háttér:**

A családok nagyobb része rendezett, és elfogadható anyagi körülmények között él. Arra törekszünk, hogy a szülők megelégedésére a családi nevelést kiegészítve neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket partnernek tekintjük a nevelésben, hiszen munkánk nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül. Iskolánk nevelői nyitottak a szülők igényeinek megfelelő figyelembevételére. Mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

Tevékenységi területek:

Tanórákon:

- Az életjelenségek megismerése
- Az emberi test részei (testrészek, csontváz, izomzat, mérhető tulajdonságai, változásai, testünk működésének megfigyelése.)
- Érzékszerveink (felismerésük, védelmük, tisztántartásuk)

- Egészséges életmód (helyes napirend, táplálkozás, rendszeres mozgás, tisztálkodás, fogápolás)
- Táplálkozás, fejlődés (táplálékcsoportok, helyes napi étrend, étkezési kultúra, a táplálék útja, a táplálkozás hatása fejlődésünkre, életjelenségeinkre)
- Az egészség megóvása (a betegségek megelőzése, a betegségek és leggyakoribb tüneteik, leggyakoribb fertőző betegségek).
- A légzés (légúti megbetegedések, környezeti ártalmak és a légzés kapcsolata)

Szabadidőben a mozgás és levegőzés biztosítása:

- Alsó tagozaton, az egész napos nevelés során tanulóink napjuk nagy részét az iskolában töltik, ezért gondoskodnunk kell arról, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljon pihenésre, játékra, kikapcsolódásra. Arra törekszünk, hogy a szabadidős foglalkozások lehetőséget adjanak arra, hogy a gyerekek minél több fajta foglalatosságot próbáljanak ki, melyek fejlesztik képességeiket, kreativitásukat, mozgáskultúrájukat. Legalább napi egy-két órát töltsenek a gyerekek a szabad levegőn való mozgással, játékkal.
- 5-6. osztályban az egész napos nevelést úgy szervezzük, hogy legalább 1 óra szabad mozgásos levegőzés előzze meg a tanulási időt az ebéd után.
- A felsős évfolyam számára a 20 perces szünet napirendbe iktatásával biztosítjuk a levegőzést, és az udvari szabad mozgást.

Iskolánk szabadidős tevékenységei, amelyek az egészségnevelést szolgálják: Az egészségneveléshez kapcsolódó tevékenységek

- Szervezett játékos sportfoglalkozások
- Játékos foglalkozások naponta az udvari szünetekben
- Egy vagy többnapos osztálykirándulások
- Táncházak
- Téma napok, projekt hét
- Papírgyűjtési verseny
- Sportversenyek
- Hétvégi kirándulások, túrák szervezése
- Iskolai nyári táborok
- Sí táborok
- Sportköri foglalkozások
- Családi nap

Kapcsolat a szülőkkel

Arra törekszünk, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra.

- Szülői értekezletek
- Fogadóórák
- Személyes beszélgetések
- Szülők bevonása programjainkba

Az egészségnevelés prevenciós programjai:

A felső tagozatos osztályfőnöki órákon az osztályfőnökök folyamatosan foglalkoznak az egészséges életmód kérdéseivel. Szükség szerint előadókat hívunk a következő témakörökben:

- Káros szenvedélyek, drogok
- Tűzvédelem, balesetvédelem
- Közlekedésbiztonság
- Családi életre nevelés

Bízunk benne, hogy a felnővekvő nemzedék ösztönzést, mintát kap az egészséges életmódra. Ismereteiket folyamatosan bővítve jobban odafigyelnek majd életvitelükre, és az egészségtudatos gondolkodással, a környezet aktív közreműködésével hosszabb távon biztosítják majd egészségük megőrzését. Az iskola-egészségügynek és a pedagógusoknak éppen ezért kiemelt feladata van ebben a primer prevenciós tevékenységben.

Pedagógusaink mentálhigiénéjének fejlesztése

- hétfői kötetlen megbeszélések, kávézás, teázás mellett
- tantestületi kirándulás
- fakultatív kirándulások, túrázások, természetjárás
- közös karácsonyozás

2.2 A mindennapos testedzés megvalósításának lehetőségei

A mindennapos testnevelés céljai:

Az új köznevelési jogszabályok (2011. évi CXCV. törvény) kiemelt figyelmet szentelnek a rendszeres testmozgásnak.

Iskolánk törvényi kötelezettségének megfelelően (amelyet a **Köznevelési törvény 27.§-a** szabályoz), a 2012/2013-as tanévvel kezdődően biztosítja az 1., az 5. és a 9. évfolyamokkal kezdve felmenő rendszerben a mindennapos testnevelés bevezetését.

A gyerekek iskolai leterheltsége, a mozgásszegény életmód egyre inkább indokoltá teszi azoknak a mozgásformáknak az előtérbe kerülését, amelyek alkalmasak a rekreációra, kikapcsolódásra, a sport, a mozgás örömeinek élvezetére. A mindennapos testnevelés kínálatával élve – lehetőségeinknek megfelelően – az a cél vezérel bennünket, hogy a gyerekek minél szélesebb körben ismerkedjenek meg a legkülönbözőbb szabadidősportok alapjaival, kiválaszthassák a számukra megfelelő sportágat, amelyeket később folytatva javulhat életminőségük, testi-lelki egészségük, fenntartva természetesen a „klasszikus”, a tantervben is szereplő mozgásformák elsődlegességét.

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel. Adjon lehetőséget az egészség hosszú távú megőrzésére, ezáltal egy jobb felnőttkori életminőségre. Az iskolai testnevelés és sport keretei közt az egészségnevelés, a szociális kompetenciák (kreativitás, önállóság, önbizalom, felelősségtudat, cselekvőképesség) a csapatmunka, a társakkal történő együttműködés egyaránt fejleszthető.

Mindennapos testnevelés és sporttevékenységek megvalósítása:

- A heti három / öt testnevelés óra keretében úszásoktatással, néptánc- és társastáncoktatással, valamint téli időszakban korcsolyázási lehetőséggel biztosítjuk az egészséges testi-lelki fejlődést.
- A tehetséges tanulókat több sportágban készítjük fel versenyekre.
- A városi tömegsport rendezvényeken nagy létszámban veszünk részt.
- Az iskolai osztálykirándulások programjában javasolt a túrázás is.

Ha van lehetőségünk, a nyári táborokon kívül gyalogos és kerékpáros túrákat szervezünk.

3. ISKOLÁNK KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA

„A természettudomány új módszerhez segítette az embert, amivel a problémáit megközelíteni vagy megoldani tudja... De a haladást nem a tudományos kutatásban, hanem egy új etika, új ember és emberközi viszony kialakításában látom.”

Szent-Györgyi Albert

3.1 A környezeti nevelés céljai, feladatai

Az emberiség előtt a legnagyobb kihívás, hogy az ember életmódjával hozzájáruljon a környezeti válság csökkentéséhez.

A környezettudatosság és a fenntarthatóság tantárgyakon átívelő nevelési feladat, amely karakteresen kötődik a természettudományos tárgyakhoz, de a környezeti nevelés komplexitásának kialakításában minden tantárgynak szerepe van. Ugyanakkor a környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, mely nem korlátozódik csak az iskolára, az élet más színterein is megjelenik. Az iskolai környezeti nevelés legfontosabb stratégiai célja a tudatformálás, annak érdekében, hogy a tanulóknak kifejlessze a figyelmet, a megértést, elkötelezettséget és a cselekvési készséget azért, hogy ezek segítségével tudatosan lépjen a fenntartható élet felé vezető útra. Ennek záloga egy olyan gondolkodásmód, kialakítása, melyben a gazdaság, a társadalom és a környezet összefüggő rendszerét, a felmerülő környezeti problémák esetén, a rendszerszemléletnek megfelelően képesek együtt kezelni. Elő kell segíteni a tanulók környezettudatos magatartásának, viselkedéses formában megjelenő attitűdjeiknek, a természeti és épített környezetük, környezeti tényezőinek optimális állapota iránti igény, érzékenység kialakulását. Legyenek képesek lokális környezetük sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére, értékelésére, alakuljon ki bennük a környezeti harmóniát biztosító életvitel igénye. Rendelkezzenek olyan ismeretekkel, melyek alkalmazásával képesek meglátni, hogy a helyi gazdasági folyamatok hozzájárulnak-e a globális problémák mérsékléséhez. Már középiskolás éveik alatt szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok együttműködéssel történő kezelésében és megoldásában.

Fejlesztési célok, kulcskompetenciák

A környezettudatos nevelés a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatainak egyike, melynek célja a kulcskompetenciák megvalósításának elősegítése. A kiemelt fejlesztési feladatok hassák át a tanítástani tanulási folyamat teljes egészét, így elsődlegesen határozzák meg a személyiségfejlesztés érdekében megvalósítandó célokat!

Természettudományos kompetencia

- Környezetmegóvó, az élő természet fennmaradását, a társadalom fenntartható fejlődését elősegítő magatartás, életvitel kialakítása
- Természettudományos, problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése
- A természet- és környezetvédelem feladatainak, kapcsolat rendszerének megismerése
- A környezet természet alkotta értékeinek felismerése és megőrzése

A hatékony és önálló tanulás

- Egész életen át tartó tanulás fontosságának felismertetése

Matematikai kompetencia

- Kreatív, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése
- Az igazság tisztelete, érvényessége
- Fenntartható fogyasztás elveinek, összefüggéseinek megértése

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

- Eligazodás a társadalom, a jog és a gazdaság területén
- Környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlása
- A tervezés, szervezés, irányítás, delegálás, elemzés, kockázatfelmérés képességének fejlesztése
- A kreativitás és innováció megjelenése az attitűdökben

Szociális és állampolgári kompetencia

- Felelősségvállalás az egyéni és közös tettekért
- Emberi jogok tisztelete, közös értékek elfogadása
- Környezetkímélő magatartás kialakítása
- Az egészséges életvitel alapjaként, fizikai és mentális egészség kialakítása
- Fenntartható fogyasztás gyakorlati megvalósítása, fenntartható fejlődés támogatása
- Környezeti értékek megőrzésében, gyarapításában való részvétel
- A nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának megértetése kialakítása

Esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképeség

- Épített környezeti, kultúrtörténeti értékek felismerése, megőrzése
- Helyi, nemzeti, európai, egyetemes kulturális örökség jelentőségének megértése

Digitális kompetencia

- Információ keresése, gyűjtése, feldolgozása, kritikus alkalmazása

Konkrét célok, feladatok

- Aktív közreműködésre motivált, felelősségteljesen gondolkodó és cselekvő magatartás kialakítása, mely a felmerülő konkrét problémák megoldására, együttműködésre és eredményes konfliktuskezelésre irányul.
- A tanulókat nyitottá kell tenni a környezet szépségeink, esztétikumainak befogadására, kritikussá a negatív környezeti jelenségekkel szemben.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni az ökológiai rendszerek összefüggéseinek megértését.
- Lokális problémák helyes meghozatalára legyenek képesek, felelősségteljes magatartás, objektív értékítélet jellemezze őket.
- Biztosítani kell a környezeti problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének és megoldásának lehetőségét.
- A tanulóknak ki kell alakítani a helyes választás képességét, lehetőséget adva a környezetkímélő technológiákkal készült termékek megismerésére, a takarékos és mértékletes életvitel igényére.
- A környezeti nevelést be kell építeni minden tantárgyba, csak így lehetséges a környezeti jelenségek komplexitásának megvilágítása, sokoldalú megközelítése, megismerése.
- A természeti- és kultúrtörténeti értékek megismerését biztosító programok, a többnapos terepgyakorlatok, biológia-, turisztikai- és víztáborok, az erdei iskola, témahét, jeles napok, a természeti ünnepek megünneplése, a projekt módszer iskolai és tanórán kívüli alkalmazása, lehetővé teszik a környezettudatos magatartás elmélyítését. A programok költségeit a pályázatok, a Schneller István Alapítvány, a Bolyais Szülők Egyesületének támogatása és szülők hozzájárulása fedezi.
- Iskolánkban bevezetésre került a szelektív hulladékgyűjtés. Részt veszünk minden újrahasznosítási és környezetbarát gyártási technológiákat ismertető, bemutató programon.
- Tanítványainknak meg kell ismerni Földünk globális problémáit és ezek mérséklésének érdekében azokat a lokális feladatokat, melyek hozzájárulnak a környezeti válság mérsékléséhez.
- A globális kihívásokra csak erkölcsi értékek megújulásával születhetnek meg a globális válaszok. Szükségesnek tartjuk a környezet- természet védelmével kapcsolatos nemzetközi egyezmények megismerését.

- Legyenek képesek felismerni a társadalmi, gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit, és magatartásukkal, állásfoglalásukkal segítsék a jó kompromisszumokat kereső civil szervezeteket, szakembereket!
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába!.
- Életmódjukban jelenjen meg a természet, az élővilág iránti felelősség!
- Az ökológiai szemlélet kialakítása, fejlesztése a természetes életközösségek megfigyelésével, környezeti változások nyomon követésével, természetes élőhelyek megőrzésével, irányított természetvédelmi tevékenységgel.
- Iskolánk szép környezetének, parkosított udvarunknak a megőrzése mindannyiunk feladata.
- Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy tanítványaink felső gimnáziumi tanulmányaik során legalább egyszer vegyenek részt terepgyakorlaton. Ismerjék meg az Őrségi Nemzeti Park legjellemzőbb természeti- és kultúrtörténeti értékeit.

3.2 A megvalósítás munkaformái, módszerei

3.2.1. Munkaformák

Hagyományos tanóra (45 perces tantermi óra)

A tanórai tartalom a kötelezőn elsajátítandó, a tanmenet tematikájába beépülő, sokrétű ismeretszerzést jelenti. A NAT és a Kerettanterv alapján meghatároztuk a helyi tanterv környezeti neveléssel kapcsolatos céljait, feladatait. A tantárgyi komplexitás a környezeti nevelés komplexitásának alappillére. A tanórán történő ismeretanyag feldolgozása során szinte mindig van lehetőség a környezettudatos szemléletmód kialakítására. Az értékrendbe történő beépülés megerősíti a meggyőződéssé válás folyamatát.

- takarékoság anyaggal és energiával
- anyagok újrahasznosítása
- szelektív hulladékgyűjtés
- környezet folyamatos tisztántartása
- filmrészletek megtekintése
- tudománytörténeti áttekintések
- kísérletek, modellek bemutatása, értékelése
- esztétikus, környezetbarát dekoráció tervezése, készítése

Iskolán kívüli tanórák

A tananyag elsajátítását és elmélyítését segítő múzeumok, kiállítások, gyűjtemények, levéltári anyagok,

könyvtári foglalkozások igénybe vétele. Természetismeret és biológiaóra keretében az iskolához közeli vizes élőhelyek vizsgálata.

Az iskolai keretek között folyó tanítási- tanulási folyamatot tartalmában, módszereiben speciálisan egyedülállóan gazdagítja.

Környezeti nevelés egyéb színterei

– Erdei iskolai program:

A környezeti nevelés legalkalmasabb terepe, egy olyan komplex pedagógiai vállalkozás a környezettudatos magatartás és a természet iránti felelősség erősítésére, melynek hozadéka a kiváló közösségformáláson, az egészséges életmódra nevelésen, tevékenységorientált megismerésen túl, a természeti, épített és szociokulturális környezet esztétikumának felfedezése. Az ismeretszerzés folyamatában elsősorban a projektoktatásra és annak módszereire épít.

Az iskola pedagógusainak feladata, hogy az erdei iskolai pályázatok lehetőségeit kihasználják a költségek csökkentésének érdekében.

– Természet- és környezetvédelmi szakkörök

Jelentős szerepe van a környezeti nevelésben a természettudományos szakköröknek. Gyakorlat jellegéből adódóan a természetben történő vizsgálatok, vizes élőhelyek, fás- és fátlan társulások, védett természeti területek megismerése a célja.

– Természettudományos specializációk és tehetségsáv

Kilencedik és tízedik évfolyam számára biztosítja azt a lehetőséget, hogy a természettudományok különböző szakterületével behatóan ismerkedjenek meg a tanulók. Laboratóriumi vizsgálatok, kísérletek, modellek működése kapcsán nyernek betekintést az ökológiai rendszerek összefüggéseibe. Megismerkednek a nemzeti parkok, a környezetvédelmi felügyelőség és az erdőgazdaság munkájával, a madárgyűrűzéssel, a természet- és környezetvédelem feladataival. A specializációk és a tehetségsáv legfontosabb hozadéka, hogy elősegíti a tanulók fakultációválasztását.

– Jeles napok

A természet- és környezetvédelem jeles napjai közül osztályonként dolgoznak fel egyet a kiválasztott témakörökből a tanulók. Iskolánk aulájában tábló formájában mutatják be a feldolgozott témakört.

– Terepgyakorlatok

A természet közvetlen megismerése a terepmunka során hatékonyabb, mint az iskolai tanórai foglalkozásokon. A gyakorlat nem hiányozhat a természettudományos tantárgyak tanítási- tanulási folyamatából. Az elméleti ismeretek még e digitalizált világban sem helyettesíthetik a személyes tapasztalatszerzést, a terepi vizsgálatokat. A gyakorlat egyenrangú az iskolai foglalkozással, mert annak

szerves része. A BISEL vízminőség vizsgálati program, társulások cönológiai és vegetációdinamikai vizsgálata elengedhetetlen részét képezik a gimnáziumi környezeti nevelésnek. Terepgyakorlataink kiemelt célja az Őrségi Nemzeti Park megismerése.

Tanórán kívüli egyéb lehetőségek

- versenyek, vetélkedők
- tanulmányi kirándulások, túrák
- kézműves foglalkozások
- akvárium, terrárium gondozása
- téli madáretetés
- színház- és mozilátogatás
- iskolaudvar gondozása
- szelektív hulladékgyűjtés
- táborok
 - alsó tagozat: Felsőcsatár, Szőce, Vakáció tábor
 - gimnázium: turisztikai- és vízitábor, biológiatábor
 - sítáborok

3.2.2. Módszerek

Állandó feladat a természeti- és épített környezet állapota iránti motiváltság fenntartása, ezáltal a környezettudatos magatartás és attitűd fejlesztése. A környezeti nevelést a problémaorientáltság mellett a tevékenység- és szituációorientáltság jellemzi. A célok megvalósítása csak e módszerek alkalmazásával lehet eredményes.

A környezetpedagógia a fenntarthatóság pedagógiája. Oktatási stratégiája a projektoktatás, nevelési modellje: a konstruktív életvezetési modell. A környezetpedagógia a fenntarthatóságra nevelés folyamatában olyan módszereket alkalmaz, melynek eredményeként integrált, természettudományos rendszerszemlélettel, kritikus, környezettudatos gondolkodással rendelkező, a fenntarthatóság elősegítésére megoldásokat kereső, felelős döntéseket meghozó állampolgárokká válnak tanítványaink.

3.2.3. Az iskolai környezet alakítása

- Iskolánk épületében és az iskolaudvaron sikerült olyan környezetet létrehozni, melybe szívesen érkeznek a tanulók, és otthonosan érzik magukat egész nap. Ez a barátságos, környezet jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására.
- Tanulóink szívesen vesznek részt az iskola, az osztályok szépítésében, színes faliújságok, tablók készítésében. Folyosóinkon, aulánkban folyamatosan kiállítjuk színvonalas képzőművészeti alkotásaikat. A Bolyai Galéria évek óta közvetíti az iskola szellemiségét, az összetartozás felemelő kötelékét.
- A megújult iskolaudvar zöldfelületei, padjai meghitt beszélgetésekre kínálnak lehetőséget a diákok számára.
- Udvarunk alkalmas a közös játékokra, jó idő esetén a szabadban tartott tanítási órákra. A szabadtéri burkolt felületek gondozottak, pormentesek.
- Megvalósul a szelektív hulladékgyűjtés, ehhez megfelelő gyűjtőedényeink vannak és a veszélyes hulladékok gyűjtése, elhelyezése a helyi hatóság rendelkezése alapján történik.
- Pályázatok segítségével igyekeztünk energiatakarékos világítóeszközöket, víztakarékos WC-tartályokat beszerezni. A gyerekek figyelmét a vízzel és villanyárammal való takarékosagra irányítjuk, és megköveteljük az erre való odafigyelést.

Az iskola mindennapi élete

- A környezeti nevelés szempontjából az iskola mindennapi életének is tervszerűnek kell lenni.
- Szükséges az iskola minden dolgozójának példamutató magatartása, segítőkészsége.
- Mindannyian betartjuk a takarékos energia- és vízgazdálkodást.
- A tanulóktól elvárjuk a kulturált étkezést, erre jól működő felelősi rendszerünk van. Pici első tanulóink ebédeltetését a nagy gimnazisták segítik, melynek során átélhetik az önzetlenség és segítségnyújtás felemelő érzését.
- Nagyszünetben, a napközisek pedig délután töltenek hosszabb időt a szabad levegőn.

3.3 Környezeti nevelés tantárgyi vonatkozásai

Környezetismeret

- A tanulók megfigyelésekkel, vizsgálatokkal ismerjék meg a környezet jelenségeit!
- Értékként lássák az élővilág sokszínűségét, a fajok egyedi, megismételhetetlen létét!
- Lássák az ember felelősségét az élő és élettelen környezet megőrzésében!

- Tiszteljék az élet minden megjelenési formáját!
- Ismerjék meg az emberi test szervrendszereinek felépítését és alapvető működését, az egészség megőrzése érdekében!

Természetismeret

- A tanulók váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére!
- A természettudományi komplexitás jellemezze a megismerés folyamatát az ismeretsajátítás folyamatában
- Természettudományos gondolkodásukat az integrált szemlélet hassa át
- Alakuljon ki a természet és környezet állapota iránti érzékenység, legyenek képesek a szépség meglátásár
- Legyenek képesek az ökológiai rendszerek összefüggéseinek meglátására, értelmezésére
- Helyes környezeti attitűdökkel, értékrenddel bírjanak, mely a környezettudatos magatartás pillérét képezi
- Felelősségérzetük fejlődjön, mely hozzájárul a környezethasználat során a helyes döntések meghozatalához!

Földrajz

- A tanulók szerezzenek tapasztalatot, élményeket a közvetlen környezetük biotikus és abiotikus tényezőiről!
- Érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- Értsék meg, hogy a társadalmi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- Lássák a rablógazdálkodás következményeit
- Ismerjék meg a globális problémákat és annak tükrében a globális válaszokat
- Törekedjenek a természeti és az épített környezet értékeinek, szépségeinek megőrzésére
- A környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód, a fenntarthatóságra törekvés
- Alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére. Fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és Földünk problémáinak megoldásában való aktív közreműködő készségük!

Biológia

- A tanulók ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok mérséklési lehetőségeit lokális környezetükben!
- Értsék a globális válaszok kapcsán a Magyarországot is érintő nemzetközi egyezményeket
- Ismerjék meg az ökológiai rendszerek összefüggéseit
- Lássák a biodiverzitás kiemelkedő értékét, a táplálékhálózatok ökológiai jelentőségét
- Értsék az emberi magatartás és felelősség súlyát
- Ismerjék hazánk nemzeti parkjait, a természetvédelem feladatait
- Legyenek pozitív érzelmeik a természeti és kultúrtörténeti értékek iránt
- Ismerjék a fenntarthatóság teljes körű értelmezését
- Értsék a környezetvédelem feladatát, alkalmazott módszereit
- Legyenek képesek a környezet és egészség összefüggéseinek elemzésére, az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- Sajátítsák el a testi, lelki, szociális jólét megőrzésének életviteli technikákat!

Kémia

- Ismerjék meg a tanulók a vizek, a talaj és a levegőszennyezésért felelős toxikus anyagokat, azok antropogén vonatkozásait
- Értsék a mezőgazdaságban használt rovarölő és növényvédő szerek veszélyeit, méreganyagok feldúsulásának folyamatát az élő szervezetekben

Egészségtan

- A tanulók ismerjék meg az emberi test felépítését és alapvető működését, az életkorral kapcsolatos változásait!
- Sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat, az újraélesztés folyamatában a félautomata defibrillátor használatát!
- Érezzék az empátia szerepét a másik ember megítélésében!
- Ösztönözze a tanulókat helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására!
- Erősítse a felelősségérzet kialakítását!
- Segítse a tanulókat a veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében!

Testnevelés

- Alakuljon ki a tanulóban a rendszeres napi testmozgás iránti igény!
- Lássák, hogy az egészségmegőrzésben kiemelkedő szerepe van a rendszeres mozgásnak, s a helyes táplálkozásnak!
- Értsék, hogy a drogok használata milyen módon csökkent a fizikális teljesítő képességet!
- Szívesen sportoljanak, mozogjanak természeti környezetben!
- Legyen érték az egészséges, aktív sportolással bíró életmód!

A környezeti nevelés során a természeti környezet megismerésére, értékeinek védelmére, veszélyeztetettségére, a veszélyeztető tényezők mérséklésére, megszüntetésére, súlyozottan a természettudományos tantárgyak ismeretanyagának elsajátítása során nyílik lehetőség.

Az épített környezet, a kultúrtörténeti értékek megismeréséhez, védelméhez szükséges ismeretek elsajátításában, így a komplex környezettudatos attitűd és magatartás kialakításában minden tantárgynak szerepe van, a humán és reál tárgyaknak, valamint a művészeteknek is.

Iskolánkban a környezeti nevelés során, tevékenységorientált módszerekkel, vizsgálatok, mérések, kísérletek útján, a környezetpedagógia oktatási stratégiájaként, alkalmazható tudást biztosító projektoktatással juttatjuk komplex, rendszerszemléletű ismeretekhez tanítványainkat.

4. ISKOLÁNK HELYI TANTERVE

4.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható foglalkozások és azok óraszámai

Iskolánk valamennyi évfolyamát átfogó helyi tantervet használ.

Iskolánk óraterve tartalmazza:

- a választott kerettanterv megnevezését,
- az egyes évfolyamok óratervét,
- a kötelező és a szabadon választott tanórai foglalkozások óraszámait,
- az évfolyamok összes óraszámát.

(a tantárgyi bontásokat, és a félévben váltó órák eloszlását a tantárgyfelosztás tartalmazza)

Évfolyamok óraszámai

(Zárójelben a szabadon tervezhető időkeret felhasználása)

**AZ ELTE BOLYAI JÁNOS GYAKORLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM
HETI ÓRATERV ELOSZTÁSA**

ÁLTALÁNOS ISKOLA 1-4. ÉVFOLYAM

Évfolyam	1.	2.	3.	4. (2023-tól)
Magyar nyelv és irodalom	7(+1)	7(+1)	5(+2)	5(+1)
Matematika	4(+1)	4(+1)	4	4(+1)
Etika/hit és erkölcs	1	1	1	1
Első élő idegen nyelv				2
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Összesen	22	22	22	23
Kötelező óraszám	22	22	22	23
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25
A régi maximális órakeret	26	26	26	27
Heti óraszám csökkentése	2	2	2	2
Tehetséggondozás	1	1	1	1

ÁLTALÁNOS ISKOLA 4. ÉVFOLYAM 2022-2023-as TANÉV

4. (2022-2023-as tanév)	
Magyar nyelv és irodalom	7(6+1)
Idegen nyelvek	2
Matematika	4,5(4+0,5)
Erkölcstan	1
Környezetismeret	1,5(1+0,5)
Ének-zene	2
Vizuális kultúra	2
Informatika	1(0+1)
Technika, életvitel és gyakorlat	1
Testnevelés és sport	5
Szabadon tervezhető órakeret	3
Rendelkezésre álló órakeret	27

ÁLTALÁNOS ISKOLA 5-8. ÉVFOLYAM

Évfolyam	5.	6.	7.	8. (2023-tól)
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3(+1)	3(+1)
Matematika	4	4	3(+1)	3(+1)
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Etika/hit és erkölcs	1	1	1	1
Első élő idegen nyelv	3	3(+1)	3	3
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Természettudomány	2	2		
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Hon- és népismeret		1		
Dráma és színház	1			
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	27	26	28	28
Kötelező óraszám	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	1	2	2	2
Maximális órakeret	28	28	30	30
A régi maximális órakeret	29	30	32	32
Heti óraszám csökkenése	1	2	2	2
Tehetséggondozás	1	1	1	1

ÁLTALÁNOS ISKOLA 8. ÉVFOLYAM 2022-2023-as TANÉV

8. (2022-2023-as tanév)		
Magyar nyelv és irodalom		5(4+1)
Idegen nyelvek		4(3+1)
Matematika		4(3+1)
Erkölcstan		1
Történelem és állampolgári ismeretek		2
Fizika		1,5
Kémia		1,5
Biológia-egészségtan		1,5
Földrajz		1,5
Ének-zene		1
Vizuális kultúra		1
Informatika		1
Testnevelés és sport		5
Osztályfőnöki		1
Szabadon tervezhető órakeret		3
Rendelkezésre álló órakeret		31

8 ÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM 5-8. ÉVFOLYAM

Évfolyam	5.	6.	7.	8. (2023-tól)
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+0,5	3+0,5
Matematika	4	4+1	3+0,5	3+0,5
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Etika/hit és erkölcs	1	1	1	1
Első élő idegen nyelv	3	3+1	3+2	3+2
Fizika			1+0,5	2
Kémia			1+0,5	2
Biológia			2	1+0,5
Földrajz			2	1+0,5
Természeti ismeret	2	2		
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Hon- és népismeret		1		
Dráma és színház	1			
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	27	26	28	28
Kötelező óraszám	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	1	2	2	2
Maximális órakeret	28	28	30	30
Heti óraszám csökkenése	1	2	2	2
Emelt képzés	1	2	2	2

8 ÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM 8. ÉVFOLYAM 2022-2023-as TANÉV

8. (2022-2023-as tanév)	
Magyar nyelv és irodalom	4
I. idegen nyelvek	3
II. idegen nyelvek	2(0+2)
Matematika	4(3+1)
Erkölcstan/Etika	1
Történelem és állampolgári ismeretek	2
Fizika	1,5(1+0,5)
Kémia	1,5
Biológia-egészségtan	2(1,5+0,5)
Földrajz	2
Ének-zene	1
Vizuális kultúra	1
Informatika	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1
Testnevelés és sport	5
Osztályfőnöki	1
Szabadon felhasználható időkeret	3
Rendelkezésre álló órakeret	
Emelt képzés	2

8 ÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM 9-12. ÉVFOLYAM

Érvényesség	2022. szeptembertől				2023. szeptembertől				2024. szeptembertől	2025. szeptembertől
	9. humán	9. term.tud	9. reál spec	9. i.nyelvi spec	10. humán	10. term.tud	10. reál spec	10.i .nyelvi spec		
Évfolyam	3 + 1	3+1	3+1	3 + 1	4	4	4	4	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3+2	3	3	3	3+2	3	3+3	4+3
Matematika	2+2	2	2	2	2+2	2	2	2	3+2	3+3
Förténelem (emelt csoport)										1
Állampolgári ismeretek	3+1	3+1	3+1	3+1 +2	3+1	3+1	3+1	3+1 +2	4+1	4+1
Első élő idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3	3+2	3+2
Második idegen nyelv	2	2	2	2	3	3	3	3	0+4-5	0+5
Fizika	1	1	1+1	1	2	2	2	2	0+4-5	0+5
Kémia	3	3 + 1	3	3	2	2 +2	2	2	0+4-5	0+5
Biológia	2	2	2	2	1	1	1	1	0+2	(0+2)
Földrajz									2(modul)	
Fermészettudomány	1	1	1	1	1	1	1	1	0+2	0+2
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	0+2	0+2
Vizuális kultúra									1	
Művészetek										1
Mozgókép és médiaismeret	2	2	2	2	1	1	1+1	1	2+2	0+2
Digitális kultúra	5	5	5	5	5	5	5	5	3+2	3+2
Festnevelés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dzsfályfőnöki	32	32	32	32	32	32	32	32	32	29
Összesen	32	32	32	32	32	32	32	32	30	29
Ötletező óraszám	2	2	2	2	2	2	2	2	4	5
Özabadon tervezhető óra	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
Ömaximális órákeret	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Öemelt képzés (+ 2 óra)										

8 ÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM 10-12. ÉVFOLYAM (2022-2025)

Érvényesség	2022-2023	2022-2024	2022-2025
Évfolyam	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+2	4+2
I. idegen nyelvek	4(3+1)	3+2	3+2
II. idegen nyelvek	3	3	3
Matematika	3	3+3	4+2
Erkölcstan/Etika		1	
Történelem, társ. és állampolg. ismeretek	2,5(2+0,5)	3+2	3+2
Fizika	2	2+3	0+5
Kémia	2	0+5	0+5
Biológia-egészségtan	2	3+2	1+4
Földrajz	2	0+2	0+2
Ének-zene	1	0+2	0+2
Vizuális kultúra	1		
Művészetek/Művészet-történet		2	2
Informatika	1	0+4	0+2
Technika			1
Testnevelés és sport	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1
Tehetőségi/Emelt szintű csoport	2	6	7
Szabadon tervezhető időkeret	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	36+2	35+2	35+2

4 ÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM 9-12. ÉVFOLYAM (2020)

Heti óraszám/évfolyam	9.	10.	11.	12. (2023-tól)
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4+2	4+2
Matematika (emelt csoport)	3(+2)	3(+2)	3+3	4+3
Történelem (emelt csoport)	2(+2)	2(+2)	3+2	3+3
Állampolgári ismeretek				1
Első élő idegen nyelv	3(1+1hu.)	3(1+1hu.)	4+1	4+1
Második idegen nyelv	3	3	3+2	3+2
Fizika	2	3	0+4-5	0+5
Kémia (emelt csoport)	1(+2)	2(+1)	0+4-5	0+5
Biológia (emelt csoport)	3 (+1)	2 (+2)	0+4-5	0+5
Földrajz	2	1	0+4	(0+2)
Természettudomány			2(modul)	
Ének-zene	1	1	0+2	0+2
Vizuális kultúra	1	1	0+2	0+2
Mozgókép és médiaismeret				1
Digitális kultúra (emelt csoport)	2 (+1)	1 (+1)	2+2	0+2
Testnevelés	5	5	3+2	3+2
Kötött célú órakeret			4	4
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	32	32	32	29
Kötelező óraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető óra	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34
A régi maximális órakeret	36	36	38	39
Heti óraszám csökkenése	2	2	4	5
Emelt képzés	2	2	2	2

4 ÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM 12. ÉVFOLYAM (2022-2023-as TANÉV)

12. (2022-2023-as tanév)	
Magyar nyelv és irodalom	4
I. idegen nyelvek	3
II. idegen nyelvek	3
Matematika	7(3+4)
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3+2
Fizika	0+5
Kémia	0+5
Biológia-egészségtan	1+4
Földrajz	0+4
Vizuális kultúra	0+2
Művészetek	2
Informatika	2+2
Technika, életvitel és gyakorlat	1
Testnevelés és sport	5
Osztályfőnöki	1
Emelt szintű csoport	4
Szabadon tervezhető időkeret	8
Rendelkezésre álló órakeret	35

4.2 Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei

Csoportbontások:

A Pedagógiai Programban leírtak és a kiemelt nevelési-oktatási területeink alapján a következő tárgyaknál alkalmazunk csoportbontást:

- Idegen nyelv
- Informatika
- Technika, életvitel és gyakorlat
- Matematika
- Testnevelés
- Úszás
- Kémia
- Biológia
- Fizika
- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem

Az iskolai csoportbontások legfőbb szervezési elvei:

- Nívócsoportok létrehozása (idegen nyelv esetén)
- Emelt és középszintű csoportok differenciálása
- Ismeretek elmélyítése
- Technikai lehetőségek kihasználása (informatika esetén)
- Kommunikációs készségek fejlesztése
- Tanulók tudásának megalapozása (matematika, magyar nyelv és irodalom esetén)

Csoportbontások a 11 – 12. évfolyamon:

A fakultációk működtetését a Pedagógiai Program és az Érettségi Szabályzat befolyásolja. A 11-12. évfolyam diákjai a kötelező érettségi tárgyak (magyar, matematika, történelem, idegen nyelvek), és mellettük az utolsó két évfolyamon kötelezően tanult informatika és testnevelés mellé a meghirdetett s a pedagógiai programban szereplő tantárgyakból emelt szintű, vagy normál óraszámú két tantárgyat választhatnak, amelyből közép szintű, vagy emelt szintű érettségit tehetnek. Az emelt óraszámú előkészítőkre és a közép szintű érettségire felkészítőkre jelentkező diákoknak a 10. évfolyamban, április végéig kell a kiadott formanyomtatványon, szülői ellenjegyzéssel. Az előkészítésben, a pályaválasztást is segítő orientálásban nagy szerepe van a diákokat jól ismerő osztályfőnököknek, szaktanároknak, és nélkülözhetetlen a felvételi tájékoztatók tanulmányozása diákoknak és szülőknek! A kiválasztott fakultáción változtatni csak az igazgatóhoz írott kérvénnyel, általában egy tanév után

lehet. (Minden érintett tanár véleményének meghallgatása mellett dönt az igazgató a végleges jó választás érdekében.) Maximum három emelt óraszámú felkészítést lehet választani; általában a kettő ajánlott. Különleges felvételi indok, jó képesség, szorgalom és munkabírási mellett adhat az igazgató – kérvény alapján – engedélyt további felkészítő választására az érintett kollégák és az osztályfőnök egyetértése mellett. A felkészítőkről, a jelentkezésekről a 10. évfolyam 2. félévében az igazgatóhelyettes az osztályfőnökökkel együtt ad tájékoztatást a diákoknak.

A diákok jobb órarendje érdekében sávós rendszerben működnek a fakultációk. A lehetséges sávokat a jelentkezések, és a létszámok alapján az igazgatóhelyettes koordinálja. Az emelt szintű felkészítés minden tantárgyból két órával magasabb, mint a közép szintűre felkészítő foglalkozásoké. Az előrehozott érettségikhez kapcsolódó felmentésről az adott tanévben érvényes rendelkezések alapján hozza meg a döntést az igazgató.

4.3 A választható érettségi tantárgyak és a középszintű érettségi vizsgájának témakörei

Iskolánkban a következő tantárgyakból lehet érettségi vizsgát választani:

1. Magyar nyelv és irodalom
2. Matematika
3. Történelem
4. Angol nyelv
5. Német nyelv
6. Olasz nyelv
8. Orosz nyelv
9. Kémia
10. Fizika
11. Biológia
12. Földrajz
13. Ének – zene
14. Rajz és vizuális kultúra
15. Informatika
16. Testnevelés

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról szóló - többször módosított - 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 2. §-ában foglaltak szerint:

Az egyes vizsgatárgyak részletes vizsgakövetelményei tartalmazzák az adott vizsgatárgy vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását, továbbá a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsga témaköreit.

A vizsgabizottságot működtető intézménynek az érettségi vizsgával összefüggő, az általános és részletes követelményekből levezethető, a vizsgaleírásnak megfelelő, a vizsgát érintő tartalmi és eljárásbeli tudnivalókat a május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal honlapunkon nyilvánosságra hozzuk, és a vizsgára jelentkezők számára elérhetővé tesszük. Az október-novemberi vizsgaidőszakban a május-júniusi vizsgaidőszakra nyilvánosságra hozott tudnivalók érvényesek.

4.4 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.

A tankönyvekkel kapcsolatos iskolai feladatokkal kapcsolatosan a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről rendelkező **16/2013. EMMI** rendelet az irányadó.

A tankönyvek kiválasztásában a következő szempontok érvényesülnek:

A tankönyv

- szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben;
- tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez;
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen;
- támogassa a tanulók önálló tanulását;
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást;
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában;
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon;
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását;
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre;
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra;
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására;
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését;
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen;
- tetszetős, tartós kivitelű legyen;
- ára legyen mérsékelt!

A taneszközök és felszerelések beszerzéséről a szülő gondoskodik.

A tankönyvek megrendelése és a tanév kezdetekor a tankönyvek kiosztása az iskolában történik. A tankönyvek kedvezményekkel csökkentett térítési díját az iskolavezetés által meghatározott időben – előzetes értesítés után – fizetik a szülők.

4.5 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételeiről a Knt 57. §-a rendelkezik.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal. Középfokú iskolai tanulmányok folytatása esetén a sikeresen teljesített kilencedik évfolyam megismétlését az iskola igazgatója a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal akkor engedélyezheti, ha arra a gimnáziumi nevelés-oktatásba vagy az iskolai rendszerű szakképzésbe történő bekapcsolódás vagy másik szakképesítés megszerzésére irányuló tanulmányok folytatása vagy másik tanulmányi terület választása miatt van szükség.

Az iskola pedagógiai programja meghatározhatja a második évfolyamtól azokat a tantárgyakat, tananyagokat, amelyekből az osztályzattól eltérő jelöléssel értékeli a tanulót. Ha az iskola eltérő értékelést alkalmaz, de iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt szükséges, a szülő vagy a tanuló kérésére köteles az értékelést a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni. Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a helyi tantervben kell meghatározni. A szóveges értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait testnevelés és idegen nyelv tantárgyakból az érintett munkaközösségek szabályozzák.

A magasabb évfolyamba lépésről a tantestület az év végi osztályozó konferencián dönt.

4.6 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, és formái; továbbá a tanuló teljesítményének értékelésének és minősítésének formái

A tanulók leterheltségét, illetve az ezt befolyásoló tényezőket (heti óraszám, házi feladatok mennyisége, versenyek, tanítási/tanulási módszerek, tanórán kívüli tevékenységek stb.) úgy kell meghatározni, hogy a tanulók tanulásra való motiváltságát biztosítani tudjuk. Ebben figyelembe kell venni a tanulók közötti egyéni különbségeket is.

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének célja a visszajelzés.

Feladatai:

- a tanulócsoporthoz eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- következtetés a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján további fejlesztés vagy esetleges korrekció, a továbbhaladás mikéntjében és további gyakorlás témáinak kijelölésében,
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző!
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Módjai:

- **Szóbeli felelet:**

Az előző tanítási órá(ko)n feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.

- **Írásbeli beszámoltatás:**

Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.

- **Gyakorlati számonkérés:**

A kísérletek, mérések elvégzésében elért gyakorlottság mérése azokban a témakörökben,

amelyekben a tanulónak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra, úgyszintén a testnevelés, ének-zene, technika, életvitel és gyakorlat, rajz és egyéb gyakorlati ismereteket igénylő tantárgyakban.

- **Önálló kiselőadás:**

Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása.

- **Óraközi munka:**

Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.

- **Önálló gyakorlati alkotás:**

Képzőművészeti-, filmalkotás elkészítése, sportmozgásokból (talaj, gimnasztika) önálló gyakorlat bemutatása, informatikai alkalmazásokkal elkészített produktumok vagy programok elkészítése.

- **Versenyeken való eredményes részvétel**

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

(Köznevelési Törvény 54. §)

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél érdemjegye...

Jeles:

Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó:

Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.

Közepes:

Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait. Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni neki.

Elégséges:

Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen:

Ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

Magatartásának értékelésénél:

példás, jó, változó, hanyag megnevezést kell alkalmazni.

Szorgalmának értékelésénél:

példás, jó, változó, hanyag megnevezést kell alkalmazni.

Az első évfolyamon félévkor és év végén szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A szöveges értékelés szabályozását a 4.9. pontban részletezzük.

Az iskola a szülő kérésére köteles a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni. A szöveges értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait testnevelés és idegen nyelv tantárgyakból az érintett munkaközösségek szabályozzák.

A tanulók osztályzattal történő értékelése félévkor és év végén heti 1-3 óraszám esetén legalább három érdemjegy alapján történik, heti 3 óraszám felett az osztályzatok száma a heti óraszám 1,5-szöröse kell, hogy legyen.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A Knt. 54§ (6) alapján abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról, s indokolt esetben kéri, hogy változtassa meg döntését.

Értékelés, osztályozás és az iskolai képzés rendjéhez, szakaszaihoz kapcsolódó vizsgák

Az ellenőrzés, az értékelés a pedagógiai folyamat szerves része, amely segíti az általános célok megvalósítását, átláthatóvá teszi és garantálja a képzés színvonalát, a magatartás és a szorgalom minősítésén keresztül erősíti a nevelés-oktatás kapcsolatát.

Az ellenőrzés, értékelés alapelvei, az osztályozás gyakorlata:

- Az ellenőrzés és értékelés legyen szinkronban a tanítás minőségével, a tanárok és diákok együttműködésével!
- Adjon visszajelzést a tanulóknak, a szülőknek, a pedagógusoknak a követelmények teljesítéséről, a munka minőségéről!
- Járuljon hozzá a tanulás, a pozitív teljesítmény rangjának erősítéséhez, a tanulók személyiségének formálásához, értékrendjük alakításához!
- Törekedjen objektivitásra, kiszámíthatóságra elsősorban tanév végén; de tanév közben, a folyamatban figyeljen a tanuló helyzetére, önmagához viszonyított előrehaladására; legyen teljesítményre, munkára, sikerre motiváló!
- A lehető legkomplexebb eljárásokkal (témazárók, különböző szóbeli produktumok, év végi felmérések, tanórai és tanórán kívüli teljesítmények figyelembe vételével) törekedjünk a

követelmények és a tanulói teljesítmények közötti viszony lehetőség szerinti optimális meghatározására!

- Tantárgyanként a tanulói teljesítményeket második évfolyamtól a hagyományos ötfokozatú skála alapján – 1 – 5-ig terjedő érdemjegyekkel – osztályozzuk. Az osztályzatok kialakításánál témazáró dolgozatok (melyből legfeljebb napi 1 iratható) esetében a mindenkori középszintű érettségi százalékos értékelését kell alkalmazni, amitől alsó tagozaton 10%, a többi tagozaton 5%-ban lehet eltérni. Az eltérésről előzetesen a tanév elején a diákokat tájékoztatni kell.
- A félévi és az év végi osztályzatok kialakításában 60 %-ig meghatározó szerepe van a témazáró dolgozatoknak. Témazáró dolgozatot tanévenként heti egy, vagy két tanóraszámú tantárgy esetében legalább kettőt, három, vagy annál magasabb óraszámú tantárgy esetében legalább hármat kell íratni. A témazáró dolgozatokat a folyamatos tanítás mellett elő kell készíteni, és a témazáró megírását megelőzően hasonló jellegű feladatanyagból próbadolgozattal, vagy feladatsorral kell előkészíteni, amelynek eredményeit elemezve kerül sor a dolgozat megíratására, és osztályozására.
- A témazáró dolgozat feladatainak kialakításánál felsőbb évfolyamokon figyelembe kell venni az érettségi követelményeket, a 6. 8. és 10. évfolyamok kompetenciamérésének irányait, s a kerettantervek követelményeit. A feladatokban a tételes ismeretek tudása mellett különös figyelmet kell fordítani a szövegértésre, az alkalmazásokra, a logikus gondolkodásra, illetve a tanuló máshonnan szerzett, meglévő ismeretei alkalmazási lehetőségeire, és ezeket is értékelni kell.
- A témazárók mellett biztosítani kell a lehetőséget – az óraszámok és a tantárgyi követelmények sajátosságai függvényében – egy tananyagegységhez kapcsolódó szóbeli feleletekre, illetve az ezt helyettesítő rövidebb írásbeli beszámolókra.
- A szóbeli felelés függ: beszédkésztségtől, fellépéstől. Megnyilvánulnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését, vagy hiányosságait. A szóbeli feleltetés a felelő számára rendkívül fejlesztő hatású, de időigényes, kevésbé teszi lehetővé az egész osztály aktivitását.
- Az írásbeli feleltetésnél a tanulóknak önállóan kell gondolkodni, a hibára nem figyelmeztet azonnal a tanár.

Fontos:

- A tanulóknak szóban és írásban is legyen lehetőségük a beszámolásra.
- A hátrányos helyzetű tanulókat elsősorban a felkészülésben és az elmaradás okainak megszüntetésében, vagy csökkentésében kell segíteni.
- Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje.
- Jelet kap az a tanuló, aki a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelményrendszert teljesíti. A kiegészítő anyag elsajátítását másképpen kell honorálni, pl. tantárgyi dicséret

formájában.

- A feleletek, vagy írásbeli dolgozatok osztályozásakor a tanár legfeljebb 10 százalékból eltérhet a témazáróknál meghatározott középszintű érettségi százalékos határaitól az osztályzatok megállapításánál, vagy speciális, a tantárgyra jellemző kisebb dolgozatok esetében (például helyesírási gyakorlat, szódolgozat idegen nyelvből). Ezt a pontozási rendszert a diákok számára előre nyilvánosságra kell hozni. A tanár emellett kis előadásokat, gyűjtőmunkát, egyéb szorgalmi feladatokat az egyszeri feleleteknek megfelelő osztályzatokkal (elsősorban jó vagy jeles minősítéssel) értékelhet.
- A félévi vagy év végi osztályzatok kialakításánál a félévben szerzett osztályzatok átlaga alapján kell meghatározni a záró osztályzatokat. Az átlagok kiszámításakor a témazárók érdemjegyeit, a 60 százalékos részesedésnek megfelelően 1.5 tizedes szorzóval kell beszámítani az összegbe, és az osztályzatok számába is 1.5-ként kell figyelembe venni. A jegyek kialakításánál a kerekítés szabályait kell figyelembe venni.–Az osztályzatokat minden szaktanár a fentiek alapján maga alakítja ki, és javaslata alapján az osztályozó értekezlet véglegesíti. A jegyek végső kialakítása előtt – elsősorban tanév végén – a tanuló kérésére lehetőséget kell biztosítani javításra, átfogó témazáró dolgozat vagy felelet formájában.
- Az alsó tagozaton a szöveges értékelés pontban szereplő szabályozás szerint kell értékelni a tanulók munkáját.
- A helyi tantárgyi tantervek a tananyag mellett meghatározzák a magasabb évfolyamokba lépéshez szükséges követelmények szintjét is.
- Aki egy, két vagy három tantárgyból elégtelent kap év végén, a követelmények teljesítésének hiánya miatt pótvizsgát tehet a munkaközösség által meghatározott módon. Aki négy vagy annál több tantárgyból elégtelen tanév végén, évfolyamot köteles ismételni.
- Az ellenőrzéshez és az értékeléshez szorosan kapcsolódik a tanulói jogviszony. A tanulói jogviszony létesítésének feltételeit az iskolai SZMSZ tartalmazza, amely tekintettel az iskola speciális jellegére, nem körzeti voltára, valamint a rendszeres túljelentkezésekre, a diákokra külön terhet rakó „gyakorló iskolai” funkcióra, első osztályba való belépéshez iskolaérettségi foglalkozást követően az iskola igazgatója tesz javaslatot a szülőknek, a nyolc évfolyamos és négy évfolyamos gimnáziumba történő felvételhez felvételi vizsgát ír elő. (Lásd felvételi vizsgák.) A felvételtől ezek alapján rangsorolva dönt az igazgató.
- A többi évfolyam osztályaiba jelentkező tanulók számára a férőhelyek számtól függően különbözeti vizsgával átjárhatósági lehetőséget biztosíthat az igazgató.
- A tanulói jogviszony megszűnik az általános iskolai 8. osztályt eredményesen befejező tanulók esetében, amennyiben nem kívánnak élni az iskolában való maradáshoz szükséges felvételi

lehetőségével, vagy nem felelnek meg a vizsgakövetelményeknek, illetve a 12. évfolyam eredményes befejezése, az érettségi vizsga után. Megszűnik a tanulói jogviszony erre vonatkozó fegyelmi büntetéssel, a megengedettnél nagyobb igazolatlan hiánnyal 16 éves kor felett, vagy abban az esetben, ha az igazgató a szülővel is egyeztetve a tanuló teljesítménye, vagy iskolai értékrendhez és normákhoz viszonyított magatartása alapján nem látja megfelelőnek a tanuló fejlődését, közösséghez való viszonyát az iskolában. Ekkor a szülő a körzetileg illetékes, vagy az általa választott iskolába írathatja a tanköteles korú tanulót.

- Magántanulónak vagy a megengedettnél többet hiányzó tanulónak engedélyezett osztályvizsga esetén nem kell vizsgáznia ének-zene, vizuális kultúra, képzőművészet, technika, életvitel és gyakorlat, valamint testnevelés tantárgyakból.
- Az ellenőrzés és értékelés objektivitását segítik, a tanulók érettségire való fokozatos felkészítését szolgálják az iskolai képzés szakaszaival kapcsolódó vizsgák. (6., 8., 9., 11. és 12. évfolyamokon. Az érettségi vizsga központosított szabályozott.)

A gimnáziumi tagozat 6. évfolyamának vizsgái

A nyolc évfolyamos gimnáziumi tagozat 2. évfolyamán vizsgával záruló tantárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- úszás

A vizsgák célja:

Ezen vizsgák a képességfejlesztés sajátos lehetőségei, ahol a gyerekek kipróbálhatják önmagukat egy még szokatlan helyzetben – a vizsga – körülményei között. Szándékunk szerint segítve ezzel a lámpaláz, a vizsgadruk legyőzését a későbbi vizsgák jobb eredményeinek érdekében.

A vizsgák formája, az egyes tantárgyak vizsgáztatási módja, eltérő.

A vizsgákat az illetékes munkaközösségek szervezik, és az értékelést a szaktanárok végzik, bevonva a vizsga folyamatába az osztályfőnököket is.

• Magyar nyelv és irodalom (60 perc):

A vizsga célja: Egyrészt, hogy az első két év központi területén – az anyanyelvi nevelésben – értékelje, osztályozza a tanulók tudását. Másrészt: a gyerekek próbálják ki önmagukat vizsgakörülmények között.

Formája: szóbeli és írásbeli vizsga

Írásbeli: szövegértési feladatlap kitöltése, ismeretlen szépirodalmi szöveg feldolgozása egy tanóra keretében.

Szóbeli: Az 5-6. osztály irodalmi anyagából tételt húzva, megfelelő nyelvi formákra törekedve fejtik ki gondolataikat a tanulók, illetve elmondják a témájukhoz kapcsolódó memoritert.

Értékelés: A félévi teljesítmény és a vizsga osztályzata közösen adja az év végi osztályzatot.

A vizsga időpontja: május eleje

- **Matematika (60 perc):**

A vizsga célja: a matematika tanításában az első két év alapozó szakaszának lezárása. A tanulók, szülők, tanárok számára visszajelzés a végzett munkáról, valamint annak ellenőrzése, hogy a tanulók rendelkeznek-e a matematikatanulás folyamatában megszerezhető tudással, képesek-e ismereteiket rendszerbe foglalni, azokat problémák megoldása során alkalmazni.

Formája: írásbeli vizsga

Írásbeli: Az elméleti ismeretek számonkérése, a továbbhaladáshoz szükséges képességek, kompetenciák, készségek felmérése.

Értékelés:

A félévi teljesítmény és a vizsga osztályzata közösen adja az év végi osztályzatot.

A vizsga időpontja: április vége.

- **Úszás**

A vizsga célja: a két év úszástanulásának lezárása. A három úszásnem (mell, gyors, hát) és a fejesugrás technikájának szintfelmérése. A vízbiztos úszás felmérése.

Formája: gyakorlati vizsga

1. Mindhárom úszásnem technikájának bemutatása 3x50 méteren.
2. 800 m úszása tetszőleges úszásnemben időre.

Értékelés: A felmérések megfelelt, jól megfelelt, kiváló minősítéssel értékelhetők.

Az év végi értékelésnél az úszás és a testnevelés azonos súllyal van jelen.

A 800 m teljesítése nem számít az érdemjegybe, itt évfolyamrangsort teszünk közzé.

A vizsga időpontja: május vége-június eleje.

Szintfelmérő vizsga (a tanult első idegen nyelvből) a gimnázium 8. és 9. évfolyamán

Áttekintés az angol és német idegen nyelvi központi mérés függvényében

A 8. és 9. évfolyamok vizsgáinak általános céljai:

Mint általában minden szintfelmérő vizsgának, elsődleges célja egy hosszabb időszak értékelése. Célja továbbá, hogy feltérképezze a tanulók tudásának szilárd pontjait, illetve esetleges hiányosságait, segítve ezzel a következő évek feladatainak megtervezését. Szeretnénk megismertetni diákjainkkal a nyelvvizsgák légkörét is, hogy ne legyen ismeretlen számukra az idegen nyelvi vizsgaszituáció.

A vizsga tartalmában és lebonyolításában is hasonlít a nemzetközi nyelvvizsgákra, valamint a kétszintű érettségi vizsgához.

A vizsgabizottság összetétele:

Az osztályt, illetve a párhuzamos osztályt tanító tanárok, valamint kérdező tanárnak egy kívülálló angol és német szakos kollégát kérünk fel.

A vizsga értékelése:

Az iskolában elfogadott szabályok szerint történik egy érdemjeggyel, kimagasló teljesítmény esetén két jelessel történik. Az érdemjegy az év végi osztályzatnak a 30%-át teszi ki.

A 8. évfolyam (8. a-b-c) – első idegen nyelv – nyelvvizsgálója:

Formája: szóbeli vizsga, mely három részből áll:

I. angol nyelv:

- 1.) Bemutakozás: kötetlen beszélgetés a vizsgabizottság elnökével.
- 2.) Szituációs párbeszéd a vizsgabizottság elnökével.
- 3.) Önálló témakifejtés vizuális segédanyagok és megadott szempontok alapján.

II. német nyelv:

- 0.) Bemutakozás: kötetlen beszélgetés.
- 1.) Szituációs párbeszéd a vizsgáztatók egyikével.
- 2.) Önálló képleírás, és a képhez tartozó egyéni vélemény kifejtése.

A vizsga értékelése az iskolában elfogadott szabályok szerint történik.

Követelmény: A2-es nyelvi szintnek megfelelő szóbeli ismeretek, kompetenciák.

A vizsga időpontja: május eleje

Szintfelmérő vizsga a tanult első idegen nyelvből a gimnázium 9. évfolyamán (a 9. c osztállyal együtt):

Angol nyelv

- a) Hallás utáni megértés: nyomtatványok, űrlapok kitöltése, rövid választ igénylő nyitott kérdések
- b) Nyelvhelyesség: megadott szavak ragozott alakjainak vagy a belőlük képzett szavaknak a szövegbe illesztése; mondat átalakítás).
- c) Olvasott szöveg értése: egymáshoz rendelés, szövegből kiemelt mellékmondat / mondat / bekezdés azonosítása, hiányos szöveg kiegészítése előre megadott listából vagy anélkül

Német nyelv

- a) Hallás utáni értés, ideje kb. 30 perc (feleletválasztás).
- b) Nyelvhelyesség (szöveg kiegészítése megadott szavakkal).
- c) Olvasási szövegértés (feleletválasztás, mondatok és hirdetések párosítása).
- d) Baráti levél írása.

Megjegyzés: A vizsgán segédeszköz nem használható.

A vizsga értékelése: az iskolában elfogadott szabályok szerint történik.

Követelmény: A2-B1-es nyelvi szintnek megfelelő idegen nyelvi ismeretek, készségek, kompetenciák.

A vizsga időpontja: május eleje

Felelős: idegen nyelvi munkacsoport vezetője, illetékes igazgatóhelyettesek

Idegen nyelvi mérés a 8.c osztályban (60 perc):

A 8. c osztályban írásbeli mérésekre kerül sor, amelyek a tanulók kompetenciáinak fejlesztését hivatottak elősegíteni. Ezek ütemezése illeszkedik a 8. osztály végén megírt nyelvi kompetenciaméréshez:

- szeptember végén bemeneti szintfelmérés az év végi központi kompetenciamérés feladataihoz igazodva;
- az eredményekre alapján a nyelvtanárok által elkészített csoportfejlesztési tervnek megfelelően differenciálás; az egyéni fejlesztés mellett a központi írásbeli felvételi vizsga után követő mérés az újabb fejlesztési terv készítésének megalapozására.

11. évfolyam egészségtan-elsősegély vizsga

A vizsga szoros kapcsolatban áll az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal, és az ott megfogalmazott célok, feladatok integrálását igyekszik megoldani vizsgakörülményei között.

További cél: hozzásegíteni a tanulókat, hogy:

- saját és mások egészségét tudatosan megóvják
- az élővilág jövőjéért felelős emberszemlélet kialakítása
- a környezet- és természetvédelem fontosságának megértése, a nemzetközi összefogások és a hazai törekvések jelentősége
- alkalmassá tenni a tanulókat, arra hogy aktív részvételt vállaljanak az egészséges környezet megóvásában
- megalapozni az elsajátított ismeretekkel az integrált természettudományi műveltséget, a tanórán kívüli ismeretszerzést, és az önművelés igényének kialakítását
- az elméleti ismereteik gyakorlati alkalmazása a (pl. elsősegélynyújtás)
- a testi- és lelki harmónia megteremtése, mint életcél kialakítása

Részletesebb célkitűzések:

- rendelkezzenek alapvető egészségügyi ismeretekkel,
- ismerjék fel a leggyakoribb betegségek tüneteit, ismerjék a megelőzési módokat – tisztában legyenek a családtervezés alapvető ismereteivel,

- alakuljon ki bennük az igény a megfelelő higiéniára az otthoni és az iskolai környezetben egyaránt,
- rendelkezzenek csecsemőgondozási alapismeretekkel,
- legyenek tájékozottak az egészségkárosító anyagokról, hatásukról (drogok, alkohol, dohány),
- jellemezze őket felelősségteljes magatartás a párkapcsolatokban,
- kapjanak tájékoztatást a társadalom által biztosított egészségügyi szolgáltatásokról,
- ismerjék meg a hazai természetvédelem, környezetvédelem és a Föld globális, kiemelt problémáit
- ismerjék meg a civilizációs ártalmakat, pszichoszomatikus betegségek kialakulásának lehetőségét!

Követelmények:

- legyenek képesek a családban, környezetükben előforduló leggyakoribb betegségek felismerésére, alapvető betegellátási teendők elvégzésére
- rendelkezzenek egészségvédelmi alapismeretekkel (szűrővizsgálatok, védőoltások, terhesgondozás)
- legyenek igényesek a személyi- és környezethigiénia betartásában, az egészséges életmód kialakításában
- alakítsák ki magukban a kellő felelősséget a nemi élettel és a családtervezéssel kapcsolatban
- legyenek tisztában a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés lehetőségeivel – tudjanak egészségügyi adatokból következtetéseket levonni, azokat értelmezni, biológiai ismereteik alapján jussanak el oda, hogy nem használják egészségkárosító élvezeti cikkeket
- ismerjék a legalapvetőbb gyógyszereket, azok hatását
- legyenek tájékozottak a legkiemelkedőbb hazai és nemzetközi tudományos eredményekről, a betegségek leküzdésében kimagasló eredményeket elérő kutatók munkásságáról
- ismerjék a hazai természetvédelem, környezetvédelem és Föld globális, kiemelt problémáit
- legyenek információik a civilizációs ártalmakról, a pszichoszomatikus betegségek kialakulásának lehetőségeiről!

Tartalom:

- A 9-es és 10-es tankönyvek vonatkozó részei
- A mindennapok egészségügyi ismeretei
- Személyi- és környezethigiénia
- Egészségügyi szolgáltatások, egészségügyi szervezetek (egészségügyi hálózat, kórházi, szanatóriumi ellátás, szűrővizsgálatok ANTSZ, WHO)
- Általános egészségügyi ismeretek (betegségek, járványok, védőoltások, betegápolás, szenvedélybetegség)
- A családtervezés egészségügyi ismeretei (nemi kapcsolat, nemi betegségek, fogamzásgátlás, terhes

4.7. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
- Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak két héten belül ki kell javítania, és az eredményeket a diákokkal ismertetnie kell.

4.8 A tanuló magatartási, szorgalmi értékelésének, minősítésének követelményei és formái

A magatartás és a szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát,
- segítse a tanulók **önértékelésének** fejlődését,
- **személyre szabott legyen,**
- vegye figyelembe a gyermek fejlődését!

Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta/negyedévenként értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az értékelést az elektronikus naplóban rögzítik.
- Félévkor és év végén – a havi/negyedévi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök osztályzatokat javasol.
- A magatartás és szorgalom jegyeiről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt. Vitás esetekben az osztályfőnök véleményének van nagyobb súlya.

Magatartáson értjük a tanuló:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartatását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,

- viselkedését, hangnemét, beszédkulturáját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanulót:

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását,
- erőfeszítéseit, aktivitását.

A magatartás értékelése, figyelmeztető intézkedések, a szorgalom minősítése

A magatartás értékelése alatt elsősorban a tanulói magaviselet minősítését értjük, ami természetesen magában foglalja az iskola normáihoz való igazodást, a társakhoz és a tanárokhoz való viszonyt és az együttműködési készséget.

A magatartásról félévente nevelési értekezleteken az osztályban tanító tanárok testülete, az igazgatóhelyettes vagy az igazgató elnökletével dönt.

Az egyes tanulók magatartásának minősítését javaslatként – az osztályozó értekezlet előtti tájékoztató (tanároktól) és az osztállyal való egyeztetés alapján – az osztályfőnök terjeszti elő. A döntés az érintett tanárok körében történik, és szükség szerint szavazással is kiegészülhet.

A magatartás minősítései: példás, jó, változó, rossz. A végső döntésnél a tantestület vegye figyelembe a tanuló viselkedésének esetlegesen javuló tendenciáját is az objektív normák mellett!

Példás minősítést kapjon az a tanuló:

- aki elfogadja az iskola értékrendjét, a szabályzatokat kifogástalanul betartja,
- tanáraival, társaival szemben udvarias, segítőkész,
- munkafegyelme kifogástalan, viselkedése kulturált, a tanulmányi munkában és a közösségi életben megbízható, jól együttműködik tanáraival, társaival.

Nem kaphat példás minősítést az a tanuló:

- akinek igazgatói vagy osztályfőnöki intője van,
- akinek a félév folyamán két igazolatlan órája, vagy több késése van, akinek munkafegyelme kötelező vagy szabadon választott órákon kifogásolható,
- akinek iskolán kívüli magatartása nem példaértékű,
- akinek a magatartását az értekezleten az osztályban tanító tanárok legalább egyharmada nem minősíti példásnak.

Rossz minősítést kap az a tanuló:

- aki kirívó viselkedésével akadályozza az iskolai munkát, veszélyezteti társai erkölcsi, szellemi fejlődését vagy testi épségét,

- aki ellen elmarasztaló határozat született fegyelmi eljárás keretében,
- akinek egy féléven belül 3 fegyelmi vétsége volt, és ezért osztályfőnöki és igazgatói intést is kapott,
- akinek egy rendkívül súlyos fegyelmezetlensége (pl. súlyos testi sértés, szándékos nagy kárt okozó rongálás) volt az adott félévben,
- akinek 20 vagy azt meghaladó igazolatlan órája van.

A jó és a változó minősítés a tantestület mérlegelésével a tanuló egyéb (pl. családi, szociális, pszichikai, egészségügyi) körülményeit is figyelembe véve dönthető el; az osztálytársak véleményét is meghallgatva.

A magatartás elbírálásánál figyelembe kell még venni a diákok azon tevékenységeit, amelyek a nevelés szempontjából vagy az iskola eredményei és képviselte szempontjából megkülönböztetetten fontosak: a tanuló aktivitása, a kötelező tanórán kívüli tevékenységekben: diákönkormányzat, énekkar, sportkör, kiállítások, rendezvények, szaktantermekben, szertárakban végzett munka stb.

- a tanuló színvonalas munkájából származó eredmények: tanulmányi versenyek, önképzőkori munka, iskolaújság, kiállítások eredményei,
- a tanulónak olyan tevékenysége, amelyet társaiért végez: hátrányos helyzetű társak támogatása, korrepetálás, külső szociális munka (idősek, rászorulóknak támogatása saját lakókörnyezetében).

Ha a tanuló magatartása alkalmanként kifogásolható, erről a szülőknek írásban vagy szóban tájékoztatást kell adni. A tájékoztatás célja elsősorban nem a szankcionálás, hanem egyeztetett megoldás keresése a tanuló magatartási problémáira.

A kiemelkedő munkát végző és példás magatartású diákokat nemcsak tanév végén, hanem tanév közben is értékelni kell. Ennek formái:

- osztályközösség előtt szóbeli, vagy írásbeli osztályfőnöki dicséret,
- iskolaközösség előtt szóbeli, vagy írásbeli igazgatói dicséret.

Tanév végén az egész évi munkát értékeljük és ennek eredményeként a nevelési és osztályozó értekezleten az alábbi dicséretet ítéltethetők oda, amelyeket ünnepélyes formában kell kihirdetni, és a bizonyítványba valamint a törzskönyvbe be kell írni: osztályfőnöki dicséret, igazgatói dicséret, tantestületi dicséret.

Fegyelmező intézkedések:

Az a tanuló, aki a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kötelességeit, az iskola normáit szándékosan vagy gondatlanul megszegi, fegyelmező intézkedésben, vagy súlyosabb esetben fegyelmi büntetésben részesíthető.

A fegyelmező intézkedés vagy fegyelmi büntetés nevelési eszköz. Alkalmazásakor figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait, körülményeit, és a terhére rótt kötelességszegés súlyát. Az intézkedés nem lehet megtorló vagy megalázó.

Fegyelmező eljárások az iskolában:

- szóbeli, szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói figyelmeztetés (a figyelmeztetést is a szülő tudomására kell hozni)
 - írásbeli osztályfőnöki/igazgatói figyelmeztetés, vagy intés (fokozatosság betartandó),
 - megbízások vagy kedvezmények megvonása (rangos iskolai megbízatás visszavonása, kedvezmények megvonása),
 - igazgatói figyelmeztetést vagy intést az illetékes vagy az ügyeletes igazgatóhelyettes is kiszabhat.
- Súlyosabb fegyelmi vétséget azonnal jelenteni kell az igazgatónak, aki a vonatkozó törvényi rendelkezések szerint intézkedik a fegyelmi eljárás megkezdéséről és lefolytatásáról.

Ennek során az igazgató fegyelmi vizsgálóbizottságot hoz létre, amelynek tagjai: az illetékes igazgatóhelyettes, az osztályfőnök, a diákot jól ismerő tanár, az ügyet jól ismerő kolléga, valamint egy osztálytársa és a diákönkormányzat képviselője.

A fegyelmi vizsgálóbizottság jelentés tesz az ügy kivizsgálásáról az igazgatónak, egyben javaslatot tesz a fegyelmi büntetés mértékére. Az igazgató a bizottság javaslatának mérlegelése után tesz javaslatot a tantestületnek a fegyelmi büntetés meghozatalára.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- kedvezmények, juttatások csökkentése vagy megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, vagy iskolába (más iskola igazgatójával egyeztetve),
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- kizárás az iskolából (tanköteles korú tanulóval szemben nem alkalmazható).

A fegyelmi eljárás kezdeményezésekor, lefolytatásakor, a büntetés kiszabásakor a Köznevelési törvény 37§ - 40§, 58§ kell figyelembe kell venni.

A szorgalom értékelése során az iskolai értékrendből a szorgalmas tanulás, a munkához való pozitív viszony gyakorlása, a teljesítményelv és az erkölcsös versenyszellem tiszteletben tartása a meghatározó.

A fenti értékek mellett az osztályfőnök javaslatot tesz félévente – az osztály tanulóinak és a tanulóval foglalkozó tanárok megkérdezése mellett – a szorgalom tanulónkénti minősítésére, konkrétan figyelembe véve: a tanulmányi eredményességet, a kötelességtudatot, az aktivitást, a megbízhatóságot, a pontosságot és a rendszerességet.

A szorgalom minősítése:

- példás
- jó

- változó
- hanyag

Példás és jó szorgalmú nem lehet az a tanuló, aki valamely tárgyból elégtelen osztályzatot kap félévkor vagy év végén.

Hanyag szorgalmat kell adni annak a tanulónak, aki kettő vagy annál több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot.

A minősítések véglegesítése a nevelési és osztályozó értekezleteken történik, szükségképpen kiegészítve a tanulót tanító tanárok körében történő szavazással.

A szorgalom értékelésének szempontjai:

A tanuló

- tanulmányi munkája,
- munkavégzése,
- kötelességtudata, erőfeszítései,
- tanórákon kívüli aktivitása,
- felszerelése.

Szorgalomra adható dicsérek és elmarasztalások:

Szóbeli:

- Egyéni, személyes
- Osztályközösség, iskolaközösség előtt
- Szülők jelenlétében

Írásbeli:

- Szaktárgyi dicséret, illetve figyelmeztetés (e-naplóba)
- Osztályfőnöki dicséret, illetve figyelmeztető (e-naplóba, a dicsérek száma nem korlátozott, figyelmeztető legfeljebb 1)
- Igazgatói dicséret, illetve figyelmeztető (e-naplóba)
- Nevelőtestületi dicséret (év végén bizonyítványba)
- Szaktárgyi dicséret félévkor és a tanév végén
- Szaktárgyi versenyeken elért eredmények esetén szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi dicséret

4.9. Szöveges értékelés

Értékelés az alsó tagozaton

Az első évfolyamon félévkor és év végén szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

Matematika, magyar nyelv és irodalom, környezetismeret, ének-zene, vizuális kultúra és rajz, technika, életvitel és gyakorlat tantárgyakból második évfolyamtól félévkor és év végén a tanuló értékelése osztályzattal történik.

Idegen nyelv tantárgyból első, második, harmadik évfolyamokon félévkor részt vett bejegyzés, első és második osztály év végén szöveges értékelés kerül az értesítőbe, bizonyítványba. Harmadik évfolyamtól év végén, negyedik évfolyam félévében és év végén az értékelés osztályzattal történik.

Testnevelés tantárgyból első és második évfolyamon félévkor és év végén is szöveges értékeléssel minősítjük a tanulókat. Harmadik évfolyamtól félévkor és év végén az értékelés osztályzattal történik.

Informatika tantárgyból és annak részét képező gépirástechnikából 4. évfolyamon félévkor és év végén a tanuló teljesítményét osztályzattal nem értékeljük, a bizonyítványba a részt vett bejegyzés kerül.

Erkölcstan/Hit- és erkölcstan tantárgyból első-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló teljesítményét osztályzattal nem értékeljük, a bizonyítványba a részt vett bejegyzés kerül.

Értékelés az 5-12. évfolyamon

Dráma és tánc tantárgyból 5. évfolyamon a tanuló teljesítményét osztályzattal nem értékeljük, a bizonyítványba a részt vett kifejezés kerül.

Specializáció / tehetségsáv tantárgyból 9-10. évfolyamon a tanuló teljesítményét osztályzattal nem értékeljük, a bizonyítványba a részt vett kifejezés kerül.

Etika tantárgyból a 10/11. évfolyamon a tanuló teljesítményét osztályzattal nem értékeljük, a bizonyítványba a részt vett kifejezés kerül.

4.10. Az egyéni felkészülést szolgáló, előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Bármely tantárgyból a másnapra történő felkészülés az önálló munkavégzés erősítését, a gyakorlást, a tananyag megerősítését szolgálja.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe vesszük a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- azt a tényt, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek,
- kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat.

Az írásbeli házi feladatokat a következő órán közösen vagy egyénileg mindig ellenőrizzük, a hibákat

javíttatjuk.

Az alsó tagozaton, az egész napos nevelés keretében önálló munkával készül a házi feladat, amelyet a tanítók felügyeletével és segítségével az iskolában oldanak meg a tanulók, differenciált formában felhasználva a könyvtár és az informatika adta lehetőségeket. Szükség esetén otthoni gyakorlásra feladatokat biztosítunk.

Törekszünk arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott házi feladatokat maradéktalanul elvégezzék. Ehhez a nyugodt, tanulást segítő légkör megteremtése a foglalkozást tartó pedagógus feladata.

Hétvége előtt, péntekről hétfőre, kevesebb házi feladatot adunk, hogy legyen idő a pihenésre és a kikapcsolódásra.

Az őszi, téli, tavaszi szünet a kikapcsolódást szolgálja, erre az időszakra csak szorgalmi feladat adható.

4.11. A tanulók fizikai állapotának mérésére használt módszerek

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két, illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében. A fizikai fittségi mérés eredményeit a mindenkori tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az iskolának a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával kell feltölteni a NETFIT rendszerbe. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

4.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata

A vizsgaszabályzat célja:

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

Iskolánk a fenti jogszabály *A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályokkal foglalkozó 24. pontjának* 64-78 §-ában foglalt szabályozás szerint

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli)
- és az értékelés rendjét határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehet meghatározni, továbbá azoké, akik a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) teljesítik a követelményeket, illetve akiknek ez iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatásának feltétele.

A vizsgaszabályzat Pedagógiai programunk mellékletét képezi (1. sz. melléklet)

4.13. Egyéni foglalkozások, tanórán kívüli foglalkozások lehetőségei

Egyéni foglalkozások:

- Egyéni fejlesztő foglalkozások (fejlesztő pedagógusok)
- Előző év tanulmányi eredményeit figyelembe véve, vagy tanulási, beilleszkedési gondok esetén az osztályfőnökkel és a szülővel egyeztetve a rászoruló gyermekek fejlesztő foglalkozásokon vehetnek részt.
- Korrepetálások (szaktanárok szükség szerint)
- Versenyekre való felkészítések (szaktanárok a versenyekhez igazodva)
- Tehetséggondozás (szaktanárok)
- Tanórán kívüli foglalkozások:
 - Sportkörök (mozgásos játékok, labdajátékok, torna, sakk)
 - Szakkörök
 - Énekkari és társastánc foglalkozások
 - Szabadidős foglalkozások
- Felvételi-tehetséggondozó tanfolyam 4. és 8. osztályos tanulók számára (külső iskolák tanulói számára is)
- Táborok: lásd: A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok fejezetben

4.14. Pedagógiai munka értékelésével kapcsolatos intézkedések

A gyakorló általános iskola mellett 1992-től működő 8 osztályos gimnázium, és a 2001-től induló 4 osztályos gimnázium szervezeti és tantervfejlesztési szakmai munkái elkerülhetetlenné tették a nevelés-oktatás minőségének folyamatos tervezését, kontrolálását. A 12 évfolyamos iskola kialakításának folyamatában – annak különböző fázisaiban – mérte és értékelte az iskola szolgáltatásairól az érdekeltek véleményét, s ezeket folyamatosan visszacsatolta a fejlesztésekhez. Egyben – hogy az együttműködő partnerek számára objektívebb kontrollt biztosítson az iskola és a tanulók teljesítményéről – belső vizsgarendszert vezetett be. A folyamatos fejlesztésben megerősítést jelentett a gyakorló iskolai státusz, az intézmény minden feladatvégzése, megnyilvánulása – a főiskolai oktatókon és nagy létszámú hallgatón keresztül – a nagy nyilvánosság előtt zajlik.

Az intézmény kidolgozta önértékelési programját, melynek megvalósítását az évenként készített – az operatív feladatokat magukba foglaló - önértékelési tervek támogatják.

Az előzmények szellemében az iskolai minőségirányítás célja:

- Az iskolában folyó oktató-nevelő munka segítése, hatékonyságának optimalizálása, minőségének folyamatos fejlesztése és kontrollálása.
- Az iskolával kapcsolatban lévő összes érintett fél bevonása az iskola döntéshozatali folyamatába.

- Az intézményi küldetésnek megfelelő kiválóság, a környezettől való előnyös különbözőség elérése.
- Az intézmény működésének egyenletesebbé, kiszámíthatóbbá és felhasználó-barátiabbá tétele.
- Olyan működés létrehozása, amely vezetői beavatkozások nélkül is alkalmas minden fontosabb szakmai-működési nehézség folyamatos kezelésére és kijavítására.
- Pozitív problémamegoldó kultúra kialakítása az intézményben minden szereplő között.

Az önértékelési rendszer fő célja, hogy segítsen az oktatás – nevelés színvonalának emelésében azáltal, hogy lehetővé teszi a kiemelkedő és fejleszthető területek azonosítását és ez utóbbiak kezeléséhez szükséges reális célok kitűzését, valamint olyan információkhoz juttassa az iskolavezetést, amelyek segíthetnek bizonyos vezetői döntések megalapozott meghozatalában.

A pedagógusra, a vezetőre, az intézményre vonatkozó intézményi szinten meghatározott elvárások teljesülésének értékelése alapján a pedagógus és a vezető önmagára, valamint a vezető és a nevelőtestület bevonásával az intézményre vonatkozóan meghatározza a kiemelkedő és fejleszthető területek. Erre építve fejlesztéseket tervez, fejlesztési feladatait intézkedési tervben rögzíti szervezeti és egyéni tanulási és önfejlesztési programot indít, később újabb önértékelés keretében vizsgálja a programok megvalósításának eredményességét. Az alapvető cél komplexitását a részcélok adják:

- a) Kapcsolódás az értékelési keretrendszer többi eleméhez, ezáltal hatékony felkészülés a tanfelügyeleti ellenőrzésre és a minősítésekre.
- b) A pedagógusok rendszerelméleti tudatosságának, adaptív szemléletének és reflektív gondolkodásának fejlesztése az értékelési eszközök által.
- c) A partneri kapcsolatok erősítése és fejlesztése a partnerek értékelésbe történő bevonása által.
- d) Az intézmény önazonosságának fejlesztése az egyes intézményi célok, feladatok és eszközök tudatosításával, folyamatos felülvizsgálatával és szükség szerinti módosításával.

Az önértékelés három szinten – pedagógus, vezető és intézmény - a külső tanfelügyeleti ellenőrzéssel összhangban történik a tantestület által elfogadott elvárások mentén.

A szakmai munka konkrét mérését és egyben minősítését adják a nagy számban megrendezett tantárgyi tanulmányi és egyéb versenyek. Ezek eredményei a mindenkori évkönyvben is megjelennek. A garantált minőségű oktatás tág lehetőségekkel rendelkezik iskolánkban. Az átlagosnál nagyobb a szakkörökre, tehetséggondozásra fordítható óraszám. Egyedi kezdeményezés a 9-10. évfolyamokon a tantárgyi specializáció. Ez előkészíti a 11-12. évfolyamokon működő emelt szintű képzéseket. A terveket, célkitűzéseket és eszközrendszert tervszerű, rendszeres újraértékeléssel kell aktualizálni a tervezés, megvalósítás, értékelés, beavatkozás (PDCA) ciklusának megfelelően.

PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

(hatálya, érvényesség, felülvizsgálat, módosítás, nyilvánosság, jóváhagyás, aláírások)

A pedagógiai program hatálya:

A pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és iskolán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulója, dolgozója, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

Érvényesség

Az iskola 2013. szeptember 1-től, az átdolgozott és a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai program és Helyi tanterv szerint szervezi meg, és végzi nevelő-oktató munkáját.

Az érvényesség addig tart, amíg a törvényi változások, a partnerek és a tantestület igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.

Értékelés, felülvizsgálat

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

Módosítás

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet

- az iskola igazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- Iskolaszék
- az iskola fenntartója.

A szülők és a tanulók a Pedagógiai program módosítását közvetlenül az Iskolaszék, illetve a diákönkormányzat képviselője útján javasolhatják.

A Pedagógiai programot, annak módosítását a nevelőtestület fogadja el, kikérve az Iskolaszék véleményét, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Nyilvánosság

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános. A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az iskola könyvtárában,
- az igazgatóhelyettesnél,

- az iskola igazgatójánál,
- az iskola honlapján.

Felvilágosítást kaphatnak a pedagógiai programról:

- igazgató,
- igazgató helyettesektől.

Szombathely, 2022. március 14.

PH

.....

Papp Tibor
igazgató

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata

Általános szabályok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra
- és pótló vizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

A vizsgák lebonyolításával kapcsolatban a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-75. §-ai az irányadók.

A vizsga jegyzőkönyve a 20/2012 EMMI rendelet 104 §-a alapján készül.

Osztályozó vizsga

Az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott –kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól a sajátos helyzete miatt,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet¹

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az iskola helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

Sikeres osztályozó és előrehozott érettségi vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló. A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 15 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán a Köznevelési törvény 68.§ (9) hatálya alá tartozó tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A vizsgán történt bármely szabálytalanság esetén az érettségi vizsgaszabályzatban leírtaknak megfelelően kell eljárni.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott

¹ Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az iskola a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az iskola megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az iskola vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül- elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető.

A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító pedagógus legyen.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll.

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,

- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot

- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc, - a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával

Egy vizsganapon két írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felveszeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak

Az írásbeli vizsga javítása:

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot.
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt,
- rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót.

A szóbeli vizsga általános szabályai

- Egy napon három szóbeli vizsga tehető le
- A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
- A vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.
- A szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre.
- A felkészülési idő legalább 20 perc, kivétel az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő.
- A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
- A felelet maximum 10 percet tarthat.

- Ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz.
- Két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet.
- Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről
- Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az elsősegélynyújtás szinterei iskolánkban

1. Az elsősegélynyújtás jelentősége

Mindenki számára egyaránt fontos és egyre szélesebb körben felismert szükséglet, hogy minél több állampolgár legyen képes a saját illetve mások testi épségét, egészségét veszélyeztető állapotot felismerni, szakszerű segítséget hívni és a hivatásos segélynyújtó helyszínre érkezéséig megfelelően, magas színvonalon elsősegélyben részesíteni az arra rászorulókat.

Számos alkalommal találkozunk potenciális veszélyforrásokkal, melyek akár súlyosan károsíthatják egészségünket. Ide tartoznak a traumás sérülések, balesetek valamint a szervezetünkben hirtelen kialakuló változások. Fontos, hogy gyorsan, hatékonyan tudjunk beavatkozni. Az elsősegélynyújtásnak kulcsszerepe van az elsődleges ellátásban.

2. Ki nyújthat elsősegélyt?

Bárki, aki képes segíteni úgy, hogy beavatkozásával ne okozzon kárt, további ártalmat. Fontos, hogy viselkedése határozott, céltudatos legyen.

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

3. Jogsabályok

Iskolánkban biztosítjuk a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi és szervezési feltételeit.

130/1995. (X. 26.) Korm. Rendelet alapján

- 8. osztályos Biológia (A leggyakoribb mozgásszervi elváltozások, sérülések megelőzésének módjai. A kisebb, vérzéssel járó sérülések ellátása.)
- Technika, életvitel és gyakorlat: Életmentés, elsősegély. A háztartási balesetek okai és megelőzésének módjai.) tárgyak tanmenetében kapott helyet.

243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet alapján

- 9-12. osztályok tanmenetében is rögzítésre került (Aktív és tudatos egészségvédelem, másokon való segítség.)

Az Országgyűlés Egészségügyi Bizottságának 8/2006-2010. (2008. IV. 2.) számú Állásfoglalása szerint az alap- és középfokú iskolai oktatásba rendszerszerűen épüljenek be az elsősegély-nyújtási

ismeretek.

A jelenleg érvényes törvényi szabályozás meghatározása szerint: „mindenkinek kötelessége – a tőle elvárható módon – segítséget nyújtani, és a tudomása szerint arra illetékes egészségügyi szolgáltatót értesíteni, amennyiben sürgős szükség, vagy veszélyeztető állapot fennállását észleli, illetve arról tudomást szerez.” (1997. évi CLIV tv. az egészségügyről 5. §. e)

Az elsősegélynyújtónak ismernie kell:

- helyes magatartást a baleset helyszínén
- mentő hívást
- légút biztosítását
- komplex újraélesztését
- vérzéscsillapítást
- megfelelő fektetési mód alkalmazását
- a törött testrész mozdulatlanságának biztosítását
- mérgezés ellátását
- sebek ellátását

4. Életmentő pont

Iskolánk portaszolgálatán Életmentő pont működik. Az Egészségügyi Minisztérium JESZ-programja révén pályázati úton jutott intézményünk defibrillátorhoz. Vállaltuk az önkéntes, laikus segítségnyújtók képzését. Cél, hogy egy esetleges hirtelen szívhalálnál segítséget tudjunk nyújtani a rászoruló(k)nak addig, amíg a szakszerű segítség megérkezik.

A laikusok alapszintű újraélesztésre történő kiképzése alapvető fontosságú, ugyanis az egészségügyi személyzet megérkezéséig az azonnal megkezdett alapszintű életfenntartás csökkenti a halálozási arányt, mind több minőségi élettől bíró, sikeresen újraélesztett beteget jelent, ezért erre a képzésre nagy hangsúlyt fektetünk iskolánkban.

5. Motiváló programok, tevékenységek

5. 1. Bázisiskola Program

A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt 2001-ben indította el Bázisiskola Programját. Ez azt jelenti, hogy a programban résztvevő iskolák tanulói például szabadidejükben elsősegélynyújtást tanulnak, rendszeres véradók, illetve azt, hogy az iskola szellemiségéből adódóan természetessé válnak számukra olyan korszerű, életmódbeli magatartásformák, amelyek nem csak egészségük megőrzésében, hanem felelősségteljes közösségi szerepvállalásukban is kulcsfontosságúak.

Célok:

- Minél többen sajátítsák el az alapfokú elsősegély-nyújtási ismerteket, hogy a bajbajutott egyéneknek szakszerűen tudjanak segíteni.
- Minél több fiatal tudjunk megnyerni a Vöröskeresztnek az elsősegélynyújtáson keresztül. Eszmerendszer terjesztése.
- A szabadidő hasznos eltöltése.
- Véradásszervezés
- Egészségnevelés (addikciók, AIDS, táplálkozás)
- Szociális tevékenység

5. 2. Magyar Vöröskereszt felmenő rendszerű Elsősegélynyújtó versenye

A versenyt 5 fős iskolai vagy közösségi csapatok részére hirdetik, három kategóriában: gyermek (10-14 éves), ifjúsági (14-18 éves) és felnőtt (18+). A verseny 3 fordulóból áll. (területi forduló, megyei forduló, illetve országos döntő). Kategóriánként az első helyezett csapatok jutnak tovább a következő fordulóba. Iskolánk minden évben részt vesz ezen a versenyen.

5. 3. Országos Elsősegély-ismereti verseny

Az Országos Mentőszolgálat szervezésében, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium, az Oxyológiai Társaság, a Magyar Védőnők Egyesülete, az Országos Gyermkegészségügyi Intézet és a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ szakmai támogatásával Országos Elsősegély-ismereti Verseny 18 éves tanulónak. A verseny célja: a diákok elsősegély-ismereti és egészségvédelmi tudásának fejlesztése a megadott, elsősorban internetes irodalmak feldolgozásának segítségével. Általános és középiskolai tanulóink egy-egy csapattal vesznek részt ezen a versenyen.

5. 4. Iskolai Vöröskereszt szakkör

A 8. évfolyamos tanulók alkotják. A foglalkozások során megismerkednek a Vöröskereszt munkájával, majd elsősegélynyújtó alapismereteket tanulnak, versenyekre készítünk fel csapatokat. A vöröskeresztes tanulók látják el az iskolai ünnepeken az elsősegély-nyújtási feladatokat. Ezen túl részt vesznek a véradás szervezésében, akadályversenyek lebonyolításában.

5. 5. Elsősegély referencia iskolahálózat

2016 szeptemberétől tagjai vagyunk a hálózatnak. Csatlakozásunk révén szakmai és tárgyi támogatást biztosítanak a csatlakozó iskoláknak.

A csatlakozás kiemelt célja, hogy a referencia iskolában minden tanuló (iskolánként egy évfolyam) tanuljon elsősegélynyújtást.

A referencia iskoláktól elvárt tevékenységek:

- tanévenként meghatározott évfolyamon 4x45 perc elsősegély-oktatás,
- elsősegély szakkör működtetése,
- az Országos Elsősegély-ismereti versenyek (vagy társversenyein - iskolaiversenyek.hu) legalább egy csapattal történő részvétel,
- a képzők részéről kétevente legalább egyszer részvétel az alapítvány által szervezett konferencián, vagy továbbképzésen, vagy baleset-szimulációs napon, vagy elsősegélyverseny döntőjén, vagy pedagógus/védőnő elsősegélyversenyén.

6. Az elsősegélynyújtás megvalósulása tanórákon a NAT-ban előírtak alapján:

- 1-4. évfolyam **Környezetismeret**

Az ember megismerése és egészsége: Baleset-megelőzés, segélykérés, mentők hívása, értesítése. Az életkornak megfelelő segítségnyújtás.

- 1-4. évfolyam **Technika, életvitel és gyakorlat**

Közlekedés: közlekedési baleset okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismertetése és gyakorlása (1-2. évf.)

Közlekedés: Helyes magatartás a baleseti helyszínen, segítségnyújtás lehetőségei.

Család, otthon, háztartás: Elemi elsősegély-nyújtási ismeretek.

Egészségünk: a telefonos segélyhívás szabályai.

Tárgyi kultúra, Technológiák, termelés: Baleset megelőzése, segítségnyújtás.

- 5-6. évfolyam **Természetismeret**

Az ember megismerése és egészsége: Alapfokú elsősegélynyújtás.

- 7-8. évfolyam **Biológia**

Az ember megismerése és egészsége: Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek.

- 9-12. évfolyam **Biológia**

Az ember megismerése és egészsége: Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek és újraélesztési ismeretek.

- 1-4. évfolyam **Technika, életvitel és gyakorlat**

Közlekedés: Közlekedésben rejlő veszélyek, közlekedési balesetek megelőzése, segítségnyújtás.

- 5-8. évfolyam **Technika, életvitel és gyakorlat**

Közlekedés: Közlekedési helyzetek, veszélyek, balesetek elemzése, megelőzése, segítségnyújtás, elsősegélynyújtás.

- 9-12. évfolyam **Technika, életvitel és gyakorlat**

Közlekedés: KRESZ, szabálykövetés, baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás.

- 9-12. évfolyam **Kémia**

Az ember megismerése és egészsége, öfenntartás: Veszélyek, biztonsági előírások szerepe, értelmezése, teendők mérgezések esetén.

7. Az elsősegély oktatás megvalósulása:

- Tanórákon (természetismeret, biológia, kémia, technika, életvitel és gyakorlat, osztályfőnöki)
- Vöröskereszt Szakkörön (Általános iskola és gimnázium 5-11. évfolyam)
- Egészségnapokon
- Akadályversenyeken

8. Az elsősegély oktatás személyi feltétele:

- Biológia szakos tanár
- Egészségfejlesztő szakos tanár
- Iskolaorvos
- Védőnő

9. Az elsősegély oktatás tárgyi feltétele:

- Ambu babák (felnőtt, csecsemő)
- Sebimitációs készlet
- Elsősegély ládák

- Félautomata defibrillátor
- Számítógép, projektor
-

10. Az elsősegély oktatásának támogatói:

- Vöröskereszt Vas Megyei Szervezete
- OMSZ (Szombathelyi Szervezete)
- IVK

Gépírástanítás

Az információs társadalom megjelenésével az emberiség új kihívásokkal szembesül, s tanárként elsődleges feladatunk, hogy az életbe kilépő diákjaink e kihívásokkal megbirkózhassanak. A kommunikációs technológia újabb és újabb vívmányai egyre jobban és gyorsabban változtatják meg a diákok életét, munkalehetőségeit. Ezért az iskolákra is új szerep hárul, a változások az iskolákban is reformokat követelnek: a tapasztalatszerzés és az információ gazdagabb tárárt kell biztosítaniuk.

Elengedhetetlen, hogy tanulóink az információ megszerzéséhez, megértéséhez, feldolgozásához, alkotó alkalmazásához szükséges ismereteket, készségeket elsajátítsák. Gyakorlatot kell szerezniük a különböző kommunikációs technológiák használatában, hogy a kommunikációs környezetben eligazodjanak. Meg kell ismerniük az információkezelés jogi és etikai szabályait, hogy tudatosan és felelősen éljenek az interaktív lehetőségekkel elkerülve annak veszélyeit. (NAT, <http://ofi.hu/nemzeti-alaptanterv>)

A digitális írásnak, e praktikus alkalmazói tudásnak a hiánya indokolta, hogy bevezessük a tíz ujjas vakírástechnika tanítását, melyet a 4-5. évfolyamon az informatika tantárggyal közös tantervben, a hatodik évfolyam első félévében a magyar nyelvtannal közösen heti egy órában oktatunk. 4-5. évfolyamokon a számítógépes ismeretek és a gépírás párhuzamos oktatását, a 6. évfolyam első félévben a magyar nyelvtan tantárgy keretében a helyesírási képesség-fejlesztést, a gépírás rögzülését szolgáló gyakoroltatást végezzük.

A tantárgyi modul tanításának célja és feladatai:

- a helyzetérzékelésen és tapintáson alapuló tízujjas vakírás technikájának elsajátítása, a másolási készség megalapozása, megfelelő motorikus intelligencia kialakítása,
- az írásbeli szövegalkotás szabályainak tanulása,
- különböző típusú szövegek szövegszerkesztővel való bevitelének elsajátítása,
- az iskolai életben előforduló írásmunkák megfogalmazásának és formai kivitelezésének elsajátítása,
- a gyakorlati életben általánosan előforduló egyszerű dokumentumok önálló megfogalmazása és formai kivitelezésének elsajátítása,
- a sebesség fokozásával és a másolási készség továbbfejlesztésével életkoruknak megfelelő szövegek

másolása és megfogalmazása,

- tanulási szokások és technikák tanulása,
- vakírás alkalmazásával az írás és olvasási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztése.

Nevelési célok:

- az igényes, pontos munkavégzésre szoktatás,
- a tanulók önállóságának növelése,
- esztétikai érzék fejlesztése,
- annak belátása, hogy a nyelvi igényesség az önbecsülés és mások tiszteletének kifejezője,
- önkorrekción, hibajavítás.

Készség- és képességfejlesztés területei:

- írás-, helyesírási készség,
- mozgásügyesség és - koordináció,
- figyelemkoncentráció és - megosztás,
- monotónia-tűrés,
- gondolkodás, emlékezet,
- együttműködési készség,
- a finommozgások,
- írástechnika, írássebesség,
- az írás folyamatának megtapasztalása, folyamatos önkorrekción,
- az írás nem nyelvi jeleinek az írott üzeneten túli jelentésének felismertetése,

Oktatási feladatok:

- helyes fogás- és leütéstechnika kialakítása,
- ujjrend és billentyűhely tudatosítása, használatának automatizálása,
- hangos betűző írásmód gyakorlása,
- betűk, betűsorok, szavak, szósorok, mondatok és összefüggő szövegek másolása sortartással,
- írásjelek, számok írásának szabályai,
- sebességfokozás, írás- és helyesírás készség fejlesztése.

Az ellenőrzés formái:

- folyamatos megfigyelés

- írásbeli feladatok önálló megoldása
- rendszeres javítás és javíttatás
- szintfelmérés év elején, félévkor, és év végén

Követelmények:

- ismerjék a betűk helyét, legyen biztos a betűfogásuk, sajátítsák el a helyzetérzékelésen alapuló 10 ujjas vakírást, a legfontosabb kiemelési módokat,
- tudják vakon használni a billentyűket, a szövegben a hibákat felfedezni, javítani,
- tudjanak vakírással – megfelelő motorikus intelligencia kialakítása után – megírni korosztályuknak megfelelő szöveget, egyszerűbb dokumentumokat,

Értékelés:

- 4-6 új betű tanulása után 1 majd 2 perces másolás, a leütés- és hibaszám mérése formai, helyesírási és gépelési hibák tükrében,
- 4-6 új betű tanulása után 5 perces másolás, valamint diktálás utáni gépírás, a leütés- és hibaszám mérése formai, helyesírási és gépelési hibák tükrében,
- tanév végi elvárás 4. osztályban 2 perc alatt minimum 100 leütés, irányadó az 1-2 hibaszám,
- tanév végi követelmény 5. osztályban 5 perc alatt minimum 180-200 leütés, irányadó a 2-4 hibaszám,
- 4. osztályban félévi értesítőbe és az év végi bizonyítványba a részt vett bejegyzés kerül,
- 5. osztályban a félévi értesítőbe és az év végi bizonyítványba osztályzat kerül.

A tantárgyak részletes tanterve

Tantárgyanként tartalmazza:

- a tantárgyi órakereteket,
- a fejlesztési követelményeket (kulcskompetenciák fejlesztését),
- az értékelés módját,
- a tananyagot,
- a továbbhaladás feltételeit,
- a felhasznált taneszközöket.

Tartalom: 1-4. évfolyam

1. Magyar nyelv és irodalom	1-4. évfolyam
2. Angol, német nyelv	1-4. évfolyam
3. Matematika	1-4. évfolyam
4. Környezetismeret	1-4. évfolyam
5. Ének – zene	1-4. évfolyam
6. Vizuális kultúra	1-4. évfolyam
7. Technika, életvitel és gyakorlat	1-4. évfolyam
8. Erkölcstan	1-4. évfolyam
9. Informatika	4. évfolyam
10. Testnevelés	1-4. évfolyam

Tartalom: 5-12. évfolyam

1. Magyar nyelv és irodalom	5-12. évfolyam
2. Angol, német, olasz nyelv	5-12. évfolyam
3. Matematika	5-12. évfolyam
4. Történelem és állampolgári ismeretek	5-12. évfolyam
5. Erkölcstan	5-8. évfolyam
6. Etika	11. évfolyam
7. Természetismeret	5-6. évfolyam
8. Biológia	7-12. évfolyam

9. Fizika	7-11. évfolyam
10. Kémia	7-11. évfolyam
11. Földrajz	7-10. évfolyam
12. Ének-zene	5-10. évfolyam
13. Vizuális kultúra	5-8. évfolyam
14. Művészetek	11-12. évfolyam
15. Dráma és tánc	5. évfolyam
16. Mozgókép kultúra és médiaismeret	9. évfolyam
17. Informatika	4-10. évfolyam
18. Technika, életvitel és gyakorlat	5-7. évfolyam
19. Technika	12. évfolyam
20. Testnevelés	5-12. évfolyam

IKT stratégia

Készítők, felelősök: szakmai vezető, informatikai vezető, igazgatóhelyettesek

1. Bevezetés

Az Európa Tanács lisszaboni értekezletén, 2000 tavaszán elfogadott kezdeményezés és ennek cselekvési programja kiemelt hangsúlyt helyez az információs társadalom technológiáinak minél szélesebb körű elterjesztésére és fejlesztésre, valamint megfogalmazza az elektronikus tanulás (eLearning) fejlesztésének uniós célkitűzését.

Az információs és tudásalapú társadalomban fontossá válik a megváltozó munkaerő piaci feltételekhez való alkalmazkodás képessége – lévén a gyorsuló technológiai fejlesztések miatt folyamatosan és egyre gyorsabban változnak a munkaerő-piaci elvárások, amelyek már egy életen keresztül követelik meg a naprakésztséget. A megváltozó munkaerő piaci feltételekhez való alkalmazkodás képességét az információs és kommunikációs technika (IKT) eszközeivel hatékonyan lehet kialakítani az esélyegyenlőség biztosítása mellett. Az oktatás feladata, hogy a tanulókat felkészítse a munkaerőpiacon való eredményes szerepvállalásra, mely szerepnek fontos eleme az egész életen át történő tanulásra való nyitottság valamint az IKT eszközök és alkalmazások készség szintű ismerete. Ezen célok összhangban vannak intézményünk küldetésével.

2. Az IKT stratégia célja

Az intézmény informatikai helyzetfelmérése után azon fejlesztési célok összefoglalása, melyek segítségével az IKT alapú oktatás fokozatosan kiterjeszthető a bevezetéstől számított öt év alatt minden évfolyamon a teljes óraszám 25 százalékára. A digitális kompetenciafejlesztés eszközszükséglete ráépül az intézmény informatikai struktúrájára és annak egyben szerves része is. A feltételrendszer fejlesztése során nem szabad csak a hagyományos értelemben vett hardver- és szoftverfejlesztésre gondolni. A hozzáadott pedagógiai értékek nélkül – amelyek jelentős szemléletváltással is járnak az órák megtervezésében, levezetésében – a fejlesztési célok nem lehetnek eredményesek.

Az IKT-val támogatott oktatási-nevelési módszerek kifejlesztése hozzájárul:

- az oktatás hatékonyságának növeléséhez,
- a kompetencia alapú oktatás támogatásához,
- a hátrányos helyzetűek és sajátos nevelési igényűek integratív oktatásának támogatásához,
- a tanulók egyedi fejlődéséhez jobban idomuló tanulási folyamat megvalósításához,
- az élethosszig tartó tanulásra való felkészítéshez,
- a munkaerő piaci igényekhez való rugalmas alkalmazkodó képesség kifejlesztéséhez,
- a decentralizált, helyhez nem kötött, tanulási folyamat támogatásához.

A célok megvalósításának feltétele a források rendelkezésre állása.

Az IKT stratégia hatásköre (időszak) 5 év. A stratégia az időszak alatt félévente (évente) felülvizsgálandó.

A felülvizsgálandó területek:

- informatikai hálózat,
- IKT eszközök,
- IKT tartalom,
- belső tartalomszolgáltatás,
- adatbiztonság,
- pedagógiai érték.

3. Helyzetfelmérés

A 2016-2017-es tanév adatai:

Tanulóink létszáma: 1021 fő

Osztályok, tanulócsoporthoz száma: 32

Iskolai tantermek, szaktantermek száma: 52

Számítógéppel felszerelt tantermek száma: 32

3.1. Informatikai hálózat

A 2017. évi márciusi állapot:

- elsődleges kapcsolat: a fenntartó intézmény (ELTE SEK) akadémiai hálózatához (HBONE) kapcsolódva mikrohullámú kapcsolattal; maximális sávszélesség letöltéskor 100 Mb/sec, feltöltéskor 100 Mb/sec,
- másodlagos (backup) kapcsolat: saját előfizetés egy internet szolgáltatónál mikrohullámú kapcsolattal; maximális sávszélesség letöltéskor 8 Mb/sec, feltöltéskor 5 Mb/sec.

Az iskola teljes területének Internet ellátása megoldott. A szaktantermekben, tanári szobák többségében, a könyvtárban és az irodákban munkaállomások kapcsolódnak a vezetékes hálózathoz, máshol a vezetékek nélküli hálózatra kapcsolódhatnak a hálózatra a tanárok, diákok, gyakorló tanítást vagy hospitálást végző hallgatók és a vendégek.

3.2. IKT eszközök

2017. évi állapot: Az intézmény 24 interaktív táblával rendelkezik, szavazórendszert nem használunk. Az informatika termekben a tanulói gépekhez web kamerák is tartoznak (összesen 40 db). Az intézmény rendelkezik még 3 digitális kamerával és 4 digitális fényképezőgéppel is. Összesen 8 szkenner (ebből 5 fénymásolóval egybeépített) működik. 65 laptopot használnak pedagógusaink. Tanulóink asztali számítógépeken dolgoznak, ezek közül negyvenet informatika termekben, nyolcat a könyvtár közösségi terében használhatnak. A számítógéppel felszerelt tanteremek száma 32. Mindezekből 3 évesnél idősebb kb. 90 százalék. A szerverek és a munkaállomások illetve a laptopok operációs rendszere jogtiszt, az oktatott szoftverek szintén legális példányok.

Az eszközfelszereltség átlagosnak mondható. A géppark nagy részben felújításra, frissítésre szorul. Az alkalmazott szoftverek jogtiszták, de a változó kimeneti követelmények és biztonsági kockázatok miatt ezek is frissítésre szorulnak. Egyéb digitális eszközök száma (fényképezőgép, kamera) a tanulói létszámhoz képest kevés.

3.3. IKT tartalom

2017-es állapot:

Digitális tananyagot az alábbi műveltségi területekre szereztünk be: matematika, ember a természetben, művészetek, idegen nyelvi ismeretek bővítését segítő oktató CD-t, DVD-t is használunk. Mindebből a belső hálózaton keresztül használható tartalom 10 százalékot tesz ki, amelyet belső

szerverről érhetünk el.

Térítésmentesen használható digitális tartalom az alábbi formában ismert és alkalmazott a pedagógiai programunk szerint:

- Sulinet Digitális Tudásbázis a társadalomtudományi munkaközösség ajánlása szerint,
- Realika digitális foglalkozásgyűjtemény a matematika, fizika, kémia, biológia órák során.
- Sunflower digitális szimulációk gyűjteménye a természettudományos tartalmakkal
- Sulinet Digitális Mozgóképtár földrajz, biológia, kémia és fizika tantárgyakhoz

A rendelkezésre álló tartalmak jórészt pályázatok útján kerültek az intézménybe, s az új megoldásokat kereső kollégák és gyakorló tanításukat végző hallgatók alkalmazták először őket. Tanulóink viszont kéri, keresik a belső hálózatunkon. A tartalmak csak részben fedik le a tananyagszükségletet.

3.4. Belső tartalomszolgáltatás

Az iskola szerverein az alábbi tartalmak érhetők el:

- oktatási segédanyagok: óravázlatok, saját gyűjtésű kép- illetve feladatgyűjtemények, illetve digitális interaktív tananyagok, melyek hálózatról is használhatók;
- tanárok egyéb dokumentumai;
- tanulók dokumentumai: beadott feladatok, gyakorló órai munkák;
- tanárok és tanulók e-mailjei;
- tanári levelezőlisták;
- szkennelt anyagok;
- fotóalbumok;
- elektronikus napló és tanulói adatbázis;
- adminisztrációs adatok (tanárok munkaügyi adatai, iskolai hivatalos adminisztráció, étkezési adatbázis);
- az iskola weboldalán lévő adatok;

Az intézmény az alábbi információkat osztja meg weboldalán keresztül a fenntartó, a szülők és tanulók számára:

- pedagógiai program, szervezeti és működési szabályzat, iskolai házirend,
- a tanév rendjére vonatkozó információk,
- az intézmény bemutatása,
- tanulmányi versenyek,
- kirándulások, rendezvények,
- órarend, csengetési rend,
- elektronikus napló szülőknek és diákoknak,
- étkezési listák,
- fotóalbumok,
- aktuális hírek.

A központi adatcseréhez a KIR-STAT és az ADAFOR, órarendkészítéshez az ASC, élelmezés-nyilvántartáshoz egy saját fejlesztésű, elektronikus naplóként a NEPTUN szoftvert használjuk.

A felhasználók (tanulók és tanárok) egyedi (a hálózathoz, levelezéshez, naplóhoz, egyéb szoftverekhez való hozzáféréshez szükséges) felhasználói azonosítóval rendelkeznek, melyet az iskola elvégzéséig megtartunk.

3.5. Adatbiztonság

A hálózat összes számítógépe (szerverek, munkaállomások, hordozható eszközök) vírusok és kártékony programok ellen védett. Fokozott kockázatot jelent a saját hordozható eszközök egyre bővülő használata.

Napi biztonsági mentés készül az alábbi adatokról:

- tanári mappák tartalma,
- adminisztrációs (irodai) mappák tartalma,
- tanári e-mailek;
- iskolai hivatalos e-mailek;
- levelezőlisták;
- élelmezési adatbázis;
- naplószoftver adatai.

Az iskolában üzemeltetett belső kamerarendszer adatait – a mindenkor előírásoknak megfelelő ideig – szintén a szervereken tároljuk.

Az intézményben az alkalmazott rendszerek és a digitálisan kezelt adatok biztonsági besorolása még nem történt meg.

3.6. Pedagógiai érték

1. Az IKT kompetenciafejlesztés bekerült az intézmény pedagógiai programjába. Ebben rögzítésre került, miként épülnek be az IKT eszközök a különböző tantárgyak tanításába. A tanórai mérés-értékelés is új eszközökkel gazdagodik. Mindezek alkalmazására szintén a pedagógiai program az iránymutató.
2. A rendelkezésre álló pedagógiai kompetenciákat felmértük. A tantestület igénybe veszi a folyamat-tanácsadói szolgáltatást, és IKT-mentorálást is kértünk.
3. Képzések: A programba bevont pedagógusok mindegyike belső, külső továbbképzést kapott, s minden érintett munkaközösségből egy delegált pedagógus külső helyszínen megtartott továbbképzésen gyűjt tapasztalatokat, hasznos gyakorlatokat. A kutató-kísérletező pedagógusok mellé fokozatosan felzárkóznak a többiek is. A tantestület motivált a program bevezetésében, kész a szemléletváltásra.

4. SWOT elemzés – az érintett informatikai területek összevetésével

Az alábbi táblázatban összefoglaljuk az erősségeket (belső tényezőket, amelyek jól működnek), a gyengeségeket (belső tényezőket, amelyek rosszul vagy hiányosan működnek), a lehetőségeinket (külső tényezők, melyek erősségeink kihasználását segíthetik), illetve a veszélyeket (külső tényezők, amelyek kockázatot jelentenek) (2017-es állapot):

	Belső, befolyásolható	Külső, nem befolyásolható
	Erősség	Lehetőség
P o z i t í v	A hálózat jól strukturált, bővíthető. A publikus, védett és privát szegmensek konfigurációja megfelelő. A technikai személyzet és a rendszergazda biztosítani tudja az eszközök (tartalmak) telepítését. Az óravázlatok, oktatási segédanyagok elérhetőek a belső hálózaton. Az intézményi statisztikai adatok rendelkezésre állnak. Jó vírusfigyelő rendszer került telepítésre a munkaállomásokra és a szerverekre. A tantestület motivált az IKT eszközök bevezetésében.	Új IKT tartalmak megismerése. A pályázatok folyamatos figyelésével és az iskolai alapítvány éves felhasználható keretével az IKT eszközök folyamatosan pótolhatók, újdonságok beszerezhetők. Jól üzemelő közösségi portálok mintául szolgálhatnak a weblap átalakításához. Jó felügyeleti szoftverrel a látogatott weblapok közül a bizonytalan tartalmúak kiszűrhetők. A pedagógiai program átalakulásával vonzóbbá válik az intézmény.
	Gyengeség	Veszélyek
N e g a t í v	A meglévő aktív hálózati eszközök kapacitása nem bővíthető tovább. A szaktantermek technikai ellátottsága hiányos: hálózati végpontok, elektromos kiállások, tartókonzolok hiányoznak. A meglévő interaktív táblák és projektorok alkatrészcsereje megoldatlan. A meglévő IKT tartalmak nem fedik le a vállalt területeket. Nem minden pedagógus ismeri az eszközöket. A diákok a feladatokat nem digitális formában kapják. Nincsen iskolai szinten közösségi webes eszközök, pl. fórum. Hiányzik az online IKT tartalom, és az online segítség lehetősége a tanórán kívüli tanuláshoz. Mivel új folyamatokat vezetünk be, a tapasztalat hiánya miatt nehézségek adódhatnak, a testületnek szüksége van megfelelő támogatásra.	A finanszírozási források korlátozottak. Az esetleges új mobil munkaállomások biztonsági kockázatnak lesznek kitéve. A hiányos információk miatt az intézmény jelentkezőket veszíthet. Folyamatosan jelennek meg az újabb adatbiztonságot veszélyeztető technológiák. A külső adatszerzés, a weblap feltörése jelentős kockázat lehet. Az új munkaformákra történő átállás alatt a megszokott értékelés, feladatkiosztás elmaradása esetén negatív kritika a szülők részéről.

5. A célok kitűzése és a hozzájuk tartozó alfeladatok meghatározása

A célok kitűzésekor a fenti területeken figyelembe vettük átfogó célként a vállalt IKT alapú oktatás bevezetését, kiterjesztését. Az informatikai fejlesztések ennek vannak alárendelve.

Az intézmény pedagógiai programjából a vonatkozó értékek:

- minőségi és piacképes tudás biztosítása a tanulók számára,
- „egész életen át tartó tanulás” készségének kialakítása,
- digitális írástudás: digitális kompetencia kialakítása,
- nyitott, kommunikációra képes egyéniségek formálása,
- problémamegoldó, innovatív személyiségfejlesztés,
- esélyegyenlőség biztosítása a társadalmilag hátrányos helyzetű tanulók számára,
- esélyegyenlőség biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára.

5.1. Informatikai hálózat

Cél: Az informatikai hálózat alkalmas legyen a programhoz tartozó összes tanterem és érintett közösségi terület nagy sávszélességű kommunikációjának egyidejűleg sok eszközön történő biztosítására. Ebbe beleértjük az összes szaktantermet és a közösségi tereket is. Az intézmény számára a sávszélesség megfelelő legyen az oktatási tartalmak eléréséhez és a közösségi funkciók használatához.

Jelenlegi helyzet (2017): A vezetékes hálózaton kapcsolódó eszközök megfelelően működnek. A vezeték nélküli hálózat sávszélessége növelendő. Forrás: önerő és pályázatok

Feladatok:

- új hálózati topológia megtervezése a szükséges új aktív eszközökkel,
- a hálózati átalakítás fizikai kivitelezésének elindítása, annak felügyelete, kiépítése,
- új eszközök (vezeték nélküli elérési pontok) kiépítése

5.2. IKT eszközök

Cél: A meglévő eszközpark megfelelő szintre bővítése, az IKT alapú oktatáshoz kívánatos tanórai környezet kialakítása a tervezett tantermekben. Tanulói laptopok alkalmazása a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozások során. A tanórán kívüli önálló munkához az eszközök biztosítása iskolán belüli használatra, megfelelő felügyelet biztosítása mellett. A tantermekben annyi mobil munkaállomás biztosítása, amennyi mellett már csoportmunka végezhető. A tanári munkaállomás és az interaktív tábla felszerelése. Egyéb eszközök biztosítása kérésre: mikroszkóp, dokumentumkamera, digitális kamera, SNI eszközök.

Jelenlegi helyzet (2017): A munkaállomások száma megfelelő minősége viszont egyre elavultabb. A gépek többsége 6-7 évnél idősebb, hamarosan cserére szorulnak. A szerverek folyamatos karbantartása megoldott. A hálózati eszközök (switchek) száma és minősége rossz, a hordozható eszközök (laptopok, netbookok) is elavultak, cseréjük szükséges. A projektorok száma kevés (30 db). Probléma az előregedő hordozható eszközök magas szervizköltsége és a projektorok izzócseréjének anyagi fedezetlensége.

Forrás: nagyrészt pályázat, kisebb részben önerő

Feladatok:

- a szükséges eszközök megtervezése a jelenlegi állapot és a becsült eszközszükséglet alapján;
- laptopok, netbookok cseréje;
- LED technológiájú projektorok számának növelése;
- szavazó- ill. feleltető rendszer beszerzése
- a tantermek felkészítése (hálózati végpontok, elektromos kiállások, tartókonzolok, tanári munkaállomás előkészítése), a terem berendezésének csoportmunkára is alkalmas átalakítása,
- új eszközök telepítése (interaktív tábla, projektor, tanári munkaállomás, szavazó rendszerek, egy-egy táblához csatlakoztatható dokumentumkamera és mikroszkóp, SNI eszközök)
- mobil tanulói munkaállomások telepítése, biztonságos tárolásának megszervezése, a kölcsönzési rend kialakítása,
- mobil multimédiás készlet összeállítása (cél, hogy bármelyik tanteremben lehetőség legyen IKT támogatott órákat tartani, akár szintenként egy-egy szettel)
- A berendezések cserealkatrészeinek biztosítása – a megfelelő forrás megtalálása, illetve technikai támogatás biztosítása, folyamatos karbantartás.

5.3. IKT tartalom

Cél: A programban vállalt műveltségi területekhez változatos, jó minőségű, interaktív IKT tartalom biztosítása. Ez történhet külső beszerzéssel, de építünk a belső innovációra is: mind tanári, mind tanulói oldalról. A munkaközösségek mentori segítséggel feltérképezik a rendelkezésre álló anyagokat, s ütemezést készítenek a műveltségi területük minimális lefedésére, majd a tananyagbázis gazdagítására. A képzésben a gyorsabban változó kimeneti követelményekhez igazodó tananyagtartalom biztosítása, a régebbiek cseréje.

Jelenlegi helyzet: A rendelkezésre álló digitális tartalmak hiányosak.

Forrás: Pályázati lehetőségek; önerő a piaci beszerzésre, s javarészt ingyenes tartalom biztosítása

Feladatok:

- a használható „Jó gyakorlatok” felkutatása;
- a pedagógiai programmal összhangban levő tartalmak közös „adatbázisba” rögzítése, a szükséges beszerzések végrehajtása;
- a tartalmak használatához szükséges egyéb szoftverek telepítése,
- a testület által végzett „tartalomfejlesztés” szorgalmazása;
- helyi digitális tananyagtár felállítása, tartalmának folyamatos bővítése, fejlesztése;
- a szoftverek karbantartása, frissítése szükség esetén;
- a nyílt forrású (ingyenes) szoftverek részarányának növelése;

5.4. Belső tartalomszolgáltatás

Cél: Tananyagok, segédanyagok, tesztek megjelenítése a tartalomszolgáltató szerveren. Az intézmény webhelyének fejlesztése, közösségi funkciókkal történő kiegészítése. A fenntartó és a szülők felé a szükséges online információk biztosítása. A diákok tanórán kívüli online IKT tartalomszolgáltatása. A tartalomszolgáltatás alakuljon át: legyen virtuális közösségi tér az esélyegyenlőség biztosításával. Valamely tartalomfejlesztő keretrendszer alkalmazása. A keretrendszer lehetővé teszi, hogy egy munkacsoport tagjai (pl.: intézményvezetés, pedagógusok, könyvtáros, tanulók) tartsák naprakészen a honlapot. Iskolai adminisztráció egységesítése és hatékonyabb alkalmazása. A személyes és közérdekű adatok, információk elérhetővé tétele az intézmény honlapján.

Jelenlegi helyzet: Az intézmény webhelye megfelel az elvárásoknak.

Forrás: a webhely folyamatos karbantartása és fejlesztése

Feladatok:

- az ismeretek feldolgozását, elsajátítását segítő digitális tananyagok, segédanyagok: szimulációk, prezentációk, képek, animációk, ábrák, linkek, tesztek, feladatok megjelenítése az intézményi honlapon, illetve a intézmény helyi hálózaton;
- a közösségi portál megtervezése;
- a portál fokozatos kialakítása, a megfelelő felhasználói profilokkal (fenntartó, szülő, diák);
- a portál folyamatos karbantartása, aktualitásának biztosítása, a közösségi funkciók moderálása;
- online IKT tartalomszolgáltatás kiépítése;

- tartalomszerkesztő keretrendszer bevezetése;
- tartalomszerkesztő munkacsoport megalakítása;
- a munkacsoport tagjainak betanítása a honlap tartalmának aktualizálására;
- online segítség biztosítása az IKT tartalmak mellé;
- a tartalmak esetleges átalakítása SNI szempontból.

5.5. Adatbiztonság

Cél: Az intézményhez tartozó digitális rendszerek és adatok biztosítása. A rendszerek rendelkezésre álljanak a tanítási és a felkészülési időszakban. Az intézményi adatokról készüljön rendszeres biztonsági mentés. Adatvesztés vagy külső támadás ne veszélyeztesse a közösségi és a tartalomszolgáltatási funkciókat.

Jelenlegi helyzet: A rendszerek vírusvédelme biztosított, de az esetleges támadások esetén a teendők nem rögzítettek.

Forrás: önerő

Feladatok:

- az eszközök, rendszerek és adatok biztonsági osztályokba sorolása;
- digitális adatkezelés szabályozása;
- a biztonsági teendők rögzítése, beleértve a biztonsági mentés kérdését is;
- rendszeres biztonsági auditok szervezése;
- a látogatható webhelyek közül a káros tartalmúak szűrésének kiterjesztése;
- folyamatos továbbképzés az érintett kollégáknak.

5.6. Pedagógiai érték

Cél: Az IKT eszközök mellé a pedagógiai érték folyamatos fejlesztése. Csak ezekkel kelhet életre az új tanítási-tanulási módszertan. Állandó innováció ösztönzése: változatos munkaformák kialakítására, új tartalmak keresésére, készítésére. Maguk a pedagógusok is kapcsolódjanak be a szakterületüknek megfelelő közösségi terek munkájába. A pedagógiai munka értékelési szempontjai bővüljenek a pedagógusok IKT használati aktivitásának mérésével és értékelésével.

Jelenlegi helyzet: A tantestület motivált a bevezetésben, de tapasztalatszerzésre, támogatásra, s maga is tanulásra szorul.

Feladatok:

- a szükséges tanfolyamok megszervezése; Egy csoportmunkát támogató szoftver elsajátítása és mindennapi alkalmazása;
- mintatanmenetek készítése, „órávázlat-fórum” indítása munkaközösségi szinten;
- óralátogatások biztosítása a saját intézményen belül, az IKT-használat, mint megfigyelési szempont az óralátogatások során;
- rendszeres megbeszélések szervezése a mentor bevonásával, ahol megbeszélhetik az aktuális tapasztalatokat – szintén a rokon műveltségi területek összevonásával;
- az SNI feladatok feltérképezése, a tanmenetek, órávázlatok kiegészítése;
- folyamatos visszajelzés és önértékelés biztosítása a pedagógusok számára;
- IKT-használati aktivitás figyelembevétele a pedagógus munkájának értékelése során;
- az informatikai készségek meglétének figyelembe vétele az állásra jelentkezők szelektálásánál, a kollégák kiválasztásánál;
- a diákok visszajelzéseinek értékelése;
- jelen informatikai stratégia folyamatos felülvizsgálata a megvalósult elemek és visszajelzések alapján.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA

Tantestületi elfogadás

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület - a módosításokkal és kiegészítésekkel együtt - megismerte, az abban foglaltakkal egyetértett és elfogadta.

Szombathely, 2022. március 14.

Nevelőtestület képviselőjében

Diákönkormányzati elfogadás

A Pedagógiai Programot a Diákönkormányzat véleményezte és elfogadásra javasolta.

Szombathely, 2022. március 22.

Diákönkormányzat elnöke

Igazgatói jóváhagyás

A Pedagógiai Programot az igazgató megismerte, az abban foglaltakkal egyetértett és jóváhagyta.

Szombathely, 2022. március 22.

Papp Tibor
igazgató